

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพอล

Santapol College Academic Journal (SCAJ)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2559
ISSN 2408 - 1728

วิทยาลัยสันตพอล อุดรธานี
ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท

คุณภาพ คู่คุณธรรม นำสังคม

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

Santapol College Academic Journal (SCAJ)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2559
ISSN 2408 – 1728

วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี
ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล เป็นวารสารฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่พิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) บทความวิชาการ (Academic article) หรือบทความปริทัศน์ (Review article) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางด้านการวิชาการที่เป็นการส่งเสริมความเป็นเลิศให้กับคณาจารย์และนักวิชาการ พร้อมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ทางวิชาการของทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก

กำหนดการออกเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

ผู้จัดพิมพ์

วิทยาลัยสันตพล

299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์ 042-323-464 โทรสาร. 042-204-263 Email : slamtum@stu.ac.th

สามารถดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://scaj.stu.ac.th/download>

เดือน / ปีที่ตีพิมพ์

มกราคม 2559

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ภาคอีสานการพิมพ์ (999) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

โทร.042-246611, 042-246622

- ข้อความใดๆ ที่ตีพิมพ์ในบทความของวารสารวิชาการฉบับนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสาร
- บทความทุกเรื่องต้องผ่านการประเมินพิจารณาเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยบทความละ 2 ท่าน
- กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกข้อความของวารสาร หากอ้างอิงแสดงที่มาด้วย

วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี

ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท

คณะกรรมการ

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ที่ปรึกษา

อาจารย์ธงชัย	ลาวรรณ	วิทยาลัยสันตพล
อาจารย์กรรณิการ์	นันท์โพธิเดช (ฤกษ์นิมิตร)	วิทยาลัยสันตพล
อาจารย์จักริน	นันท์โพธิเดช	วิทยาลัยสันตพล

บรรณาธิการ

ผศ.ว่าที่ รอ.ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร	วิทยาลัยสันตพล
-------------------------------------	----------------

รองบรรณาธิการ

อาจารย์กานูมาศ	พุ่มแก้ว	วิทยาลัยสันตพล
----------------	----------	----------------

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.วิทร	วิภาหัตถ์	วิทยาลัยสันตพล	ดร.นิตยา	สุนทรสิริพงศ์	วิทยาลัยสันตพล
ผศ.ดร.จันทนา	แสนสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	ดร.วรพล	คลองเชิงคร	วิทยาลัยสันตพล
ผศ.ดร.อมรา	ศิริศรีวัฒน์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	ดร.รัฐชัย	ศิลาเจริญ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.ดร.ปรีชา	เกรียงกรกฎ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	นายชัยยุทธ	ศรีจำนง	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ในศาลฎีกา
ดร.ไพรัช	วัฒนเรืองรอง	วิทยาลัยสันตพล			

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

รศ.ดร.เจริญ	จันทวงศ์	วิทยาลัยสันตพล	ผศ.ปัทมนฉัตร	อนุรักษญาณท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
รศ.ดร.อรสา	เจริญธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์	ดร.สุรัฐ	ศิลปอนันต์	อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ผศ.ว่าที่ รอ.ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร		วิทยาลัยสันตพล	ดร.ยุทธสิทธิ์	จันทร์คูเมือง	วิทยาลัยสันตพล
ผศ.ดร.วันชัย	ประเสริฐศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ดร.ยืนยง	ไทยใจดี	วิทยาลัยสันตพล
			ดร.ชานนท์	เศรษฐแสงศรี	วิทยาลัยสันตพล

ผู้พิสูจน์อักษร

อาจารย์ชมาพร บุตตะโยธี	วิทยาลัยสันตพล
------------------------	----------------

ฝ่ายออกแบบและเทคนิคสื่อออนไลน์

อาจารย์อดุลย์ ทองแกม	วิทยาลัยสันตพล
อาจารย์ไวพจน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยสันตพล

ฝ่ายจัดการ

นายพิชัย	กลัดเพชร	วิทยาลัยสันตพล
นางณัฐพัชร	เจียรวงศ์วาน	วิทยาลัยสันตพล
นางสาวธิดารัตน์	นิตะยะโส	วิทยาลัยสันตพล

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล (SCAJ : Santapol College Academic Journal) ฉบับนี้เป็นปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – มิถุนายน 2559 กำหนดตีพิมพ์เผยแพร่ 2 ฉบับต่อปี วัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดระบบการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยและผลงานวิชาการอย่างมีคุณภาพและมีการตีพิมพ์แพร่หลาย คณะกองบรรณาธิการต้องขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewed Journal) กองบรรณาธิการ และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ช่วยประเมินคุณภาพบทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่หลากหลายจนทำให้วารสาร SCAJ จัดพิมพ์สำเร็จตรงตามมาตรฐานคุณภาพ พร้อมกับการสะสมแฟ้มงาน เพื่อพัฒนาการยื่นเสนอวารสารในฐานข้อมูล TCI (Thai-Journal Citation Index Centre) ในอนาคต สำหรับบทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่มีการประเมินคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขตามคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล (SCAJ) ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 นี้

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล (SCAJ) บรรจุด้วยบทความวิจัยที่หลากหลายได้รับการกล่าวขวัญต้อนรับจากนักวิจัย นักวิชาการ และนักศึกษาจากหลากหลายสถาบันการศึกษาร่วมส่งบทความวิจัยมาลงตีพิมพ์เผยแพร่ที่มาจากภาคกลาง ภาคใต้ ภาคอีสาน และภาคเหนือ ดังนั้นวารสารฉบับนี้ยังคงก้าวหน้ายืนหยัดอยู่ในเกณฑ์คุณภาพ อันจะก่อให้เกิดเป็นประโยชน์ทั้งต่อเจ้าของผลงานบทความ นักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป

สุดท้ายนี้ คณะกองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสาร SCAJ จะได้รับการต้อนรับด้วยดีเหมือนเช่นเคย โดยสามารถยื่นอยู่ในกลุ่มวารสารคุณภาพ มีการใช้อ้างอิงในวงงานวิจัยและวิชาการอย่างกว้างขวาง และแพร่หลายสืบไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร

บรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

1 มกราคม 2559

ประกาศวิทยาลัยสันตพล

ที่ 4 / 2558

เรื่อง การรับรองวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ด้วยสภาวิทยาลัยสันตพล มีมติพิจารณาอนุมัติวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล Santapol College Academic Journal : SCAJ ในรายงานการประชุมคณะกรรมการสภาวิทยาลัยสันตพล อุดรธานี ครั้งที่ 3 / 2558 วันพฤหัสบดี ที่ 16 กรกฎาคม 2558 เพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางด้านวิชาการ ที่เป็นการส่งเสริมความเป็นเลิศให้กับคณาจารย์และนักวิชาการ พร้อมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ทางวิชาการ ซึ่งได้เปิดรับพิจารณาบทความวิจัย บทความวิชาการ จากผู้นิพนธ์ทุกหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย โดยกำหนดจัดพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม - มิถุนายน) และ (กรกฎาคม - ธันวาคม)

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวน 2 ฉบับ คือ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2558) และ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558) ในการจัดทำวารสารทุกฉบับผ่านกระบวนการคัดสรร วิเคราะห์ สังเคราะห์จากกองบรรณาธิการจัดทำวารสารวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer) ที่ตรงตามสาขาวิชาตรวจสอบทางวิชาการก่อนดำเนินการผลิตวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ พร้อมนำวารสารวิชาการเข้าสู่ในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index : TCI) ในปีพุทธศักราช 2560 โดยเปิดรับผลงานวิชาการประเภท บทความวิจัย บทความวิชาการซึ่งมีเนื้อหาวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไป

ประกาศ ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2558

(นายจักริน นันทโพธิเดช)

รองอธิการบดี ปฏิบัติหน้าที่แทน

อธิการบดี

งานพิธีประสาทปริญญาบัตร โดยได้รับเกียรติจาก ฯพณฯ พลเรือเอก ชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี
เป็นประธานในพิธีประสาทปริญญาบัตรให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557-2558

วิทยาลัยสันตพล (ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท) จัดโครงการ Safety on the way for the King ครั้งที่ 7
โดยการแจกหมวกนิรภัยจำนวน 870 ใบ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี
มีวินัยจราจรสวมหมวกกันน็อกขี่ปลอดภัย 100 %

วิทยาลัยสันตพล (ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท)

ได้รับรางวัลชมเชยขององค์กรโปร่งใส 3 ปีติดต่อกันในปีพุทธศักราช 2555 2556 และ 2557

นางกรรณิการ์ นันทโพธิเดช (ภุชญนิมิตร) อธิการบดีวิทยาลัยสันตพล
ได้รับรางวัล “คนดี ความดี แทนคุณแผ่นดิน” ประจำปีพุทธศักราช 2558

คณะกรรมการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

บทบรรณาธิการ

ประกาศวิทยาลัยสันตพล เรื่อง การรับรองวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

บทความวิจัย

- การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ต ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง.....1	
อาจารย์สุวิษา เพ็ญทรัพย์	
- การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	
โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภูมิ.....13	
มัสยา อิมรอนิม	
- การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
มัธยมศึกษา เขต 20.....27	
ดร.ยืนยง ไทยใจดี	
- ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ	
อาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี.....40	
อาจารย์ชลลดา เหมะธูลีน	
- การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....50	
ระพีพรรณ ลิขิตยางกูร	
- ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม	
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู.....59	
วริศรา สาทร์สาคร	
- THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND: AN EMPIRICAL STUDY FROM	
A DOCUMENTARY RESEARCH.....68	
PONGSIRI KAMKANKAEW	
ภาคผนวก79	

- การเตรียมบทความและการส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล
- แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล
- ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

บทความวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ต
ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง¹

CUSTOMER SATISFACTIONS FROM THAI TOURISTS OF RESORTS
IN RANONG PROVINCE

สุนิษา เพ็ญทรัพย์²
SUNISA PENSUP

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ตในอำเภอเมืองจังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อส่วนประสมทางการตลาด เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลและความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กัน และเพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ พฤติกรรมและความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กันเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการของ รีสอร์ต เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่กำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับกลุ่มประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าพักใน 10 รีสอร์ต ได้แก่ ภูธารารีสอร์ต น้ำใสเขาสวย รีสอร์ต บ้านเชิงเขารีสอร์ต พุทรีสอร์ต นาถเทวีรีสอร์ต เพลินพฤษารีสอร์ต เขานางหงารีสอร์ต เดอะฮิลด์นารีสอร์ต เดอะบูลสกาย รีสอร์ต (ระนอง) และเดอะบูลสกาย รีสอร์ต (เกาะพยาม) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ทั้งสิ้น 400 คน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบความสัมพันธ์ค่าไคสแควร์ (Chi-Square (χ^2))

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพ เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ 20,000 - 30,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่เข้าพักในภูธารารีสอร์ต วัตถุประสงค์ของการใช้บริการรีสอร์ต คือ ท่องเที่ยวพักผ่อน ระยะเวลาในการเข้าพักรีสอร์ต จำนวน 1 - 2 คืน ความพึงพอใจต่อการใช้บริการ ที่พักแบบรีสอร์ตในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพึงพอใจ สูงที่สุด คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รองลงมา คือ ด้านผลิตภัณฑ์การบริการ ด้านการส่งเสริมการตลาด และประเด็น ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านราคา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการ นักท่องเที่ยวที่มีข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีความ พึงพอใจต่อคุณภาพการบริการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ พฤติกรรมในการใช้บริการและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการ นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ พฤติกรรมในการใช้บริการที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, รีสอร์ตในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง, คุณภาพของการบริการ, ส่วนประสมทางการตลาด

¹ งานวิจัยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประจำปี 2558

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Email : sunisa.pe@ssru.ac.th

ABSTRACT

This research to “Customer satisfactions from Thai tourists of resorts in Ranong Province” which response to Thai tourists demand. Research methodology us quantity analysis. The sample of population for this research are Thai tourists check-in for 10 resorts in Ranong province namely Bhuthara Resort, Numsaikaosuay Resort, Banchuengkao Resort, Pathu Resort, Narttavee Resort, Ploenpruksa Resort, Khaonanghong Resort, The Hidden Resort, The Blue Sky Resort (Ranong) and The Blue Sky Resort (Koh Payam). The total of thai tourist are 400 persons. The quantitative research methodology employed encompasses descriptive statistics in analyzing the data consisting of Frequency Distributions; Percentage, Mean and Standard Deviation. The research hypotheses being tested include Chi-square with a statistically significant level of 0.05 percentage.

The findings discovered that the majority of Thai tourists were female, aged between 21 and 30 years old, graduated bachelor degree. Most of them were government officials/state enterprise employees with an average salary between 20,001 - 30,000 baht. The most of Thai tourist check-in Bhuthara Resort Regarding the behaviors, most of them intended to travel for relaxation and stay 1-2 days in resort. Overall, there was a high level of satisfactions of Thai tourist in the resorts at Ranong Province. Regarding their satisfactions in the resorts at Ranong Province, the result indicated that the tourists had a high level of satisfactions. The highest level of their satisfactions distribution whereas the lowest level of their satisfactions products; promotion and price.

In terms of the relationship between the service quality and demographic factors, the outcomes revealed that those tourists with demographic differences had different service quality satisfactions at a statistically significant level of 0.05 percentage.

By the same token, the findings had also indicated that, in terms of the relationship between the tourists' purpose and behavior, the outcomes revealed that those tourists with demographic differences had different service quality satisfactions at a statistically significant level of 0.05 percentage.

Keywords: Satisfactions, Resorts at Amphoe Muang Ranong Province, Service Quality, Marketing Mix 4 P's

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่ง ที่มีสถานที่ท่องเที่ยว และวัฒนธรรมที่หลากหลายสวยงามมาก ทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอีกมากมาย ซึ่งอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นแหล่งที่ทำรายได้เข้าสู่ ประเทศไทยเป็นจำนวนมากส่งผลให้มีเงินทุนหมุนเวียน ในระบบเศรษฐกิจ เกิดการกระจายรายได้ ซึ่งปัจจุบัน มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คือ การท่องเที่ยวพร้อมพักผ่อนกับ สถานที่ที่ดีต่อสุขภาพร่างกาย มีการบริการด้าน สปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพ บริการบำบัดต่างๆ และ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเริ่มขยายตัวจากเมืองใหญ่ สู่เมืองขนาดเล็ก ทำให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาธุรกิจอื่น

ที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจร้านอาหารและธุรกิจร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก เป็นต้น

ธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นธุรกิจ การให้บริการจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา ความพึงพอใจของลูกค้า เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะของผู้มา ใช้บริการ ลักษณะของธุรกิจโรงแรมจะเน้นการให้บริการ ลูกค้าเป็นอันดับแรก ดังนั้นลูกค้าจึงต้องได้รับการต้อนรับ เป็นอย่างดี ทั้งนี้ก็เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มา ใช้บริการโรงแรมในจังหวัดระนอง ปัจจุบันมีธุรกิจที่พักแรม หลายประเภท ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท หรือบ้านพัก ตากอากาศ ซึ่งธุรกิจโรงแรมสร้างรายได้ให้จังหวัดระนองเป็น จำนวนมาก แต่บุคลากรที่ทำงานยังขาดความรู้ ด้าน

การบริการเนื่องจากส่วนใหญ่บุคลากรจบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาความพึงพอใจของลูกค้า เพื่อนำมาอบรมและพัฒนาบุคลากรในโรงแรมต่อไป จังหวัดระนองมีรีสอร์ทหลายแห่งโดยชมรมโรงแรมและธุรกิจที่พักจังหวัดระนองได้รวบรวมข้อมูลการเข้าพักของนักท่องเที่ยวเบื้องต้น ซึ่งพบว่ารีสอร์ทที่มีนักท่องเที่ยวสนใจมาพักเป็นอันดับต้นๆ และกำลังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ภูธารีรีสอร์ท น้ำใสเขาเขียวรีสอร์ท บ้านเชิงเขารีสอร์ท พูลิธีรีสอร์ท นาถเทวีรีสอร์ท เพลินพุกขารีสอร์ท เขานางหงษ์รีสอร์ท เดอะฮิลล์รีสอร์ท เดอะบูสกาเรียรีสอร์ท (ระนอง) และ เดอะบูสกาเรียรีสอร์ท (เกาะพยาม) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการรีสอร์ททั้ง 10 แห่ง เพื่อนำมาวิเคราะห์และพัฒนาปรับปรุงให้ได้มาซึ่งลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุดและสามารถครองใจลูกค้าไปได้อีกยาวนาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับลักษณะข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อส่วนประสมทางการตลาด
2. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลและความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กัน
3. เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ พฤติกรรมและความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์การบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด
2. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลวัตถุประสงค์ พฤติกรรมในการใช้บริการและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์การบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของการบริการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายบริการว่า หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ให้ความสะดวกต่างๆ พัฒนา ศิริโชคบัณฑิต (2548 หน้า 25) ให้ความหมายการบริการว่า เป็นการกระทำหน้าที่ด้านใดด้านหนึ่งที่กลุ่มบุคคลหนึ่งได้นำเอาไปเสนอขายแก่บุคคลอื่นโดยทั่วไป ที่มีลักษณะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการได้ การบริการเป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่จำเป็นที่จะต้องเกี่ยวข้องถึงการขายสินค้าหรือการขายบริการนั้นๆ ก็ได้ แต่การให้บริการอาจจะใช้หรือไม่ใช้สินค้าเป็นองค์ประกอบในการขายก็ได้และหากมีการใช้ตัวสินค้านั้น เป็นส่วนประกอบก็จะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในตัวสินค้านั้นไปให้ผู้ใช้บริการดังกล่าว

2. แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจและความคาดหวัง

สไบทิพย์ มงคลนิมิตร (2554) ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริการว่า งานบริการเป็นงานจากพฤติกรรมของบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่เรียกว่าผู้บริการ และอีกฝ่ายเรียกว่าผู้ใช้บริการ ซึ่งการจะให้บริการมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด คือ การให้บริการที่ไม่คำนึงถึงตัวบุคคลหรือเป็นการให้บริการที่ปราศจากอารมณ์ ไม่มีความชอบพอสนใจเป็นพิเศษ ทุกคนได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์ เมื่ออยู่ในสภาพที่เหมือนกัน การให้บริการที่มีคุณภาพ ตามหลักคำว่า S-E-R-V-I-C-E ดังนี้

S = Smart and Smile	บุคลิกที่ดี มีความมั่นใจในการทำงาน และยิ้มแย้มแจ่มใส
E = Emotion	มีอารมณ์ดี
R = Relation	สร้างความสัมพันธ์ ยกย่องให้เกียรติลูกค้า และเพื่อนร่วมงาน
V = Voice	ใช้เสียงและคำพูดที่สุภาพและให้เกียรติ
I = Image	สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ตนเองและสถาบัน
C = Courteous	สุภาพอ่อนน้อมมีมารยาทดีในการให้บริการ
E = Enthusiastic	มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ
S = Skill	มีความชำนาญในงานที่ทำ

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ความหมายของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเป็นการกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยวไม่ว่าการกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตามและบุคคลอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตามก็เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัสส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) เป็นการทำงานของอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายรวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่ถูกควบคุมอยู่ภายในจะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก

4. แนวคิดเกี่ยวกับการตลาดและส่วนประสมทางการตลาด

คอตเลอร์ฟิลลิป (2546 หน้า 24) ได้กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing mix) หมายถึง เครื่องมือทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ ซึ่งการผสมผสานเครื่องมือเหล่านี้ ทำให้ตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ส่วนประสมทางการตลาดประกอบไปด้วยทุกสิ่งทุกอย่างที่กิจการใช้ เพื่อให้มีอิทธิพลโน้มน้าวความต้องการด้านผลิตภัณฑ์ของกิจการ ส่วนประสมทางการตลาดแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังที่รู้จักกันว่า 4 P's อันได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) โปรแกรมทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพจะผสมผสานปัจจัยพื้นฐานของส่วนประสมทางการตลาดเข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการตลาดของกิจการโดยการส่งมอบคุณค่าให้แก่ผู้บริโภค ดังนั้นส่วนประสมทางการตลาดจึงประกอบไปด้วยชุดเครื่องมือ/กลวิธีของกิจการเพื่อสร้างตำแหน่งที่เข้มแข็งในตลาดเป้าหมาย

5. แนวคิดเกี่ยวกับประเภทโรงแรมและที่พัก

โรงแรมตากอากาศ (Resort Hotel) หรือเรียกว่า “รีสอร์ต” จะตั้งตามบริเวณที่มีแหล่งท่องเที่ยวหรือมีกิจกรรมที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งจะอยู่ที่ห่างไกลจากชุมชนหรือมีวิวทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงาม เป็นโรงแรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจ โรงแรมต้องเสนอสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ กิจกรรมเพื่อการพักผ่อนทั้งในร่มและกลางแจ้งและรูปแบบสันทนาการที่หลากหลายเพื่อความบันเทิงและเพลิดเพลินเป็นสำคัญ ซึ่งจะสามารถดึงดูดผู้พักให้อยู่ได้นานวัน และยังดึงดูดผู้อาศัยอยู่บริเวณที่มี

รายได้ให้มาใช้บริการ เช่น ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ สนามกีฬา และบริการเพื่อความบันเทิง การพัฒนาการของโรงแรมตากอากาศในยุคก่อน จะปรากฏอยู่เฉพาะตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นอกเมือง แต่มาในปัจจุบันได้มีการสร้างขึ้นในเมืองและเขตนอกเมือง โดยการออกแบบและจัดบริเวณให้มีบรรยากาศสงบร่มรื่นคล้ายกับสถานที่ตากอากาศหรือรีสอร์ตในเมือง (In-city resort)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญญลักษณ์ พรวิพิทยาเลิศ (2551) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการให้บริการของโรงแรมเรดิสสัน กรุงเทพฯ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย อายุระหว่าง 30 - 39 ปี ในด้านผลิตภัณฑ์กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในความเหมาะสมด้านห้องพักมากที่สุด ในด้านที่พักกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในราคาค่าบริการด้านสารสนเทศ ความบันเทิง เช่น อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ในด้านสถานที่ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในทำเลที่ตั้งใกล้แหล่งธุรกิจและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆและในด้านการส่งเสริมการตลาดกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการส่งเสริมการขายด้านห้องพักราคาพิเศษในแต่ละช่วงการเข้าพัก โดยภาพรวมผู้ใช้บริการโรงแรมเรดิสสัน กรุงเทพฯ มีความพึงพอใจในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือความพึงพอใจด้านราคา ส่วนปัจจัยที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือความพึงพอใจด้านสถานที่ และส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า จะกลับมาใช้บริการของโรงแรมเรดิสสัน กรุงเทพฯ ในครั้งต่อไป

พัฒนไชย อินทรโยธา (2551) ได้ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการในโรงแรมเจดับบลิว แมริออท กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 424 ตัวอย่าง พบว่าเป็นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี อาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยระหว่าง 80,001 - 100,000 บาท และมีภูมิภาคที่อยู่อาศัยทวีปเอเชีย ส่วนด้านพฤติกรรมของลูกค้าที่มาใช้บริการในโรงแรม พบว่า ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว/พักผ่อน พักจำนวน 4 - 7 วัน ความถี่ในการเข้าพัก 3 ครั้งต่อปี ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจคือเพื่อน ข้อมูลข่าวสารในการเลือกโรงแรมจากบริษัทนำเที่ยว/มัคคุเทศก์ ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวกับเพื่อน ระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการในโรงแรมเจดับบลิว แมริออท กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านสถานที่ของโรงแรม ส่วนด้านห้องประชุม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากแต่เป็นระดับความพึงพอใจในอันดับสุดท้าย

ธัญญรัตน์ บุญต่อ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โรงแรมเวสติน แกรนด์ สุขุมวิท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ลูกค้าชาวต่างชาติที่เข้ามาพักที่โรงแรมเวสติน แกรนด์ สุขุมวิท จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีสัญชาติเป็นประเทศในเอเชีย สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 140,001 - 210,000 บาท และวัตถุประสงค์ การเข้าพัก คือ การทำธุรกิจส่วนตัว โดยมีความคิดเห็น ด้านปัจจัยคุณภาพการบริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนอง ด้านการให้ความมั่นใจ ด้านการเอาใจใส่อยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจอย่างมาก และมีความจงรักภักดีของลูกค้าอยู่ในระดับ อาจใช้บริการหรือแนะนำ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ทในอำเภอเมืองระนอง ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ศึกษาถึงความพึงพอใจในการใช้บริการของที่พักประเภทรีสอร์ทในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยใช้แนวคิดในเรื่องของความพึงพอใจและส่วนประสมทางการตลาด

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้เลือกสถานที่เก็บข้อมูล คือ สถานประกอบการประเภทธุรกิจที่พักประเภทรีสอร์ทในเขตอำเภอเมืองจังหวัดระนอง จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ ภูธารรีสอร์ท น้ำใสเขาสวยรีสอร์ท บ้านเชิงเขารีสอร์ท พุทธรีสอร์ท นาถเทวีรีสอร์ท เพลินพฤคารีสอร์ท เขานางหงส์รีสอร์ท เดอะฮิลล์รีสอร์ท เดอะบูสกายรีสอร์ท (ระนอง) และเดอะบูสกายรีสอร์ท (เกาะพยาม)

3. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาใช้บริการที่พักรีสอร์ทในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระนอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นกระบวนการวิจัยที่ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งจะทำให้การศึกษาถึงคุณภาพการบริการจากสถานประกอบการที่มีต่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการในส่วนของการเดินทาง เพื่อการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ท ในอำเภอเมืองระนอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ท 10 แห่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยสอบถามจากผู้รับผิดชอบของแต่ละรีสอร์ท จึงพอสรุปจำนวนได้ว่ามีลูกค้าเข้าพักตั้งแต่เดือน มกราคม - ธันวาคม 2557 ทั้งสิ้นประมาณ 91,472 คน (ซึ่งจำนวนลูกค้าที่เข้าพักเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากการสอบถามจากผู้รับผิดชอบของแต่ละรีสอร์ท) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ททั้ง 10 แห่งในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยจากการสุ่มตัวอย่าง โดยการหากรูปแบบ NON - PROBABILITY เนื่องจากยังไม่ทราบจำนวนผู้เข้าพักในปี 2557 ดังนั้นจึงคำนวณหากรูปแบบตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณ ตามวิธีของ Taro Yamane (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547 หน้า 117) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

E = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าในสูตรดังกล่าวโดยกำหนด

$N = 91,472$ คน และ $e = 0.05$

จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{91,472}{1+91,472 (0.05)^2} \\ &= 400 \end{aligned}$$

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ททั้ง 10 แห่งของอำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ได้แก่ รีสอร์ทที่เข้าพัก วัตถุประสงค์การเข้าพัก จำนวนคืนที่เข้าพักที่รีสอร์ท

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของที่พักแบบรีสอร์ทในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่ และการส่งเสริมทางการตลาด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ท ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-End Form)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางการกำหนดรูปแบบสอบถาม
2. ลงมือสร้างแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว
3. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวโรงแรม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Index of Content = 0.8) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการทำวิจัยครั้งนี้หรือไม่
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หามาปรับปรุงแก้ไขและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หามาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการทดลองเก็บข้อมูล (Pre-test) กับนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการที่พักที่รีสอร์ทในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง และวัดหาค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเพื่อยืนยันความถูกต้องและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวัดหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability = 0.96) แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการที่พักที่รีสอร์ทในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 400 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ของ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ทที่เต็มใจและยินดีให้ข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลบริเวณแผนกส่วนหน้าที่พัก Check - in/Check - out บริเวณ Lobby ในช่วงระยะเวลา 08.00 - 20.00 น.

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ท โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการจัดระเบียบข้อมูลหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแจกแจงความถี่ เป็นต้น รวมทั้งในส่วนของการเสนอแนะ ใช้วิธีการบันทึกข้อเสนอแนะในแต่ละรายแล้วนำมานับความถี่ เพื่อดูว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะหรือต้องการให้ปรับปรุงเรื่องใดมากที่สุด เพื่อนำไปเป็นข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงที่พักแบบรีสอร์ท

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาใช้บริการที่พักแบบรีสอร์ท โดยได้ทำการคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (Class interval) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผล (วิเชียร เกตุสิงห์ : 8 - 11) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับพอใจน้อยที่สุด

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลพฤติกรรมการใช้บริการรีสอร์ทของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลความพึงพอใจที่ใช้บริการรีสอร์ท

ในอำเภอเมือง จังหวัดระนองของกลุ่มตัวอย่าง และข้อเสนอแนะ ผลการศึกษามีได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59 อายุระหว่าง 21 - 30 ปี ร้อยละ 34.30 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.80 มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 30.80 มีรายได้ 20,000 - 30,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 44.30 ส่วนใหญ่เข้าพักในภูธรารีสอร์ท คิดเป็น ร้อยละ 20.00 วัตถุประสงค์ของการใช้บริการรีสอร์ตคือ ท่องเที่ยวพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 53.00 ระยะเวลาในการเข้าพักรีสอร์ต จำนวน 1 - 2 คืน คิดเป็นร้อยละ 48.80

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการรีสอร์ตในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านผลิตภัณฑ์พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.54 ซึ่งจัดอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ พนักงานมีความรู้ความสามารถในการให้บริการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 รีสอร์ตมีจำนวนห้องพักที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 มีการออกแบบตกแต่งรีสอร์ตได้อย่างสวยงาม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ รีสอร์ตมีการรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการรีสอร์ตในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านราคาพบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.29 ซึ่งจัดอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ความเหมาะสมของราคาอาหารและเครื่องดื่ม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อัตราค่าบริการห้องพักของรีสอร์ตมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ คุณภาพของการบริการเหมาะสมกับราคาที่จ่ายไป และมีการแจ้งราคาห้องพักก่อนใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99

4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการรีสอร์ตในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายพบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.85 ซึ่งจัดอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ สามารถจองห้องพักโดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ และสามารถจองห้องพักผ่านตัวแทนรับจองห้องพัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 สามารถจองห้องพักผ่านระบบ Social Network ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ สามารถจองห้องพักผ่าน Mobile Application ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95

5. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการรีสอร์ตในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง ด้านการส่งเสริมทางการตลาดพบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมเท่ากับ 3.34 ซึ่งจัดอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยมีความคิดเห็นเรียงลำดับดังนี้ การโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ ป้ายโฆษณา นิตยสาร แผ่นพับ ฯลฯ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 การประชาสัมพันธ์รีสอร์ตร่วมกับหน่วยงานองค์กรต่างๆ เช่น ททท. ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ การจัดโครงการส่งเสริมการตลาดในช่วงเวลาเทศกาลต่างๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93

6. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลับมาใช้บริการรีสอร์ตในครั้งต่อไป พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 57.3 รองลงมา ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 33.2 และไม่กลับมาใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 9.5

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ การบริการ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

1. เมื่อหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % หรือระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่าไคสแควร์ = 2.902 ค่า df = 2 และ ค่า Sig. = 0.234 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงสรุปว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในด้านผลิตภัณฑ์การบริการ

2. เมื่อหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % หรือระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่าไคสแควร์ = 0.588 ค่า df = 2 และ ค่า Sig. = 0.745 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงสรุปว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในด้านราคา

3. เมื่อหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % หรือระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่าไคสแควร์ = 0.574 ค่า df = 2 และ ค่า Sig. = 0.750 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงสรุปว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

4. เมื่อหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % หรือระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่าไคสแควร์

= 40.371 ค่า $df = 8$ และ ค่า $Sig. = 0.000$ ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงสรุปว่า พฤติกรรมในการใช้บริการรีสอร์ทมีความสัมพันธ์กับไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

28. เมื่อหาค่าไคสแควร์ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % หรือระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่าไคสแควร์ = 333.494 ค่า $df = 16$ และ ค่า $Sig. = 0.000$ ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงสรุปว่า พฤติกรรมในการใช้บริการรีสอร์ทมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการในด้านการส่งเสริมการตลาด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ 20,000 - 30,000 บาท ต่อเดือน ส่วนใหญ่เข้าพักในภูธรา รีสอร์ท วัตถุประสงค์ของการใช้บริการรีสอร์ท คือ ท่องเที่ยวพักผ่อน ระยะเวลาในการเข้าพักที่รีสอร์ท จำนวน 1 - 2 คืน ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการรีสอร์ทในอำเภอเมือง จังหวัดระนองพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งพึงพอใจที่พนักงานมีความรู้ความสามารถในการให้บริการ ด้านราคาพบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งพึงพอใจในความเหมาะสมของราคาอาหารและเครื่องดื่ม ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยพึงพอใจที่สามารถจองห้องพักโดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ และสามารถจองห้องพักผ่านตัวแทนรับจองห้องพัก และด้านการส่งเสริมทางการตลาด พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก พึงพอใจในการโฆษณารีสอร์ทผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ ป้ายโฆษณา นิตยสาร แผ่นพับ ฯลฯ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลับมาใช้บริการรีสอร์ทในครั้งต่อไป พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญลักษณ์ พรวิพิทยาเลิศ (2551) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการให้บริการของโรงแรมเรดิสสัน กรุงเทพฯ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย อายุระหว่าง 30 - 39 ปี ในด้านผลิตภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในความเหมาะสมด้านห้องพักมากที่สุด ในด้านที่พักกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในราคา

ค่าบริการด้านสารสนเทศ ความบันเทิง เช่น อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ในด้านสถานที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในทำเลที่ตั้งใกล้แหล่งธุรกิจและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และในด้านการส่งเสริมการตลาดกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการส่งเสริมการขายด้านห้องพักพิเศษในแต่ละช่วงการเข้าพัก โดยภาพรวมผู้ให้บริการโรงแรมเรดิสสัน กรุงเทพฯ มีความพึงพอใจในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือความพึงพอใจด้านราคา ส่วนปัจจัยที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือความพึงพอใจด้านสถานที่ และส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า จะกลับมาใช้บริการของโรงแรมเรดิสสันกรุงเทพฯ ในครั้งต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการ นักท่องเที่ยวที่มีข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา วงศ์คำจันทร์ (2546) ได้ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการของโรงแรมอบลแกรนด์ ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการของโรงแรมอบลแกรนด์ที่มีอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการด้านสถานที่และด้านราคาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ พฤติกรรมในการใช้บริการและความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการ นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์พฤติกรรมการใช้บริการที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

ผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจที่พักควรให้ความสำคัญกับคุณภาพบริการ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุดและสามารถรองใจลูกค้าไปได้ยาวนาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์การบริการนั้น ควรมีการกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพด้านการบริการ ทำอย่างไรให้เป็นที่ยอมรับมากที่สุด การตกแต่งภายในห้องพักให้มีความสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ ควรมีน้ำแร่ไว้บริการ

ภายในห้องพักทุกห้อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงเมืองน้ำแร่อย่างใกล้ชิด และควรมีอินเทอร์เน็ตไว้บริการด้วย มีการสำรวจสิ่งของที่ใช้ภายในห้องให้ครบถ้วนอย่างต่อเนื่อง อุปกรณ์ภายในห้องพักควรปรับปรุงให้ทันสมัยได้มาตรฐาน พร้อมให้อยู่เสมอ และสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงแรมควรเน้นความสะอาด ความสะดวก สบาย เน้นความเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากโรงแรมของภาคอื่น มีการจัดที่จอดรถไว้รองรับอย่างเพียงพอ มีการคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้มาใช้บริการเป็นหลัก เพื่อให้ผู้มาใช้บริการเกิดความมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน

2. ด้านราคา และการส่งเสริมทางการตลาด ควรมีการจัดโปรโมชั่นห้องพักในช่วงต่างๆ ที่สภาพอากาศเหมาะสม ไม่มีฝนตกมาก เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากขึ้น มีการจัดส่วนลดให้กับผู้ที่พักในรีสอร์ทและต้องการทานอาหารในรีสอร์ท มีการเสนอขายโปรแกรมท่องเที่ยวให้กับลูกค้าขณะโทรมาจองห้องพัก เพื่อเป็นการสร้างความคุ้มค่า

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ควรมีการจัดทำป้ายแสดงเส้นทาง แผนที่ หรือแผนผังแสดงที่ตั้งของรีสอร์ท สำหรับแจกจ่ายในสถานที่สำคัญต่างๆ เช่น สนามบิน สถานีขนส่ง ร้านอาหารหรือแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมทางสังคมต่างๆ เพื่อให้เป็นที่รู้จักของคนในจังหวัดระนอง และเกิดการบอกต่อกัน ควรมีการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวระดับภาคและระดับประเทศ มีการออกร้านขายห้องพักในงานต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการได้เข้าถึงรีสอร์ทได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพด้านการบริการของรีสอร์ท เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับความพึงพอใจในการบริการ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการบริการและกลับมาใช้บริการรีสอร์ทในอำเภอเมืองจังหวัดระนองอีกในครั้งต่อไป

2. เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนากลยุทธ์ในด้าน การให้บริการที่สร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้ใช้บริการ เพื่อสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น และสามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมที่พักในภูมิภาคเดียวกันได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการรีสอร์ทในอำเภอเมืองจังหวัดระนอง เพื่อให้เกิดผลที่ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าพักในรีสอร์ทในอำเภอเมือง จังหวัดระนอง
2. แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในการเปิดการค้าเสรีอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ รื่นรมย์,เพลินทิพย์ โกเมศโสภณ และสาวิกา อุณหันธ์. 2547. มุ่งเน้นลูกค้าและตลาดสร้างองค์กรให้แตกต่างอย่างเหนือชั้น . กรุงเทพมหานคร : อินโนกราฟฟิกส์.
- กัญญลักษณ์ พรวิพิทยาเลิศ. 2551. ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการให้บริการของโรงแรมเรดิสัน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชนิษฐา วงษ์คำจันทร์. 2546. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของโรงแรมอบลแกรนด์ จังหวัดอุบลราชธานี. มหาสารคาม : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คอตเลอร์ฟิลลิป. 2546. หลักการตลาด. โดย วารุณี ตันติวงศ์วาณิช, นิภา นิรุติกุล, สุทธิ เหล่าพันธ์, พรหมพร หรรษา, นิตยา งามแดน และจุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงศ์. กรุงเทพมหานคร : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. 2551. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตยาพร เสมอใจ, ฐิตินันท์ วารวินิช. 2549. การบริหารการตลาด. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- ฉันทวรรณณอม. 2552. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. 2538. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัดมหาชน สาขาซีคอนสแควร์. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

- ธัญญารัตน์ บุญต่อ. 2552. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โรงแรม เวสทิน แกรนด์ สุขุมวิท. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : กรุงเทพมหานคร.
- นงศ์นุช ศรีธนาอนันต์. 2553. การโรงแรมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บุญเสริม หุตะแพทย์, มนูญ กาละพัฒน์. 2552. อุตสาหกรรมการบริการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัฒนไชย อินทรโยธา. 2551. ความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการในโรงแรมเจดับบลิวแมริออท กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร : กรุงเทพมหานคร.
- พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต. 2548. การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ. กรุงเทพมหานคร : แชนพอร์พรีนตติ้ง.
- มณีวรรณต้นไทย. 2533. พฤติกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต่อประชาชนผู้มาติดต่อ. วิทยานิพนธ์ ร.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : กรุงเทพมหานคร.
- มณฑกานต์ แลนแคสเตอร์. 2548. การตลาดโรงแรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- รวีวรรณ โปรยรุ่งโรจน์. 2551. จิตวิทยาการบริการ. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนตติ้งเฮาส์.
- วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดระนอง. 2544. หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.
- ศรัญญา วรากุลวิทย์. 2551. ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- สมยศ นาวิการ. 2543. การบริหารองค์การหรือหน่วยงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ.
- สุพัตรา สร้อยเพชร. 2550. การจัดการโรงแรม. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์¹

THE DEVELOPMENT OF COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION MODULES,
ON THE BASIC STORY OF ISLAM FOR GRADE 7 STUDENTS
OF SORNSASANA SASANUPHATHAM SCHOOL

มัลยา อิมรอกิม²
MASSAYA IBRAWHIM

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น ให้มีคุณภาพ 2) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อิสลามเบื้องต้น ที่เรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ จำนวน 60 คน แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้นมีคุณภาพ ในระดับดีมาก 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.92/84.83 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อิสลามเบื้องต้น ที่เรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลสูงกว่าการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

² นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
E-mail : massaya39@gmail.com

ABSTRACT

This research was to: 1) Development of Computer Assisted Instruction Modules, The Basic Story of Islam to meet very good quality, 2) Development of Computer Assisted Instruction Modules, The Basic Story of Islam to meet the efficiency criterion of 80/80, and 3) Compare Learning Achievements on The Basic story of Islam using Computer And Conventional Approach. The 60 samples were grade 7 students of Academic year: 2015 of Sornsasana Sasanuphatham School, divided equally into 2 groups. The research instruments were evaluation form, Computer Assisted Instruction Modules, on The Basic Story of Islam and Learning achievement test. Data were analyzed by mean, standard deviation, efficiency criterion, and t-test.

The findings of the study were as follows: 1) The Computer Assisted Instruction Modules, The Basic Story of Islam was of very good quality, 2) The Computer Assisted Instruction Modules, The Basic Story of Islam was, 81.92/84.83 of efficiency higher than the expected criteria, and 3) Students' Achievement who studied by the computer assisted instructional program was higher than those who studied by regular lesson plan at 0.05 level of significance.

Keyword: Computer Assisted Instruction Modules, The Basic Story of Islam.

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยการศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดี ฝึกมนุษย์ให้เกิดกระบวนการคิด เกิดทักษะในการปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ การศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้ระดับการพัฒนาของประเทศในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น (นิตยา มัสเยาะ, 2545, หน้า 1) อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการในการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ต้องอาศัยศาสตร์ของศาสนาเข้ามาช่วยส่งเสริมในการอบรมให้เกิดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม โดยปัจจุบันการศึกษาอิสลามมีบทบาทให้เห็นอย่างเด่นชัดในรูปของอิสลามศึกษาที่บรรจุการเรียนการสอนในโรงเรียนของรัฐบาลบางส่วน และในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ เพราะการศึกษาศาสนาอิสลามนั้นถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ยึดถือศาสนาอิสลามทุกคน

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง อิสลามเป็นวิถีชีวิต หรือระบอบการดำเนินชีวิตที่มุสลิมทุกคนจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อการดำรงชีวิตประจำวันในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม หรืออิสลามศึกษา หรือศาสตร์ต่างๆ เพื่อการดำรงชีพอยู่ในโลกนี้อย่างสันติสุข ถือเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่จะต้องศึกษาและปฏิบัติ ตั้งแต่อยู่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ โดยไม่ต้องกังวลถึงปัจจัยระยะเวลา อุปสรรคและสถานที่ ถึงแม้จะไกลหรือยากเพียงใดก็ต้องขวนขวายมาให้ได้ เพราะสรรพสิ่งที่อัลลอฮ์ (สุบหานะฮฺวะตะอาลา) ทรงสร้างไว้ทั้งปวงนั้นล้วนเป็นคุณพลั่งแห่งความรู้ที่มากมายมหาศาล ซึ่งประชาชาติทั้งมวลต้องแสวงหา ดังนั้นการเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ ที่อัลลอฮ์กำหนดไว้ จึงถือเป็นภารกิจของปัจเจกบุคคลและอเนกบุคคลที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านกาย วาจา และใจของผู้ศรัทธาให้ดำรงอยู่ในฐานะบ่าวที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างมั่นคง ปฏิบัติและมีคุณธรรม จริยธรรมที่ก่อให้เกิดความสุขแก่ตนเองและส่วนรวมตามที่ศาสนา กำหนด พัฒนาการที่เกิดจากการเรียนรู้จะสร้างความเป็น การดรอภาพ ความสันติสุขในหมู่ประชาชาติของนบีมุฮัมมัด (ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม) ทุกชาติ ภาษา และเผ่าพันธุ์ ในโลกปัจจุบันและโลกอาคิเราะฮ์ (โลกหน้า) อย่างแน่นอน

นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าอิสลามเป็นศาสนาที่ถูกเพิกเฉยหรือถูกเข้าใจผิดอย่างมากทีเดียวในหมู่ประชาชนส่วนใหญ่ของโลก เหตุผลก็คือความไม่กระตือรือร้นของ

มุสลิมในการแนะนำอิสลามต่อชาติที่ไม่ใช่มุสลิม บางทีอาจเป็นอุปสรรคทางจิตวิทยาระหว่างชาติตะวันตกกับโลกมุสลิมที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยการทำสงครามที่นับครั้งไม่ถ้วนระหว่างทั้งสองฝ่าย และอาจเกิดจากความพยายามที่จิตใจของนักคิดที่ต่อต้านอิสลามและนักศาสนาชาวตะวันตก ที่ปิดป้องอิสลามหรือห้ามไม่ให้ชาวตะวันตกที่จะมาเข้ารับอิสลามได้ บรรลุถึงความจริงของอิสลาม ถ้าหากปราศจากการรู้จักอิสลาม แนวความคิดของแต่ละคนจะเกิดการอคติต่ออิสลามทันที สำหรับผู้ที่คัดค้านนั้นเขาควรที่จะได้รับรู้เกี่ยวกับพื้นฐานแห่งอิสลามเบื้องต้นที่เพียงพอเสียก่อน ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลง มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสื่อต่างๆ ที่ทันสมัย จึงทำให้วัยรุ่นในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงจากสื่อที่ได้เรียนรู้ บางครั้งสื่อที่วัยรุ่นได้รับอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่ผิด ไม่ถูกต้องกับศีลธรรม ทำให้วัยรุ่นเกิดอารมณ์รุนแรงทำสิ่งใดโดยไม่คิดถึงหลักคุณธรรมจริยธรรม

วิชาอิสลามศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จากการศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน ส่วนใหญ่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้คุณภาพการศึกษาต่ำลง ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอิสลามศึกษา เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คือนักเรียนมีความสับสน ยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่ควร ขาดสื่อ หรือนวัตกรรมที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ ไม่สนใจเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มาใช้ในการเรียนการสอนเรื่องอิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และผู้ที่สนใจในเรื่องอิสลามเบื้องต้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสและให้ประสบการณ์กับผู้สนใจศึกษาหลักการศรัทธาและหลักการปฏิบัติในมุมมองของอิสลาม ซึ่งการเรียนรู้จากหนังสือหรือจากผู้สอนในลักษณะของการบรรยาย ผู้เรียนไม่สามารถเห็นสภาพที่เป็นจริงในหลักการศรัทธาเรื่องอิสลามเบื้องต้นได้ ทำให้เกิดปัญหาในขั้นตอนการนำความรู้ไปปฏิบัติและนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตไม่ถูกต้อง ซึ่งปัญหาที่พบส่วนใหญ่ในการเรียนการสอนคือ ปัญหาความแตกต่างในการรับรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลหรือความรู้ไม่เท่ากัน ผู้ที่เรียนได้เร็วรับการถ่ายทอดเพียงครั้งเดียว ก็สามารถเข้าใจในบทเรียนได้ แต่ผู้ที่เรียนได้ช้าต้องอธิบายซ้ำแล้วซ้ำอีกทำให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านเวลา การถ่ายทอดความรู้จาก

ผู้สอน และปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นอุปสรรคที่จะนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ให้เกิดทักษะและการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น มีคุณภาพในระดับดีมากในด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยี
2. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
 - 2.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่า 80
 - 2.2 ประสิทธิภาพของผลการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่า 80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่องอิสลามเบื้องต้น กับการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่องอิสลามเบื้องต้น สูงกว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ความหมายของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นักการศึกษาและนักวิชาการต่างๆ ได้ให้ความหมายคำว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ CAI คือ การนำคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือสร้างให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้เรียนนำไปเรียนด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้ ในโปรแกรมประกอบไปด้วย เนื้อหาวิชาแบบฝึกหัด แบบทดสอบ ลักษณะของการนำเสนอ อาจมีทั้งตัวหนังสือ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว สีหรือเสียง เพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแสดงผลการเรียนให้ทราบทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียน และยังมีการจัดลำดับวิธีการสอนหรือกิจกรรมต่าง ๆ

**“การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภักดิ์”**

เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคน ทั้งนี้จะต้องมีการวางแผนการในการผลิตอย่างเป็นระบบในการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่แตกต่างกันคำภาษาอังกฤษที่ใช้เรียก คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้แก่ Computer Assisted Instruction (CAI), Computer Aided Instruction (CAI), Computer Assisted Learning (CAL), Computer Aided Learning (CAL), Computer Based Instruction (CBI), Computer Based Training (CBT), Computer Administered Education (CAE) , Computer Aided Teaching (CAT) แต่คำที่นิยมใช้ทั่วไปในปัจจุบัน ได้แก่ Computer Assisted Instruction หรือ CAI (โครงการปัจจัยสนับสนุนด้านการศึกษาสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อ หรือเครื่องมือ เพื่อช่วยในการเรียนการสอน โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่โปรแกรมหรือผู้สอนกำหนดให้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (ภูมิรินทร์ แสนไชยสุริยา, 2546)

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อ เพื่อช่วยในการเรียนการสอน โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมต่างๆ ตามกลุ่มพุทธิปัญญา (Cognition) ซึ่งกาเย่ (Gagne) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้การสอนประสบความสำเร็จเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสอน ได้แก่

- 1) วัตถุประสงค์การสอนที่ชัดเจน
- 2) การสอนเป็นขั้นย่อย ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในหน่วยใหญ่
- 3) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยอัตราเร็วของผู้เรียน
- 4) การจัดลำดับการสอนที่ดี (กนกเพชร ภูศรีดาว, 2546)

สุวิศิษฐ์ กันหยั่งทอง (2552) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนรายบุคคลในลักษณะใช้เป็นสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์ ในรูปแบบคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มากที่สุด โดยกระบวนการในการเรียนการสอนนั้น นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาคำตอบและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากบทเรียนที่ครูสร้างขึ้นในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ซึ่งคอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสามารถทำงานได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ ซึ่งจะช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ยีน ภูววรรณ (2546, หน้า 121) กล่าวว่า “เป็นการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน ทบทวนการทำแบบฝึกหัด หรือการวัดผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะนำเนื้อหาวิชา และลำดับวิธีการสอนมาบันทึกเก็บไว้ คอมพิวเตอร์จะช่วยนำบทเรียนที่เตรียมไว้อย่างเป็นระบบมาเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนแต่ละคน” กล่าวคือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนที่ได้จัดนำไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์ โดยนำเสนอเนื้อหาที่ต้องการสอนกับผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์จากคามหมายนี้สามารถแสดงองค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ได้ ดังนี้

- (1) เป็นการเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
 - (2) บทเรียนได้ถูกสร้างและเตรียมไว้แล้ว ก่อนมีการเรียนเกิดขึ้น
 - (3) ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์
 - (4) ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล
- บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer assisted instruction : CAI) หมายถึง โปรแกรมการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ ได้บรรลุตามความมุ่งหมายของรายวิชา ไชยยศ เรืองสุวรรณ และ วชิระ อินทร์อุดม (2542)

สามารถสรุปความหมายของ “คอมพิวเตอร์ช่วยสอน” หรือ CAI คือ การนำคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือสร้างให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้ ผู้เรียนนำไปเรียนด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้ ในโปรแกรมประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชา แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ลักษณะของการนำเสนออาจมีทั้งตัวหนังสือภาพกราฟิกภาพเคลื่อนไหว สีหรือเสียง เพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแสดงผลการเรียนรู้ให้ทราบทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียน และยังมีการจัดลำดับวิธีการสอนหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคน ทั้งนี้จะต้องมีการวางแผนการในการผลิตอย่างเป็นระบบในการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่แตกต่างกัน

2. ข้อดีของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีข้อดีหรือข้อได้เปรียบหลายประการ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อการเรียนการสอนประเภทอื่นๆ สรุปได้ดังนี้ (ไพโรจน์ ตรีธนากุล และ ไพบูลย์ เกียรติโกมล, 2541)

(1) บทเรียน CAI มีการโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนในขณะที่เรียนมากกว่าสื่อการเรียนการสอนประเภทอื่นๆ

(2) บทเรียน CAI สนับสนุนการเรียนรู้แบบรายบุคคล (Individualization) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเวลาใดก็ได้ตามต้องการ

(3) บทเรียน CAI ช่วยลดต้นทุนในด้านการจัดการเรียนการสอนได้ เพราะการเรียนด้วย CAI ไม่ต้องใช้ครูผู้สอน เมื่อสร้างบทเรียนแล้ว การทำซ้ำเพื่อการเผยแพร่ใช้ต้นทุนต่ำมาก และสามารถให้กับผู้เรียนได้เป็นจำนวนมากเมื่อเทียบการสอนโดยใช้ครูผู้สอน

(4) บทเรียน CAI มีแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเรียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากบทเรียน CAI ใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ในการนำเสนอบทเรียน เป็นสิ่งแปลกใหม่ มีการปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนตลอดเวลา ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ทำให้ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

(5) บทเรียน CAI ให้ผลย้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เรียนอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเองได้ทันที

(6) บทเรียน CAI สะดวกต่อการติดตามประเมินผลการเรียน โดยมีการออกแบบสร้างโปรแกรมให้สามารถเก็บข้อมูลคะแนนหรือผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนไว้ สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อประเมินผลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องเมื่อเปรียบเทียบกับครูผู้สอน

(7) บทเรียน CAI มีเนื้อหาที่คงสภาพแน่นอน เนื่องจากเนื้อหาของบทเรียน CAI ได้ผ่านการตรวจสอบให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุม จัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาอย่างถูกต้อง มีความคงสภาพเหมือนเดิมทุกครั้งที่เรียน ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าผู้เรียนเมื่อได้เรียนบทเรียน CAI ทุกครั้งจะได้เรียนเนื้อหาที่คงสภาพเดิมไว้ทุกประการ ต่างจากการสอนด้วยครูผู้สอนที่มีโอกาสที่การสอนแต่ละครั้งของครูผู้สอนในเนื้อหาเดียวกัน อาจมีลำดับเนื้อหาไม่เหมือนกันหรือข้ามเนื้อหาบางส่วนไป

3. ข้อจำกัดของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะมีข้อดีหรือข้อได้เปรียบมากกว่าสื่อการเรียนการสอนประเภทอื่นๆ แต่ก็มีข้อจำกัดหลายประการเช่นกัน สรุปได้ดังนี้ (ไพโรจน์ ติรธนากุล และไพบุลย์ เกียรติโกมล, 2541)

(1) บทเรียน CAI ต้องการฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะพิเศษและใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอบทเรียน ผู้เรียนเองหรือสถานศึกษา อาจไม่สามารถจัดเตรียมหรือ

จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ (Multimedia Computer) ให้เพียงพอต่อการใช้เรียน CAI

(2) บทเรียน CAI ไม่สะดวกต่อการเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือเรียน เนื่องจากจะเรียนด้วย CAI ได้ต้องจัดเตรียมฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ CAI อีกทั้งในเรื่องของการทบทวนบทเรียนทำได้ยากขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดดังกล่าว รวมถึงถ้ามีการออกแบบบทเรียน CAI ให้เรียนแบบเรียงลำดับบทเรียน จะไม่สะดวกในการทบทวนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว

(3) บทเรียน CAI ต้องใช้สายตาและทักษะการอ่านโดยผ่านทางจอภาพคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การเรียนของผู้เรียนที่มีความอดทนในการอ่านบนจอภาพแตกต่างกัน

(4) การแสดงภาพในคอมพิวเตอร์อาจไม่เท่ากับขนาดที่แท้จริงของวัตถุ เพราะข้อจำกัดของขนาดจอภาพคอมพิวเตอร์ ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนโดยเฉพาะระดับอนุบาล ประถมศึกษาเข้าใจผิด เกี่ยวกับขนาดจริงของวัตถุกับสิ่งที่เห็นในจอภาพได้

(5) การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความชำนาญหลายๆด้าน ทั้งทางด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และต้องมีความเข้าใจในคุณสมบัติและวิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นอย่างมาก

(6) การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีประสิทธิภาพต้องใช้ระยะเวลานาน อาจไม่คุ้มค่า หรือล้าสมัยเมื่อสร้างบทเรียนเสร็จ

(7) เนื้อหาในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถูกจำกัดเนื้อหาอยู่เฉพาะที่มีในบทเรียนเท่านั้น ในขณะที่เรียนจะไม่สามารถเพิ่มหรือขยายเนื้อหาเพิ่มเติมได้เหมือนกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยครูผู้สอน

(8) ผู้เรียนได้รับการตอบสนองจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนในรูปแบบที่แน่นอนตามการป้อนข้อมูลเข้าของผู้เรียนให้แก่โปรแกรมคอมพิวเตอร์เท่านั้น บทเรียนคอมพิวเตอร์ไม่สามารถตรวจสอบและดูแลพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่เรียนได้

4. การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาประยุกต์ใช้งานสามารถกระทำได้หลายลักษณะ ดังนี้ (ศูนย์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ, 2545)

(1) ใช้สอนแทนผู้สอนทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งสอนแทน บททบทวนและสอนเสริม

(2) ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนทางไกล ผ่านสื่อโทรคมนาคม เช่น ผ่านดาวเทียม เป็นต้น

**“การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภักดิ์”**

(3) ใช้สอนเนื้อหาที่ซับซ้อน ไม่สามารถแสดงของจริงได้ เช่น โครงสร้างโมเลกุลของสาร

(4) เป็นสื่อช่วยสอนวิชาที่อันตราย โดยการสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น การสอนขับเครื่องบิน การควบคุมเครื่องจักรกลขนาดใหญ่

(5) เป็นสื่อแสดงลำดับขั้นของเหตุการณ์ที่ต้องการให้เห็นผลอย่างชัดเจนและซ้ำๆ เช่น การทานของมอเตอร์รถยนต์ หรือหัวเทียน

(6) เป็นสื่อฝึกอบรมพนักงานใหม่ โดยไม่ต้องเสียเวลาสอนซ้ำหลายๆ ครั้ง

(7) สร้างมาตรฐานการสอนให้เป็นมาตรฐานเหมือนกันทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน เนื้อหาของการสอนยังคงสภาพเหมือนเดิม

5. ข้อคำนึงในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

แนวคิดของนักวิจัยและพัฒนาในการสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน Hanafin and Feck ได้ให้ข้อคำนึงในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และลักษณะของการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่ดีไว้ 12 ประการ ดังนี้ (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2543, หน้า 17)

(1) สร้างขึ้นตามจุดประสงค์ของการสอน เพื่อที่จะให้นักเรียนได้เรียนจากบทเรียนได้มีความรู้และทักษะ ตลอดจนทัศนคติที่ผู้สอนได้ตั้งไว้และนักเรียนสามารถประเมินผลด้วยตนเอง ว่าบรรลุจุดประสงค์ในแต่ละข้อหรือไม่

(2) บทเรียนที่ดีควรเหมาะสมกับลักษณะของนักเรียน การสร้างบทเรียนจะต้องคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับใด ไม่ควรที่จะยากหรือง่ายเกินไป

(3) บทเรียนที่ดีควรมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนให้มากที่สุด เพราะการเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนควรมีประสิทธิภาพมากกว่าเรียนจากหนังสือ เพราะสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้ 2 ทาง

(4) บทเรียนที่ดีควรมีลักษณะการสอนรายบุคคล นักเรียนสามารถที่จะเลือกเรียนในหัวข้อที่ตนเองมีความสนใจและต้องการที่จะเรียน สามารถที่จะเข้าบทเรียนที่ตนเองเข้าใจได้แล้ว แต่ถ้าเรียนบทเรียนที่ตนเองยังไม่เข้าใจก็สามารถซ่อมเสริมจากข้อแนะนำของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้

(5) บทเรียนที่ดีควรคำนึงถึงความสนใจของนักเรียน ควรมีลักษณะเร้าความสนใจของนักเรียนได้

ตลอดเวลา เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้อยู่เสมอ

(6) บทเรียนที่ดีควรสร้างความรู้สึกในทางบวกกับนักเรียน ควรทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน เกิดกำลังใจ และควรหลีกเลี่ยงการลงโทษ

(7) ควรจัดทำบทเรียนให้สามารถแสดงผลย้อนกลับไปยังนักเรียนให้มากๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงผลย้อนกลับในทางบวก ซึ่งจะสามารถทำให้นักเรียนชอบและไม่เบื่อหน่าย

(8) บทเรียนที่ดีควรเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน บทเรียนควรปรับเปลี่ยนให้ง่ายต่อกลุ่มนักเรียน เหมาะสมกับการจัดตารางเวลาเรียน สถานที่ติดตั้งเครื่องมือมีความเหมาะสม ควรคำนึงถึงการใส่เสียง หรือดนตรีประกอบควรให้เป็นที่ยึดจุดใจนักเรียนด้วย

(9) บทเรียนที่ดีควรมีวิธีการประเมินผล การปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างเหมาะสม ควรหลีกเลี่ยงคำถามที่ง่ายและตรงเกินไป ควรหลีกเลี่ยงคำหรือข้อความในคำตอบที่ไร้ความหมาย การเฉลยคำตอบควรให้แจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ และไม่ควรให้เกิดความสับสน

(10) บทเรียนควรใช้กับคอมพิวเตอร์ที่จะเป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียนอย่างชาญฉลาด ไม่ควรเสนอบทเรียนในรูปอักษรอย่างเดียว หรือเรื่องราวที่พิมพ์เป็นอักษรโดยตลอด ควรใช้สมรรถนะของเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างเต็มที่ เช่น การเสนอด้วยภาพ ภาพเคลื่อนไหว ผสมตัวอักษร หรือให้มีเสียงหรือแสงเน้นที่สำคัญ หรือวัสดุต่างๆ เพื่อขยายความคิดของนักเรียนให้กว้างไกลมากขึ้น ผู้ที่สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ด้วย เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงความสูญเสียบางสิ่งบางอย่างของสมรรถนะของเครื่องคอมพิวเตอร์ไป

(11) บทเรียนที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของการออกแบบการสอนคล้ายๆ กับการผลิตสื่อชนิดอื่นๆ การออกแบบบทเรียนที่ดีย่อมจะสามารถเร้าความสนใจของนักเรียนได้มาก การออกแบบบทเรียนย่อมประกอบด้วย การตั้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน การจัดลำดับขั้นตอนของการสอน การสำรวจทักษะที่จำเป็นต่อนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงควรจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้ดี มีการวัดผลและการแสดงผลย้อนกลับให้นักเรียนได้ทราบ มีแบบฝึกหัดพอเพียงและให้มีการประเมินผลขั้นสุดท้าย เป็นต้น

(12) บทเรียนที่ดีควรมีการประเมินผลทุกแง่มุม เช่น การประเมินคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิภาพ

ของบทเรียน ความสวยงาม ความตรงประเด็นและตรงกับ
ทัศนคติของนักเรียน เป็นต้น

การเรียนรู้แบบโมดูล

การเรียนรู้แบบโมดูลเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรู้ด้วยตนเอง มีกระบวนการเรียนการสอนเน้นที่ความแตกต่างระหว่างบุคคล จากการศึกษาสามารถนำมากล่าวได้ ดังนี้

1. ความหมายของการเรียนรู้แบบโมดูล

คำว่า “โมดูล” เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษว่า Module ในภาษาไทยมีผู้เรียนต่างๆ กัน เช่น โมดูลบทเรียนโมดูล หน่วยการเรียนรู้โมดูล หน่วยการสอนโมดูล โมดูลการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการสอน หน่วยการเรียนการสอน ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีศัพท์บัญญัติในภาษาไทยที่ประกาศใช้เป็นทางการ ดังมีผู้ให้ความหมายของบทเรียนโมดูลไว้หลายท่าน ดังนี้

เชมทัต สาลิกานนท์ (2539, หน้า 16) กล่าวว่า โมดูลเป็นบทเรียนที่ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาด้วยตนเอง เพื่อแสดงศักยภาพแห่งตน อันก่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และในแต่ละเนื้อหาวิชาเริ่มจากง่ายไปยาก อันมีส่วนประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ กิจกรรม การเรียนและการประเมินผล ส่วนใหญ่บทเรียนโมดูลจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อต้องการให้เกิดการเรียนรู้และสนองความต้องการของผู้เรียน

รัชชัย ก้านศรีรัตน์ (2540, หน้า 34) กล่าวว่า บทเรียนโมดูล เป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาจบในตัวของมันเอง สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง จะประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนที่ประกอบด้วยสื่อการเรียนการสอน และแบบฝึกหัดพร้อมทั้งคำตอบเฉลยให้ผู้เรียนตรวจเอกสาร และการทดสอบหลังเรียน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 78) กล่าวว่า บทเรียนโมดูลเป็นสื่อการเรียนชนิดหนึ่งที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตามความต้องการ โดยที่บทเรียนนั้นจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เอาไว้อย่างแน่นอน มีกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เลือกตามความถนัด และความสามารถของแต่ละคน มีการประเมินผลก่อนและหลังเรียน มีการทดสอบย่อยในทุกๆ หน่วยของโมดูลและการเรียนซ่อมเสริมด้วย กระบวนการเรียนการสอนเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าผู้สอน

อังคณา นาสารี (2546, หน้า 32) กล่าวว่า บทเรียนโมดูล หมายถึง บทเรียนที่จัดระบบการเรียน

การสอนโดยเลือกเอากิจกรรมหรือสื่อการเรียนหลายๆ วิธี โดยมีกิจกรรมการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถและความถนัดของตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้แนะนำเท่านั้น ส่วนใหญ่บทเรียนโมดูลจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนและสนองความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้บทเรียนโมดูลยังกำหนดจุดประสงค์ไว้อย่างแน่นอน มีการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน มีการทดสอบย่อยในทุกหน่วยของบทเรียน รวมทั้งมีการเรียนซ่อมเสริม ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนของตน และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

พรอมา พิษยะสุนทร (2546, หน้า 37) กล่าวว่า บทเรียนโมดูล หมายถึง บทเรียนหน่วยใดหน่วยหนึ่งสำเร็จในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง และสามารถเลือกทำกิจกรรมได้ตามความสามารถและความสนใจของตนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากความดังกล่าวสรุปได้ว่า บทเรียนโมดูลหมายถึง บทเรียนที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง เป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาจบในตัวของมันเอง โดยที่บทเรียนนั้นจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เอาไว้อย่างแน่นอน มีการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน มีการทดสอบย่อยในทุกหน่วยของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ชนิดของบทเรียนโมดูล

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (เชมทัต สาลิกานนท์, 2539, หน้า 16 อ้างอิงใน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2521) ได้แบ่งโมดูลออกเป็น 2 ชนิด คือ

(1) โมดูลที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ (printed module) เป็นโมดูลที่เสนอเนื้อหาเป็นตัวพิมพ์ อาจมีภาพประกอบ นิยมกันมากเพราะสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ผลิตง่าย และถูกกว่าสื่อประเภทอื่น เมื่อผลิตออกมาหลายๆ ก็สามารถแยกสีตามปกวิชาได้ โดยปกติแต่ละวิชาจะมี 60 - 80 โมดูลในแต่ละระดับชั้น

(2) โมดูลที่ใช้สื่ออื่น (Mediated or Non - Printed Module) เป็นโมดูลที่ใช้สื่ออื่น เช่น สไลด์ เทป วีดิทัศน์ เป็นต้น ให้คุณค่าต่อการเรียนรู้สูงกว่าประเภทที่เป็นสิ่งพิมพ์ แต่ผลิตได้ยากเพราะราคาแพง โดยปกติการใช้โมดูลจะผสมผสานกันระหว่างโมดูลที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อประเภทอื่น

**“การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภัก”**

3. ลักษณะของบทเรียนโมดูล

Houston and others (1972, p.47) ได้สรุปลักษณะสำคัญของบทเรียนโมดูลไว้ 6 ประการ คือ

(1) ก่อนที่จะสร้างโปรแกรมการเรียนในส่วนย่อยหรือในรายวิชา จำเป็นต้องพิจารณาโปรแกรมใหญ่ทั้งหมดเสียก่อน ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาผู้สอนมักจะไม่ค่อยคำนึงถึงโครงการใหญ่มากนัก มักสอนตามที่เห็นว่าสมควร ประสบการณ์การเรียนจึงไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันทำให้เกิดช่องว่างและเนื้อหาซ้ำซ้อน

(2) เน้นตัวผู้เรียนมากกว่าผู้สอน โดยถือเอาความต้องการของผู้เรียนเป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่จะเรียน ไม่ใช่ถือเอาความรู้ของครูและอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาเช่นแต่ก่อน การใช้บทเรียนโมดูลจะทำให้ผู้สอนมองเห็นว่าการสอนโดยใช้การบรรยายนั้นมีความสำคัญน้อยลง

(3) เน้นจุดประสงค์เป็นเบื้องต้นไม่ใช่เน้นที่กิจกรรมการเรียน จุดประสงค์จึงต้องบ่งไว้ชัดเจนเป็นประการแรก ส่วนกิจกรรมการเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์จึงตามมา การเรียนการสอนที่เน้นจุดประสงค์ที่ชัดเจนดังกล่าวจะช่วยจัดปัญหาอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนการสอน

(4) การเรียนเป็นแบบรายบุคคล (Ondividualized) และเป็นส่วนตัว (personalized) การเรียนเป็นรายบุคคลในแง่ที่ว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ช้าหรือเร็วตามความสามารถของตน และการเรียนนั้นเน้นเรื่องส่วนตัวในแง่ที่ว่าผู้เรียนแต่ละคนอาจมุ่งไปสู่เป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่หลายอย่างต่างกันได้ การเรียนการสอนโดยทั่วไปนั้นเป็นการเปรียบเทียบทางการเรียนระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ส่วนการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลเป็นการเปรียบเทียบการเรียนกับจุดประสงค์ที่วางไว้ล่วงหน้า

(5) บทเรียนโมดูลรวมวิธีสอนแบบต่างๆ ไว้หลายอย่างโดยไม่จำกัดว่า ครูจะต้องใช้วิธีสอนแบบใด โดยเฉพาะเทคนิคบางอย่าง เช่น การอภิปรายกลุ่มย่อยอาจมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนทัศนคติและสร้างกลุ่มสัมพันธ์วิธีอื่นอาจรวมการแนะนำเป็นรายบุคคล การฝึกงานหรือการใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ การใช้บทเรียนโมดูลไม่ได้หมายความว่า จะทำให้การสอนเป็นเครื่องจักร เพียงแต่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือของโมดูลเท่านั้น

(6) เน้นกระบวนการ (process) ไม่ใช่ผลขั้นสุดท้าย (product) กล่าวคือ การสร้างบทเรียนโมดูลจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอยู่เป็นระยะ ถ้าผล

การทดสอบแสดงว่ายังมีข้อบกพร่องก็ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอยู่เป็นระยะ

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 80 - 81) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่สำคัญของบทเรียนโมดูลไว้ดังนี้

(1) โปรแกรมทั้งหมดจะถูกขยายเป็นส่วนๆ เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน และสามารถช่วยให้มองเห็นโครงสร้างทั้งหมดของโปรแกรม ในลักษณะเช่นนี้จะเห็นว่าบทเรียนโมดูลเป็นส่วนย่อยๆ ของโปรแกรมทั้งหมด

(2) ยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดระบบการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนได้ตามความสามารถและความสนใจของเขา

(3) มีจุดประสงค์ในการเรียนที่ชัดเจน ในลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะได้รับผลสนใจก่อนกิจกรรมที่จัดขึ้น

(4) เน้นการเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมอย่างเดียวกันในเวลาเท่าๆ กัน การประเมินผลจะใช้วิธีการตรวจสอบกับจุดประสงค์ของโมดูลเป็นหลัก ไม่มีการเปรียบเทียบผลการเรียนกับคนอื่น

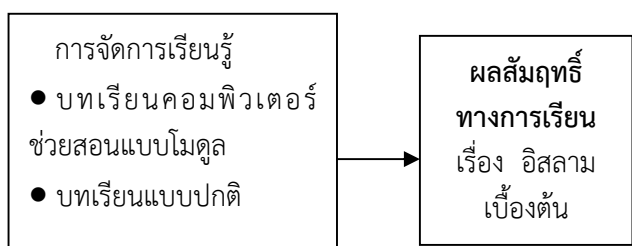
(5) ใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ ไว้หลายอย่าง รวมทั้งการใช้สื่อการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

เน้นการนำเอาวิธีระบบ (System Approach) เข้ามาใช้ในการสร้างเพื่อให้พัฒนาอยู่ตลอดเวลา และจะทำให้บทเรียนโมดูลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดของวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

โรงเรียนสอนศาสนาสาธุปถัมภ์ เขตประเวศกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 4 ห้อง ห้องละ 30 คน รวมเป็น 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสอนศาสนาสาธุปถัมภ์ เขตประเวศกรุงเทพมหานคร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ห้องเรียน เป็นห้องทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน ห้องทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน ซึ่งจัดเป็นแบบคละความสามารถ คือมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ในห้องเดียวกัน โดยพิจารณาจากระดับผลการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เรื่อง อิสลามเบื้องต้น ได้แบ่งเนื้อหาเป็น 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ประวัติศาสนาและประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลาม หน่วยที่ 2 คัมภีร์ หลักความเชื่อ หลักคำสอน และหลักศรัทธาของศาสนาอิสลาม หน่วยที่ 3 ผู้สืบทอดศาสนาและหลักปฏิบัติศาสนกิจ (อัลกานูลอิสลาม) หน่วยที่ 4 ศาสนสถาน ศาสนพิธีและวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการทดสอบตามหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยที่ 1 ประวัติศาสนาและประวัติศาสตร์ของ ศาสนาอิสลาม 10 ข้อ

หน่วยที่ 2 คัมภีร์ หลักความเชื่อ หลักคำสอนและหลักศรัทธาของศาสนาอิสลาม 10 ข้อ

หน่วยที่ 3 ผู้สืบทอดศาสนาและหลักปฏิบัติศาสนกิจ (อัลกานูลอิสลาม) 10 ข้อ

หน่วยที่ 4 ศาสนสถาน ศาสนพิธีและวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม 10 ข้อ

1.3 แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยี

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (Percent)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

โดย $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 73)

$$S.D. = \frac{\sqrt{n\sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

โดยที่ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนกำลัง

สองของนักเรียนแต่ละคน

X แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
 n แทน จำนวนนักเรียน

4. t-test Independent ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ที่เรียนโดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลกับการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ตามปกติระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อทดสอบสมมติฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 162)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{x}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 $\bar{x}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 s_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่ม

ตัวอย่างที่ 1

s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่ม

ตัวอย่างที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และดำเนินการทดลองสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น โดยมีวิธีการดังนี้

**“การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์”**

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัย เพื่อออกหนังสืออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการทดลองเครื่องมือต่อฝ่ายบริหาร โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร และเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อฝ่ายบริหารโรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

3. ให้นักเรียนทดลองทำข้อสอบโดยใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เพื่อนำผลการทดลองมาหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ แล้วปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพตามเกณฑ์คือ มีความยากง่ายตั้งแต่ .20 ถึง .80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปแล้วจึงนำมาใช้ในการสร้างแบบทดสอบหลังเรียน

4. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ในการเรียนการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนโดยมีลำดับ ดังนี้

4.1 ทดลองรายบุคคล (one to one testing) โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างและพัฒนาแล้ว มาทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนในกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ ได้มาโดยการจับฉลากคัดเลือกนักเรียนกลุ่มละ 1 คน รวม 3 คน การทดลองครั้งนี้ เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 80/80

4.2 ทดลองกลุ่มเล็ก (small group testing) นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างและพัฒนาแล้ว มาทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนสูง กลาง และต่ำ โดยวิธีการจับฉลากนักเรียนจากแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน รวม 3 กลุ่ม จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 80/80

4.3 ทดลองภาคสนาม (field testing) นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างและพัฒนาแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 80/80

5. การเตรียมการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียม

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งผู้อำนวยการโรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัย

1.2 ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา และครูผู้สอนวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการทำวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียน 60 คน แบ่งออกเป็น 2 ห้อง ห้องละ 30 คน

1.3 จัดเตรียมสถานที่ คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

2. ขั้นตอนการ

2.1 ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียนจากทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 และกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

2.2 ขอดาราสอนวิชาอิสลามศึกษาจากอาจารย์ผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา ซึ่งได้เข้าสอน ในวันอังคารและวันศุกร์ โดยจะดำเนินการทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนามทั้ง 3 ขั้นตอน เป็นเวลา 6 สัปดาห์ จากนั้นดำเนินการสอนกับกลุ่มทดลอง หรือกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 8 สัปดาห์

2.3 ขอติดตั้งโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลลงเครื่อง Server

2.4 ชี้แจงรายละเอียดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และวิธีการศึกษาบทเรียนในแต่ละเรื่อง รวมทั้งวันเวลาที่ทำการทดลองให้ผู้เรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจโดยละเอียด

2.5 ทำการทดลองตามระยะเวลาที่กำหนดดังนี้

2.5.1 ผู้เรียนกลุ่มทดลองเข้าห้องเรียน โดยผู้วิจัยได้นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลไว้ในคอมพิวเตอร์ของนักเรียนแล้ว จำนวน 30 คน จากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 1 และให้

ผู้เรียนเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบโมดูลวิชาอิสลามศึกษา จำนวน 4 หน่วย ได้แก่เรื่อง หน่วยที่ 1 ประวัติศาสนาและประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลาม หน่วยที่ 2 คัมภีร์ หลักความเชื่อ หลักคำสอนและหลักศรัทธาของศาสนาอิสลาม หน่วยที่ 3 ผู้สืบทอดศาสนาและหลักปฏิบัติศาสนกิจ (อัลกานูลอิสลาม) หน่วยที่ 4 ศาสนสถาน ศาสนพิธีและวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม ตามวันเวลาที่กำหนด ส่วนผู้เรียนกลุ่มควบคุมเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ตามปกติ โดยมีอาจารย์ผู้สอน

2.5.2 เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วย ให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวนหน่วยละ 10 ข้อ เมื่อผู้เรียนเรียนครบทั้ง 4 หน่วยแล้วให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล ตอบแบบประเมินด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยี จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. หาค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าสถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่น
 - 2.3 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
 - 2.4 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ioc: item objective congruence)
3. หาค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้สูตร E_1/E_2
4. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาอิสลามศึกษา กับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติด้วยการทดสอบค่าที (t-test independent sample)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่องอิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและวิธีการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1. คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ประเมิน ซึ่งประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่องอิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาสนูปถัมภ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญทั้งสองด้านอยู่ที่ 4.56 ซึ่งถือว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลเรื่องดังกล่าวมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่ดีมาก นั่นคือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนการสอน เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ตัวหนังสืออ่านง่าย มีความชัดเจนและถูกต้อง ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ด้วยตนเอง และนอกจากนี้ยังสามารถประเมินผลได้ทันที ซึ่งช่วยให้แก้ไขการเรียนได้ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนอมพร เหลาจรัสแสง (2541, หน้า 17) วรินทร์ รัศมีพรหม (2531, หน้า 3 - 7) และฮอลล์ (Hall, 1982, p.362) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนมีบรรยากาศที่ดี บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถของตน อันเป็นการสนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ช่วยเพิ่มความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนให้มากขึ้น ทำให้การออกแบบบทเรียนสนองตอบผู้เรียนแต่ละคนได้ และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สามารถให้ผลย้อนกลับในทันทีช่วยให้การเรียนมีคุณภาพสูง ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนและแบบทดสอบ และนอกจากนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถเรียนได้โดยที่ไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลดาวัลย์ เขียวหวาน (2550, หน้า 90 - 91) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและวิธีสอนแบบปกติ ซึ่งความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถสรุปเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ทำให้รู้สึกกระตือรือร้น และติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ โดยที่ สาธิต ยันตรีสิงห์ (2550, หน้า 139) ที่ศึกษาผลการใช้บทเรียน

**“การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภูมิ”**

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุในจังหวัดนครปฐม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพระบาง ปรากฏว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ที่ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับดี บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน บทเรียนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

2. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ประเมิน ซึ่งคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภูมิ กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งสองด้านอยู่ที่ 4.56 ซึ่งถือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลเรื่องดังกล่าวมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก จากการทดสอบของกลุ่มนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประสิทธิภาพของบทเรียนอยู่ที่ 81.92/84.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้เนื่องมาจากก่อนการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้มีการหาประสิทธิภาพของบทเรียนก่อนจำนวน 2 ครั้ง คือ ในการทดลองแบบกลุ่มเดี่ยวหรือรายบุคคล และการทดลองกลุ่มย่อย เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาธิต ยันตรีสิงห์ (2550, หน้า 146) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุในจังหวัดนครปฐม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางพระ พบว่า บทเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.62/84.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 โดยที่ เบญจมาศ ไชยเกตุ (2554, หน้า 90) ได้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.11/84.22

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภูมิ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลและวิธีการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐานงานวิจัย โดยนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติ ซึ่งอาจเนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้หาประสิทธิภาพ

และแก้ไขบทเรียนให้มีคุณภาพ รวมทั้งบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังช่วยให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สามารถประเมินผลได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้แก้ไขการเรียนได้ดี โดยสามารถทราบผลการประเมินได้ทันที จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลดาวัลย์ เที่ยวหวาน (2550, หน้า 91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและวิธีสอนแบบปกติ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าปกติ และงานวิจัยของ สาธิต ยันตรีสิงห์ (2550, หน้า 146) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ในจังหวัดนครปฐม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางพระ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ วิไลลักษณ์ ยัง (2549, หน้า 101) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Why-Question Words เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์สูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ หทัยา เข้มเพชร (2548, หน้า 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่องอิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสอนศาสนาสาธิตปฐมภูมิ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะได้รับการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหา และการออกแบบเทคโนโลยี ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และได้นำไปหาประสิทธิภาพด้วยการทดสอบกับผู้เรียนหลายครั้งตามลำดับขั้นตอนของการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้เรียนมีความพึงพอใจในบทเรียน สามารถทบทวน

เนื้อหาได้ตลอดเวลาจนกว่าจะพอใจ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การทำผลงานทางวิชาการหรือการศึกษางานวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การเลือกใช้ภาพกับในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรศึกษาถึงความเหมาะสมในการสื่อสารได้ง่าย และเข้าใจภายในครั้งเดียว

1.2 รูปภาพที่นำมาใช้ประกอบในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบางรูป จำเป็นจะต้องปรับปรุง เพื่อทำให้เกิดความหลากหลาย และเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อีกทางหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

2.1 รัฐบาลกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาต่างๆ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพราะจากงานวิจัยต่างๆ ที่มีมากมายต่างสรุปออกมาเป็นแนวทางเดียวกันว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

2.2 รัฐบาลกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นระบบ และต่อเนื่อง

2.3 ควรมีการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทางด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนในด้านต่อไปนี้ เช่น ภูมิภาวะทางด้านอารมณ์ เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของผู้เรียนในระดับต่างๆ ของประเทศไทยที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้

3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาที่สามารถใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในประเทศไทยได้

3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.4 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบประสม เช่น ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์องค์ความรู้ต่างๆ แล้วนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนได้ดียิ่งขึ้น

3.5 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบถึงประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับสื่อคอมพิวเตอร์อื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างทางเลือกที่ดีที่สุดในการผลิตสื่อการสอน

3.6 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือสื่อคอมพิวเตอร์อื่นๆ ในเนื้อหาวิชาอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2551.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรอิสลามศึกษา** ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2553.
- ชัยยงค์พรวงศ์ และคณะ. (2535). **เอกสารการสอนชุดวิชาประมวลสาระวิชาชีพมหาบัณฑิตเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิตยา มัสเยาะ. 2545. **ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา ในทัศนะผู้บริหารและผู้สอนอิสลามศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมุสลิมจังหวัดฉะเชิงเทรา**. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- หทัยา เข้มเพ็ชร. (2548). **บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สาธิต ยันตรีสิงห์. (2550). **ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถาน**

“การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบโมดูล เรื่อง อิสลามเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามสุพรรณบุรี”

โบราณวัตถุ ในจังหวัดนครปฐม สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัด
บางพระ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิไลลักษณ์ ย้ง. (2549). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์
ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Why-
Question Words เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.

ไพฑูริย์ นพาศ. (2535). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์
ช่วยสอน สำหรับซ่อมเสริมวิชาคณิตศาสตร์
เรื่อง “การแยกตัวประกอบพหุนามชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เย็น ภูสุวรรณ. (2545). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เรื่อง การลำดับวิธีการสอนมาบันทึกใน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างเป็นระบบ.
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วุฒิชัย ประสารสอย. (2543). บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย
สอน นวัตกรรมเพื่อการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร: วีเจ พรินติ้ง.

ลดาวัลย์ เขียวหวาน. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดย
การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและ
วิธีการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา

Hall, K.A. (1982). Computer-based education.
Encyclopedia of Education Research, 1,
353-367.

Therrien. (1992). Development and Evaluation of CAI
Program on contraception. Dissertation
Abstracts International, 31 (04), 51 A.

Skinner, S.B. Cognitive Development : A Prerequisite for
Critical Thinking. The Clearing House, 7,
292-299.

Wilder. (1997). The Effects of Simulation Test Model
of the General Education Development
(DED) Program as Compared to the

Effects of a drill Both Computer-Based
and workbook-Based on GED Mathematics
and Practice, Retention, and Time.
Dissertation Abstracts International, 57
(07), 2080 – A.

การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20¹

AN INDUCMENT THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY TO MANENT IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 20

ดร.ยีนยง ไทยใจดี²

YUENYONG THAJAIDEE, Ph.D

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา และศึกษาแนวทางในการการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 30 คน และครูผู้สอน 308 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test (Independent samples) และ F - test (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านความพอประมาณ ปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า มีปัญหาในระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านความพอประมาณ รองลงมาคือ ด้านความรู้ ส่วนด้านที่มีปัญหาลดต่ำสุดคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

2. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านเมื่อเปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อยู่ 3 ด้านคือ ด้านการใช้เหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านความรู้ มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้านคือ ด้านความพอประมาณ และมีด้านที่ไม่แตกต่างกันอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อยู่ 3 ด้านคือ ด้านความพอประมาณ ด้านการใช้เหตุผล และด้านความรู้ มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้านคือ ด้านคุณธรรม และมีด้านที่ไม่แตกต่างกันอยู่ 1 ด้านคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ควรรู้ประมาณการใช้จ่ายในการบริหารงานในโรงเรียน อย่างเหมาะสมกับสถานะการเงินของโรงเรียน และควรวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายล่วงหน้า ด้านการใช้เหตุผล ควรรับฟังความ

¹ งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากวิทยาลัยสันตพล ประจำปีการศึกษา 2557

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล

Email : yuent88@hotmail.com

คิดเห็น และควรวางแผนงานอย่างรอบคอบทุกด้าน ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ควรจัดรายจ่ายให้สมดุลกับรายรับ และควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนการตัดสินใจ ด้านความรู้ ควรตัดสินใจหาจากงานวิจัย และควรยอมรับความเปลี่ยนแปลงตามหลักวิชาการ ด้านคุณธรรม ควรซื่อสัตย์และโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และควรรับผิดชอบงานในหน้าที่สม่ำเสมอ

คำสำคัญ : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and compare the stage and problems of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration and study the guidelines to develop an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration under the Office of Secondary Educational Service Area 20. The samples were 338 persons include of 30 administrators and 308 teachers which sampling by stratified random sampling. The research instruments were a rating scale questionnaire with reliability at 0.98. The collected data were analyzed by percentages, mean, standard deviation, t – test (Independent samples) and F – test (One – way ANOVA)

The findings were:

1. The stage of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration under the Office of Secondary Educational Service Area 20 were rate at high level on the aspects and the whole. The aspect with highest level of practice was immunity for sufficient protection. The second order was virtue. The aspect with lowest level of practice was moderation. The problem of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration were rate at level on the aspects and the whole. The aspect with highest level of practice was moderation. The second order was knowledge. The aspect with lowest level of practice was immunity for sufficient protection.

2. The comparison of the stage and problem of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration under the Office of Secondary Educational Service Area 20 classified by position were significant differences at .01 level on the aspects and the wholes. The comparison of the stage and problem of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration classified by qualification and size of school were not differences on the aspects and the wholes. The comparison of the stage of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration classified by working experience were significant differences at .01 level on the total. When consider by aspect found that three aspects were significant differences at .01 level were reasonableness, immunity for sufficient protection, and knowledge and moderation was significant differences at .05 but virtue was not different. When comparison of the problem of an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration classified by working experience were significant differences at .01 level on the total. When consider by aspect found that three aspects were significant differences at .01 level were moderation, reasonableness, and knowledge and virtue was significant differences at .05 but immunity for sufficient protection was not different

3. The guidelines to developing an inducement the Sufficiency Economic Philosophy to school administration under the Office of Secondary Educational Service Area 20 were as follows : On moderation the school should administration by estimate the supply appropriate with finance of school and the school should advance planning in supply. On reasonableness the school should acknowledge the other opinion and should careful in planning. On immunity for sufficient protection the school should balance between

demand and supply and should set priority of project before making decision. On knowledge the school should make decision base on research and should accept the academic transformation. On virtue school should loyalty and transparency in work and should always responsibility in duty.

Keywords : The Sufficiency Economic Philosophy

บทนำ

ความสำคัญของการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้านโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งประเทศไทยได้ประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 9) ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศเกิดภาวะผันผวนอย่างรุนแรง ทำให้การลงทุนสะดุดหยุดชะงัก เกิดภาวะว่างงานทั่วประเทศนับล้านคนแบบที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน สะท้อนให้เห็นว่าแผนพัฒนาประเทศในอดีตที่มุ่งเน้นความเจริญทางเศรษฐกิจเป็นหลักสำคัญ มุ่งขยายการผลิตไปในด้านอุตสาหกรรมมากกว่าด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นการผลิตที่เน้นวัฒนธรรมประจำชาติมาตั้งแต่ครั้งอดีต การพัฒนาดังกล่าวทำให้ประเทศไทยต้องตกอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้คนไทยหลงกระแสจนหลงลืมพื้นฐานทุนสังคม สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตไทยของตนเอง มุ่งเข้าเปลี่ยนแปลงระบบต่าง ๆ ตลอดจนกระตือรือร้นที่จะเปิดเสรีทางการค้าตามกระแสโลกตะวันตก โดยเฉพาะด้านการเงินการคลังทั้งที่ปราศจากความพร้อม จากการประเมินผลการพัฒนาในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมาชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการพัฒนาที่ขาดสมดุล และเปราะบางต่อผลกระทบจากความผันผวนของการปัจจัยภายนอกจนเกิดเป็นวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ และปัญหาทางสังคม (สุนทรกุลวัฒนวงศ์, 2554 : 58)

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ตลอดทั้งการทบทวนผลการพัฒนาและสถานะของประเทศ ได้สะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างการพัฒนาของประเทศที่ไม่สมดุล และอ่อนไหวต่อผลกระทบจากความผันผวนของปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวหันมาทบทวนกระบวนการพัฒนาในทิศทางที่พึ่งตนเองและมีภูมิคุ้มกันให้มากขึ้น (สำนักนายกรัฐมนตรี,

2554 : 8) จากสภาพปัญหาดังกล่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาพระราชทานแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางการพัฒนาที่จะนำความมั่นคงและความยั่งยืนมาสู่สังคมไทย จำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของ “ความพอเพียง” ซึ่งหมายถึง “การพอมี พอกิน” ที่เกิดจากการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และระดับประเทศเป็นเบื้องต้นก่อน (อุดมพร อมรธรรม, 2556 : 12)

นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศและเป็นแผนปฏิรูปความคิดและคุณค่าใหม่ของสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคในส่วนสังคม และมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาคนให้มีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนเป็นบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้อัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปณิธานนำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนการทัศน์การพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ลุล่วง และสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ขณะเดียวกันมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (2554 - 2559) ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ปริญานุษ พิบูลสรารุณ, 2556 : 3 - 4)

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้มีก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน (ศิริณา จิตต์จรัส, 2553 : 26) ในขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักบริหารในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2554 : 3)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ทั้ง 63 โรงเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้พยายามบริหารและดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบันได้เกิดผลงานที่เป็นรูปธรรมหลายประการ เช่น การดำเนินกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน การออมทรัพย์ฝากบัญชีธนาคาร โครงการเกษตรเพื่อเสริมรายได้ระหว่างเรียน (การปลูกข้าว การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นต้น) อย่างไรก็ตามแม้การดำเนินการที่ผ่านมาจะได้รับผลลัพธ์เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ามีเงื่อนไขหลายประการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อาทิเช่น จากงานวิจัยเรื่องการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ของ สกุรัตน์ กมฺพาคม (2552 : 56) พบว่า การบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมจริยธรรมเป็นด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด และจากงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง ของ บัญญัติ นนทมาลย์

และคณะ (2553 : 112 – 113) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษา คือ การขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม และความไม่ชัดเจนของนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน
3. บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน
4. บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน

5. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน

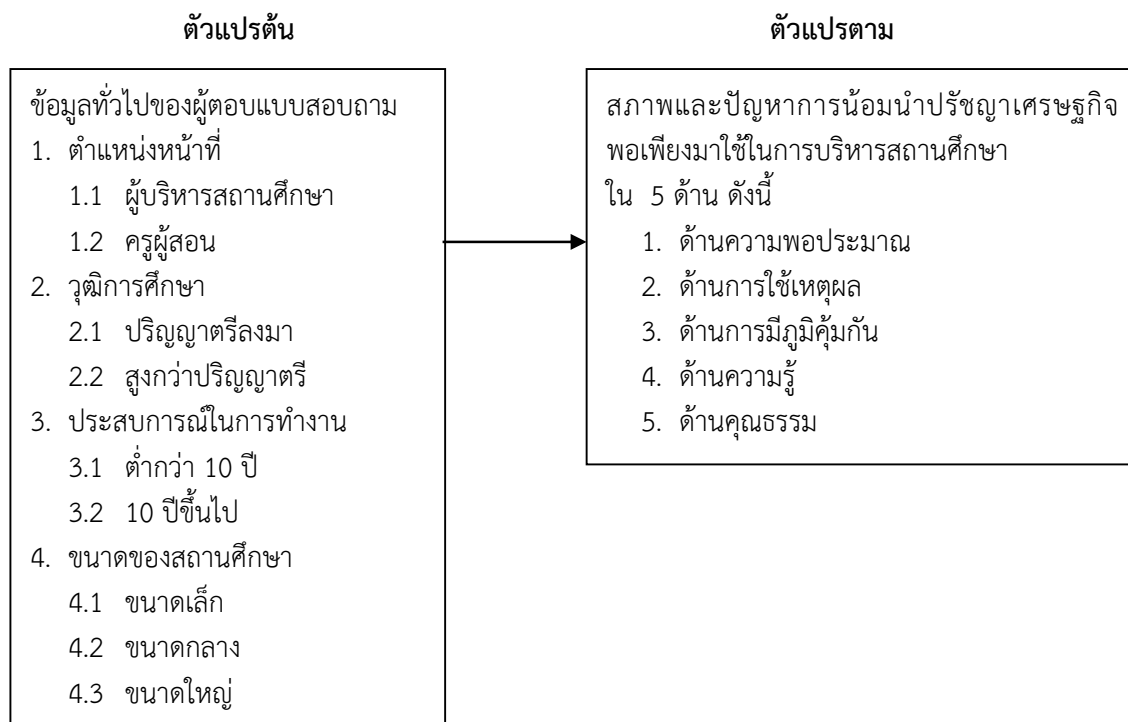
6. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน

7. บุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน

8. บุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,792 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 247 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,545 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2557 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครชซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 43 - 46) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตาม

ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 308 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต Likert

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการแนวทางในการพัฒนาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of objective congruence : IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 และนำแบบสอบถามไปลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความ

เชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้ t-test (Independent samples)
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้ t-test (Independent samples)
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ t-test (Independent samples)
7. วิเคราะห์ เปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ t-test (Independent samples)
8. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ t-test (Independent samples)

9. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ t-test (Independent samples)

10. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ F-test (One way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างก็หาความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

11. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ F-test (One way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างก็หาความแตกต่าง เป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

12. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

1.1 สภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านความพอประมาณ

1.2 ปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า มีปัญหาในระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ

ด้านความพอประมาณ รองลงมาคือ ด้านความรู้ ส่วนด้านที่มีปัญหาคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

2.1 การเปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.2 การเปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.3. การเปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.4 การเปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.5 การเปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อยู่ 3 ด้าน คือ ด้านการใช้เหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านความรู้ มีด้านที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ และมีด้านที่ไม่แตกต่างกันอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม

2.6 การเปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่ต่างกัน

อภิปรายผล

กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อยู่ 3 ด้านคือ ด้านความพอประมาณ ด้านการใช้เหตุผลและด้านความรู้ มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้านคือ ด้านคุณธรรม และมีด้านที่ไม่แตกต่างกันอยู่ 1 ด้านคือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

2.7 การเปรียบเทียบสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2.8 การเปรียบเทียบปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านความพอประมาณ เสนอแนะว่า ควรใช้หลักความพอดีในการใช้จ่ายส่วนตัว ควรรู้ประมาณการใช้จ่ายในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานะการเงินของโรงเรียน และควรวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายล่วงหน้า ตามลำดับ

3.2 ด้านการใช้เหตุผล เสนอแนะว่า ควรรับฟังความคิดเห็น ควรวางแผนงานอย่างรอบคอบทุกด้านของเพื่อนร่วมงาน และควรพิจารณาความดี ความชอบจากผลของการปฏิบัติงานเป็นหลัก ตามลำดับ

3.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกัน เสนอแนะว่า ควรจัดรายจ่ายให้สมดุลกับรายรับ ควรตัดสินใจต่างๆ ในโรงเรียนผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการก่อนการตัดสินใจ ตามลำดับ

3.4 ด้านความรู้ เสนอแนะว่า ควรตัดสินใจปัญหาจากงานวิจัย ควรยอมรับความเปลี่ยนแปลงตามหลักวิชาการ และควรรู้จักกาลเทศะในการบริหารงาน ตามลำดับ

3.5 ด้านคุณธรรม เสนอแนะว่า ควรซื่อสัตย์และโปร่งใสในการปฏิบัติงานควรรับผิดชอบงานในหน้าที่สม่าเสมอ และควรตรงต่อเวลาในการปฏิบัติราชการตามลำดับ

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และน้อมนำมาสู่การปฏิบัติเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขอย่างเหมาะสมกับสถานภาพตนเองทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงาน สถานศึกษาทุกแห่งได้บริหารงานในทุกด้านตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านการใช้เหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม โดยมีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายล่วงหน้า ประมาณการใช้จ่ายในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานะการเงินของโรงเรียน บริหารงานแบบมีส่วนร่วม และด้วยความโปร่งใส บริหารงานโดยยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่ ปกป้องความเสียนานาประการ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลจำเป็น ไม่เกินตัว เป็นแบบอย่างที่ดีแห่งการประหยัทรูปแบบศึกษาจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี แสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ก่อนการตัดสินใจ บริหารงานโดยยึดหลักธรรมในการปฏิบัติงาน และซื่อสัตย์และโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จึงทำให้สภาพการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ สุเมธ ตันติเวชกุล (2554 : 53) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการดำรงชีวิตแบบพอเพียง นั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การคิดพึ่งตนเอง และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และที่สำคัญคือ การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับศาสนาพุทธที่ให้เราดำรงชีวิตแบบทางสายกลางไม่ทำอะไรๆ ที่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่นไม่พึ่งพา หรือทำอะไรเกินตน รู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นตามความเหมาะสมและกำลังความสามารถของตน เชื่อในผลของการกระทำ หรือเรียกว่ากฎแห่งกรรม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของเหตุและปัจจัย รวมทั้งการดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง

คำนึงถึงความพอดีไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป สามารถนำหลักปรัชญาไปใช้ได้กับทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ ประสารภักดิ์ (2556 : 102 – 108) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจน์ มุลณี (2556 : 114 – 120) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาศริสดี เหลืองเจริญ (2557 : 112 – 118) ได้ศึกษาการบริหารโดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาทุกแห่งได้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งได้น้อมนำแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสู่การปฏิบัติ บุคลากรปฏิบัติอยู่บนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การคิดพึ่งตนเอง และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และที่สำคัญคือ การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับศาสนาพุทธที่ให้เราดำรงชีวิตแบบทางสายกลางไม่ทำอะไรใดๆ ที่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่น ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรือทำอะไรเกินตน รู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นตามความเหมาะสมและกำลังความสามารถของตน ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง คำนึงถึงความพอดีไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป บุคลากรในสถานศึกษาได้บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการปฏิบัติงานรับผิดชอบงานในหน้าที่ มีความอดทนต่ออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ปฏิบัติตนกับครูทุกคนโรงเรียนไม่เท่าเทียมกันเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ จึงทำให้ปัญหาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อยู่ในระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกุลรัตน์ กมฺุทมาศ (2552 : 79 – 83) ได้ศึกษาการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยทั้งในภาพรวม และรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจน์ มุลณี (2556 : 114 – 120) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน แตกต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะมองว่าได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเต็มที่ มีการประมาณการใช้จ่ายในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานะการเงินของโรงเรียน ใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา มีการวางแผนโดยคำนึงถึงการจัดบุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ ของโรงเรียนในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายแผนปฏิบัติงานและโครงการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างมีประสิทธิภาพทุกด้าน รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ไม่ยึดความคิดของตนเองเป็นหลัก ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลจำเป็นไม่เกินตัว เป็นแบบอย่างที่ดีแห่งการประหยัดทุกรูปแบบ ส่วนครูผู้สอนมองอีกมุมหนึ่งว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังบริหารงานในรูปแบบเดิมๆ ไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สักงานโดยไม่ยึดหลักของความรู้ความสามารถเป็นหลัก ปฏิบัติงานโดยใช้อารมณ์มากกว่าหลักการ บริหารงานแบบขาดการมีส่วนร่วมและไม่มีความโปร่งใสเท่าที่ควร บริหารจัดการสถานศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของบุคลากรและนักเรียน ขาดการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ขาดการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา เป็นต้น

จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต่อสภาพการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริศักดิ์ นิลเกตุ (2554 : 99 – 108) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของอิรพน ดัดพันธ์ (2555 : 94 – 100) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิพาวรรณ รอดช้าง (2555 : 123 – 129) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามทัศนของผู้บริหารและครู สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามทัศนของผู้บริหารและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในสถานศึกษาทั้งที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีลงมาและบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีต่างก็น้อมนำแนวทางการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติเช่นเดียวกัน ทุกคนต่างก็พัฒนาตนเองตามศักยภาพให้มีความรู้ มีคุณธรรม การพึ่งตนเอง และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความคิดไตร่ตรองหาเหตุผลในการตัดสินใจ รู้จักใช้จ่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ลุ่มหลงอบายมุข หรือคำโฆษณา และพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ดำเนินงานโดยพึ่งตนเองในระดับต่างๆ อย่างเป็น

ขั้นเป็นตอน ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ อาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียร และความอดทน สติ และปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี จึงทำให้ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฉลิมศรี ชุมเกษียน (2550 : 25) กล่าวว่าเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำรงชีวิตแบบพอเพียง นั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การคิดพึ่งตนเอง และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และที่สำคัญคือ การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับศาสนาพุทธที่ให้เราดำรงชีวิตแบบทางสายกลางไม่ทำการใดๆ ที่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่น ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรือทำอะไรเกินตน รู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นตามความเหมาะสมและกำลังความสามารถของตน เชื่อในผลของการกระทำ หรือเรียกว่ากฎแห่งกรรม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของเหตุและปัจจัย รวมทั้งการดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง คำนึงถึงความพอดีไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป สามารถนำหลักปรัชญาไปใช้ได้กับทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับสังคม

5. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งมีประสบการณ์ที่ยังไม่มาก จะมองว่าการบริหารงานต่างๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยดี การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาก็เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะมีการประมาณการใช้จ่ายในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานะการเงินของโรงเรียน ใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา มีการวางแผนโดยคำนึงถึงการจัดบุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ ของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายเป้าหมายแผนปฏิบัติงานและโครงการต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างมีประสิทธิภาพทุกด้าน รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ไม่ยึดความคิดของตนเองเป็นหลัก ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลจำเป็นไม่เกินตัว เป็นแบบอย่างที่ดีแห่งการประหยัดทุกรูปแบบ ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ถือว่าเป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มองเห็นปัญหาในการ

บริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี อาจจะมองว่าผู้บริหารสถานศึกษายังไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังเกตโดยไม่มียึดหลักของความรู้ความสามารถ ปฏิบัติงานโดยใช้อารมณ์มากกว่าหลักการ ขาดการประชุมปรึกษาหารือแก้ปัญหาและวางแผนงานกัน บริหารงานแบบขาดการมีส่วนร่วมและไม่มีควมโปร่งใสเท่าที่ควร บริหารจัดการสถานศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของบุคลากรและนักเรียน ขาดการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ขาดการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ จึงทำให้ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันต่อปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุสรณ์ ประสารภักดิ์ (2556 : 102 – 108) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิพนธ์ (2555 : 94 – 100) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารโรงเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจน์ มลณี (2556 : 114 – 120) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารโดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

6. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของ

บุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการสุขในการปฏิบัติงานโดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติเช่นเดียวกัน มีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่ายล่วงหน้า ประเมินการใช้จ่ายในการบริหารงานในโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานะการเงินของโรงเรียน บริหารงานแบบมีส่วนร่วม และด้วยความโปร่งใส บริหารงานโดยยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่ ปกป้องความเสียหายนาประการ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลจำเป็น ไม่เกินตัว เป็นแบบอย่างที่ดีแห่งการประหยัดทุกรูปแบบ ศึกษาจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี แสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ก่อนการตัดสินใจ บริหารงานโดยยึดหลักธรรมในการปฏิบัติงาน และซื่อสัตย์ และโปร่งใสในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ปัญหาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุรัตน์ กุมาท (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลราชธานี เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ชาญศาสตร์ (2555 : 113 – 119) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอมะเมาต จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาศิษฐ์ เหลืองเจริญ (2557 : 112 – 118) ได้ศึกษาการบริหารโดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เขตอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารโดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงนำมาเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านความพอประมาณ พบว่า การใช้หลักความพอดีในการใช้จ่ายส่วนตัว เป็นข้อที่ปฏิบัติต่่าสุดสถานศึกษาควรพิจารณาความเหมาะสมระหว่างรายรับกับรายจ่ายของสถานศึกษา

1.2 ด้านการใช้เหตุผล พบว่า การปฏิบัติงานโดยไม่ใช้อารมณ์แต่ใช้หลักวิชาการ เป็นข้อที่ปฏิบัติต่่าสุดสถานศึกษาควรจงใจให้บุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติงานโดยไม่ใช้อารมณ์แต่ใช้หลักวิชาการ

1.3 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่า การตัดสินใจต่างๆ ในโรงเรียนผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้อที่ปฏิบัติต่่าสุดสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจในการบริหารในเรื่องต่างๆ

1.4 ด้านความรู้ พบว่า การเป็นผู้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ เป็นข้อที่ปฏิบัติต่่าสุดสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองโดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านคุณธรรม พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริต อยู่เป็นนิจ เป็นข้อที่ปฏิบัติต่่าสุดสถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจที่จะส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำงานเพื่อสถานศึกษา

1.6 ด้านความพอประมาณ พบว่า ขาดการระวังในการก่อหนี้ล่วงหน้าก่อนที่งบประมาณจะมาถึง เป็นข้อที่มีปัญหาสูงสุดสถานศึกษาควรกำหนดแผนในการบริหารงบประมาณ ไม่ควรก่อหนี้ผูกพันก่อนที่งบประมาณจะมาถึง

1.7 ด้านการใช้เหตุผล พบว่า ทำงานโดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่ เป็นข้อที่มีปัญหาสูงสุดสถานศึกษาควรเสนอแนะให้บุคลากรทุกคนเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

1.8 ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่า ขาดการประสานความร่วมมือกันในเรื่องต่างๆ ระหว่าง

คณะกรรมการสถานศึกษาพื้นฐานกับครูและชุมชน เป็นข้อที่มีปัญหาสูงสุดสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาว่าต้องมีการประสานความร่วมมือกันในเรื่องต่างๆ ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาพื้นฐานกับครูและชุมชน

1.9 ด้านความรู้ พบว่า ขาดความรู้ อบรม ศึกษาดูงาน ในการวางแผนงาน เป็นข้อที่มีปัญหาสูงสุดสถานศึกษาควรศึกษาให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการวางแผนและร่วมกันวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

1.10 ด้านคุณธรรม พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริต อยู่เป็นนิจ เป็นข้อที่มีปัญหาสูงสุดสถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจที่จะส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำงานเพื่อสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ในเชิงคุณภาพ

2.2 ควรศึกษาแนวทางการการแก้ปัญหาการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

เอกสารอ้างอิง

กาญจณี มุลณี. (2556). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2554). “คำปรารภ” ใน คำพ่อสอน ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพระดาบส.

- เฉลิมศรี ชุมเกษียน. (2550). การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับภาวะการเป็นหนี้สินของข้าราชการ สังกัดกองทัพเรือ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาคริสต์ เหลืองเจริญ. (2557). การบริหารโดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัญญัติ นนทามาลย์ และคณะ. (2553). สภาพการจัดการศึกษาโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตอำเภอวัง จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2556). วิฤตเศรษฐกิจ 2540 และความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ใน ญัฎฐพงศ์ ทองภักดี (บรรณาธิการ). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย**. (38 – 39). กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิพาวรรณ รอดช้าง. (2555). การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหารและครู สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริณา จิตต์จรัส. (2553). **เศรษฐกิจชุมชนและภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพฯ : บริษัท ทรปเฟิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- ศิริรัตน์ ชาวุฒาศาสตร์. (2555). การบริหารงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหม่มบ้านจอมบึง.
- ศิริศักดิ์ นิลเกตุ. (2554). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรพน ดัดพันธ์. (2555). การบริหารโรงเรียนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สกุรัตน กุมพทาศ. (2552). การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนากการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)**. กรุงเทพฯ : วิ.เจ. พรันตัง.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559**. กรุงเทพฯ : วิ.เจ. พรันตัง.
- สุนทร กุลวัฒนวงค์. (2554). **ตามรอยพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง – ทฤษฎีใหม่**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- อนุสรณ์ ประสารภักดี. (2556). การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- อุดมพร อมรธรรม. (2556). **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงดาว

ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี¹

FACTORS AFFECTING READINESS OF ACCOUNTANTS FOR ASEAN ECONOMIC COMMUNITY : A CASE STUDY OF ACCOUNTANT WHO WORKS AT ACCOUNTING OFFICE IN UDONTHANI

ชลลดา เหมะรุลีน²

CHOLLADA HAMATULIN

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี ความรู้ความเข้าใจ การเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานีเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 183 คน ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Independent Sample t-test, One-Way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจ และมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ประกอบอาชีพผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) และผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA) มีการเตรียมความพร้อมในด้านวิชาชีพบัญชี ได้แก่ มีการเตรียมการในเรื่องของการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของประเทศสมาชิกอาเซียน ด้านภาษา ได้แก่ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ และภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล ด้านกฎหมาย ได้แก่ มีการศึกษาข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) ระหว่างประเทศ รวมถึงศึกษามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานรายงานทางการเงิน มาตรฐานการภาษีอากร รวมถึงศึกษากฎหมายแพ่ง และอาญาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีของประเทศสมาชิกอาเซียน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปของแต่ละประเทศในอาเซียน

คำสำคัญ : ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

¹ งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากวิทยาลัยสันตพล ประจำปีการศึกษา 2557

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยสันตพล

Email : Chollada@stu.ac.th

ABSTRACT

The research of the Factors Affecting Readiness of Accountants for ASEAN Economic Community : A Case Study of Accountant who works at Accounting Office in Udonthani. The objectives are to 1) Study the Personal factors of accountant who works at accounting Office in Udonthani. 2) to study the understanding on ASEAN Economic Community of Accountant who works at Accounting Office in Udonthani. 3) to study the readiness of accountants for ASEAN Economic Community. 4) to study the relationship between Personal factors with Readiness of Accountants for ASEAN ECONOMIC COMMUNITY. and 5) to study the relationship between Understanding on ASEAN ECONOMIC COMMUNITY with Readiness of Accountants for ASEAN Economic Community. The sample is 183 Accountant who works at Accounting Office in Udonthani. Sample size formula Taro Yamane and Purposive sampling. Data were collected by interview and questionnaire. Analyzed the data by Percentage, Mean, Standard Deviation, Frequencies and test the hypothesis by Independent Sample t-test, One-Way ANOVA and Pearson Product-Moment Correlation Coefficient.

The results showed that The majority of respondents were female, 25-35 years old, With education diploma, Employees account, and with 5-10 years experience in accounting. A deeper understanding of the ASEAN ECONOMIC COMMUNITY was at a high level, and ready to enter the ASEAN ECONOMIC COMMUNITY was at a high level. Accountant who works at Accounting Office in Udonthani as a Certified Public Accountant and the tax auditor are preparing for a profession is more information about the standards adopted by the ASEAN countries. Preparation of a language is to learn more about foreign languages. 10 countries, especially Asian languages and English. Preparation of the law is to study the MRA International. Including accounting standards Financial Reporting Standards, taxation The study civil law and criminal law related issues. Preparation of information technology is to learn more about the book with the program of each country in the region.

Keywords : Accountants, ASEAN Economic Community

บทนำ

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลงนามข้อตกลงการยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRA) ว่าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องเปิดเสรี 5 ด้าน คือ ด้านการค้า ด้านการบริการ ด้านการลงทุน ด้านเงินทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน สำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีนั้น ได้ทำการตกลง 8 สาขาวิชาชีพ โดยวิชาชีพบัญชีเป็นหนึ่งใน 8 สาขาวิชาชีพที่อยู่ในข้อตกลงร่วมกัน การที่วิชาชีพบัญชีสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีย่อมมีทั้งโอกาสและอุปสรรคในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งโอกาสของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้แก่

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถที่จะเลือกทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้อย่างเสรี โดยเฉพาะประเทศที่ได้รับผลตอบแทนแรงงานสูง เช่น ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีอัตราผลตอบแทนแรงงานสูงกว่าประเทศไทยถึง 3 เท่า
2. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถที่จะเข้าไปถือหุ้นในธุรกิจบัญชีในกลุ่มอาเซียนได้มากถึงร้อยละ 70
3. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีโอกาสนในการพัฒนาวิชาชีพและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะมีโอกาสในการรุดตลาดธุรกิจบัญชีในประเทศเพื่อนบ้าน ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีความพร้อมในด้านจำนวนนักบัญชี มีโอกาสที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศกัมพูชา ลาว

“ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน :
กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี”

พม่า เวียดนาม และอินโดนีเซีย เพราะประเทศเหล่านี้มีนักบัญชีจำกัด ไม่เพียงพอต่อการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเข้านักบัญชีที่ได้มาตรฐานจากต่างประเทศ จึงนับว่าเป็นโอกาสดีสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยที่จะรุกเข้าไปในประเทศกลุ่มดังกล่าว

ส่วนอุปสรรคของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คือ เรื่องของความแตกต่างที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างด้านข้อกฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนวิชาชีพบัญชีในแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน ความแตกต่างทางด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม สังคม และประวัติศาสตร์ ความแตกต่างเหล่านี้ล้วนแต่เป็นอุปสรรคในการประกอบวิชาชีพบัญชีทั้งสิ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นมีทั้งโอกาสและอุปสรรคซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ของวิชาชีพบัญชี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ เพื่อจัดการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี ให้มีความพร้อมรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยสันตพล สามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในสาขาวิชาให้มีความพร้อม เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

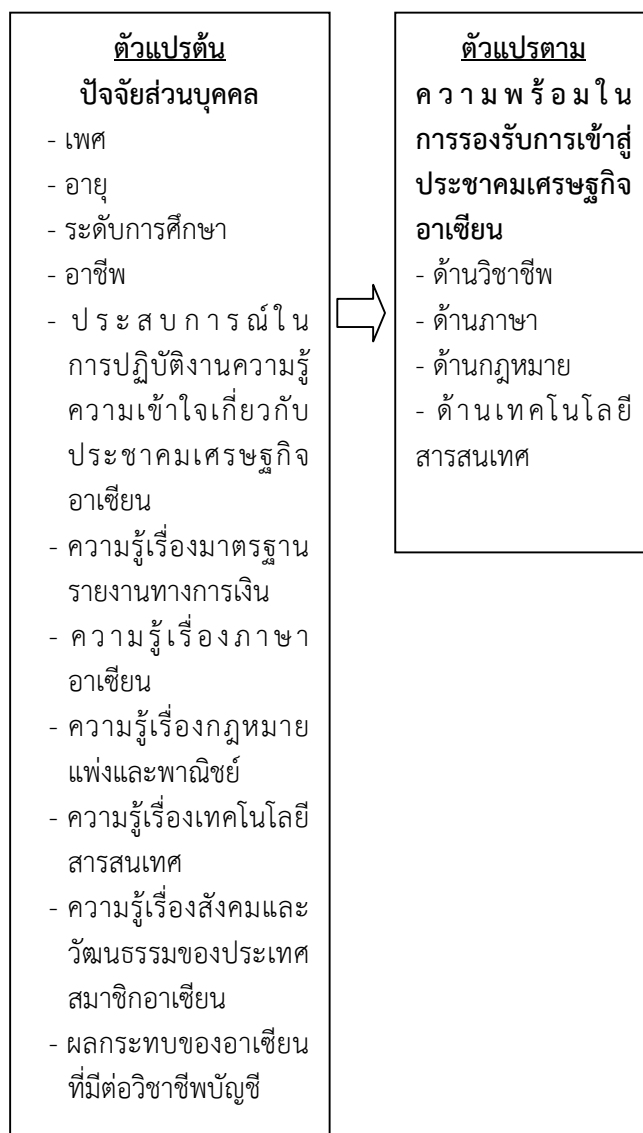
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีความพร้อมของ เฮอร์เซย์และบลันชาร์ด (Hersey and Blanchard) ซึ่งมีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 ด้าน คือ ความสามารถ (ability) ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์ ส่วนอีกด้าน คือ ความเต็มใจ (willingness) ประกอบด้วย การให้คำมั่น สัญญา หรือ ความผูกพัน แรงจูงใจในการทำงาน และความมุ่งมั่น

Klopper (1971) ได้ให้ความหมายความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง การระบุนิยามเกี่ยวกับความจริง ศัพท์และนิยาม ความคิดรวบยอด ข้อตกลง เทคนิค หลักการ กฎ ทฤษฎี ต่าง ๆ และความสามารถจำแนกความรู้ได้เมื่อปรากฏอยู่ในรูปใหม่ หรือแปลความรู้จากสัญลักษณ์หนึ่งไปสู่สัญลักษณ์หนึ่ง

เกษรี ณรงค์เดช (2554) อดีตนักภาษาศาสตร์ บัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กล่าวว่า จากประสบการณ์ เป็นตัวแทนนักวิชาชีพบัญชีเข้าร่วมประชุมเวทีอาเซียน ประเทศไทยจะเสียเปรียบอย่างชัดเจน เช่น มีการเปิดการค้าเสรี ต่างประเทศจะจ้างนักทำบัญชีจากประเทศไหนก็ได้ เพราะจุดอ่อนของนักบัญชีไทยคือ ด้านภาษา เพราะถ้าพูดถึงมาตรฐานและคุณภาพนักบัญชีไทยไม่แพ้ชาติอื่น แต่หากมีการเปิดเสรีทางการค้า นักบัญชีไทยจะถูกกดดัน ด้านการสอบใบประกอบวิชาชีพเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งประเทศไทยไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ซึ่งเรื่องของภาษาไม่ใช่เรื่องที่จะเอามาวัดความรู้

ทฤษฎีการรวมตัวทางเศรษฐกิจ

1. ข้อตกลงสิทธิพิเศษทางภาษี (Preferential tariff arrangement หรือ PTA) ซึ่งหมายถึง การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ระหว่างประเทศสมาชิกด้วยตนเอง สินค้าใด ๆ ก็ตามที่นำเข้าจากประเทศที่มี PTA ร่วมกันจะถูกเก็บภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าสินค้านำเข้า ที่มาจากประเทศอื่น ๆ ที่ไม่เป็นสมาชิก

2. ข้อตกลงการค้าเสรี (Free trade arrangement หรือ FTA) ที่เรารู้กันอยู่นั้น หมายความว่า ภาษีศุลกากร ระหว่างประเทศในกลุ่มถูกกำจัดลง ฉะนั้น การไหลเข้าออกของสินค้าและบริการจะเป็นไปได้โดยเสรี

3. สหภาพศุลกากร (Customs union) ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการรวมตัว ซึ่งมีเงื่อนไขเพิ่มขึ้นจาก FTA คือประเทศสมาชิกกำหนดให้ใช้ภาษีศุลกากรในอัตราเดียวกันสำหรับสินค้าเข้าที่มาจากประเทศที่ไม่อยู่ในสหภาพศุลกากร

4. ตลาดร่วม (Common market) ซึ่งนอกจากจะครอบคลุมถึงการเปิดเสรีการค้าสินค้าและบริการแล้วยังครอบคลุมถึงปัจจัยการผลิตด้วย นั่นหมายความว่าภายในตลาดร่วมนั้น การไหลเข้าออกของทุนและการเคลื่อนย้ายแรงงานจะเป็นไปอย่างเสรีนั่นเอง

5. สหภาพเศรษฐกิจ (Economic union) การรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ถือว่าแน่นแฟ้นที่สุดประเทศสมาชิกมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจคล้ายๆ กันว่าเป็นประเทศเดียวกัน มีการกำหนดทิศทางทางการดำเนินนโยบายการเงิน และนโยบายการคลังที่สอดคล้องร่วมกันอย่างเต็มที่เห็นจากสหภาพยุโรปทั้ง 27 ประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้ 17 ประเทศในยูโรโซน มีการรวมตัวที่เข้มข้นขึ้นไปอีกเพราะใช้เงินยูโรเป็นเงินสกุลเดียวกัน

บุคลากรทางบัญชี (แรงงานมีฝีมือเสรี) ควรมีการปรับตัวและเตรียมรับมือ AEC จากแนวความคิด ดังนี้ (สุภวัฒน์ สงวนดีกุล, 2554) จากรับเป็นรุก โดยการเปลี่ยนวิสัยทัศน์จากมองเชิงรับเป็นเชิงรุกและอย่ามัวแต่กลัวว่าแข่งไม่ได้ แต่มองหาโอกาสที่เปิดกว้างขึ้น ควรมีความรู้ทันโดยการติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้เขา รู้เรา โดยการศึกษาตลาด รสนิยมความต้องการในอาเซียน รู้จุดแข็ง จุดอ่อนของคู่แข่ง โดยการสร้างความแตกต่างของตนเองโดยใช้จุดแข็งที่มี องค์ความรู้ในวิชาชีพ สร้างความแตกต่างของตนเองโดยใช้จุดแข็งที่มี (องค์ความรู้ในวิชาชีพ) และแสวงหาความรู้ใหม่ ทั้งการพัฒนาทางด้านภาษา พัฒนาฝีมือ (มาตรฐานวิชาชีพสู่สากล)

ดร.สินีนานา เสริมชีพ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงอาชีพ “นักบัญชี” ว่า การเปิด AEC ในสาขาวิชาชีพนี้ ครอบคลุมทั้งบริษัทบัญชีและนักบัญชี โดยมีข้อตกลงกันว่า หากเปิดบริษัทบัญชี อาเซียนสามารถเข้ามาถือหุ้นในไทยได้ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ นั่นเท่ากับว่า นักบัญชีและผู้สอบบัญชีฝีมือดีของไทยจะเป็นที่ต้องการ และเกิดการแย่งตัวกันได้ และควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมก้าวหน้าให้เทียบกับประเทศอื่นๆ

ส่วนในสาย +1 หรือ “งานบริการท่องเที่ยว” นั้น เป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีช่องว่างในตำแหน่งงานอีกมากมาย รวมทั้งยังพบว่า ขาดแรงงานอย่างมหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับปฏิบัติงาน ดังนั้นหากจะรุกในวิชาชีพนี้ จึงควรเร่งเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในทุกด้าน ทั้งด้านภาษา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม รวมถึงกลยุทธ์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ อีกทั้งอย่าลืม “สร้าง

“ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน :

กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี”

แบรนด์” หรือวางการท่องเที่ยวไทยไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสมในตลาดด้วย “ภาษา” ปัญหาใหญ่

ประเทศสมาชิกรุ่นๆ (ของประเทศไทย คือ สภาวิชาชีพบัญชี)

4) คุณสมบัติในการเป็นนักบัญชีต่างชาติ

การศึกษา : ประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงว่า นักบัญชีอาชีพ (PPA) ของประเทศสมาชิก ซึ่งขอให้มีการยอมรับในอีกประเทศสมาชิกต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขที่มีผลบังคับใช้ในประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งหนังสือรับรองการศึกษาของบุคคลนั้นอาจถูกประเมินและยอมรับโดยคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (NAB) และ/หรือสภาวิชาชีพบัญชี (PRA) ของประเทศผู้รับว่าผ่านเกณฑ์เงื่อนไขทางการศึกษาในประเทศผู้รับ

ใบอนุญาตในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่นนอกเหนือจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (NAB) และ/หรือสภาวิชาชีพบัญชี (PRA) กำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตอื่นๆ ในการประกอบวิชาชีพประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กฎระเบียบภายในจะต้องพยายามอย่างเต็มความสามารถในการอำนวยความสะดวกให้นักบัญชีอาชีพ (PPA) ของประเทศสมาชิกอื่นได้รับการอนุมัติที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพบัญชี

การแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถ : ประเทศสมาชิกอาเซียนยอมรับถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดให้นักบัญชีอาชีพ (PPA) ซึ่งขอให้มีการยอมรับในประเทศนั้น แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการประกอบวิชาชีพเพื่อสร้างความมั่นใจว่านักบัญชีอาชีพ (PPA) มีความรู้ความสามารถครบถ้วนตามกฎระเบียบภายในของประเทศผู้รับ

ประสบการณ์ : นักบัญชีอาชีพ (PPA) ที่ต้องการให้มีการยอมรับจะต้องมีประสบการณ์ครบถ้วนตามความต้องการที่ระบุไว้โดยประเทศผู้รับ

มาตรฐานและแนวทางของสภาวิชาชีพบัญชีนานาชาติ (IFAC : ประเทศสมาชิกอาเซียนควรที่จะนำเอามาตรฐานและแนวทางของสภาวิชาชีพบัญชีนานาชาติ (IFAC) มาใช้ในการกำหนดความสามารถด้านวิชาชีพและคุณสมบัติต่างๆ สำหรับการประกอบวิชาชีพบัญชีของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กฎระเบียบภายในของประเทศสมาชิกรุ่นๆ

5) กลไกการดำเนินงาน

ข้อตกลงยอมรับร่วมวิชาชีพบัญชีในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคีใดๆ ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องไม่กระทบต่อสิทธิอำนาจและหน้าที่ของแต่ละประเทศสมาชิก

ข้อตกลงยอมรับร่วมวิชาชีพบัญชีของอาเซียน

(ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services)

1) วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของกรอบความตกลงฯ นี้ คือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเจรจาจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการให้โครงสร้างเพื่อนำไปสู่การสรุปข้อตกลงนั้น และเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ส่งเสริมและคำนึงถึงการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในด้านมาตรฐานและคุณสมบัติของวิชาชีพบัญชี

2) หลักการ

มีหลักการ คือ กำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีในอนาคตของอาเซียนไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่าย โดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับ ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่องการศึกษา การสอบ ประสบการณ์ กระบวนการให้การยอมรับระบบข้อมูลเอกสาร ระเบียบวินัยและหลักจริยธรรม มาตรฐานและแนวปฏิบัติสากล ทั้งนี้ MRA ที่จัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนสิทธิอำนาจหน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแล และออกกฎระเบียบหรือกฎหมายภายใน แต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็น โดยการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของวิชาชีพบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วย นอกจากนี้ กรอบข้อตกลงได้กำหนดกรอบการดำเนินการและขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบสาขาบัญชี

3) ประโยชน์ที่จะได้รับ

ประโยชน์ที่จะได้รับ คือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าไปทำงานในวิชาชีพนี้ในอนาคต เมื่อสมาชิกอาเซียนใดมีความพร้อมความสามารถเข้าร่วมเจรจายอมรับคุณสมบัติของกันและกันได้โดยใช้กรอบข้อตกลงนี้เป็นพื้นฐานในการเจรจา โดยในระหว่างนี้ประเทศอาเซียนที่ยังไม่พร้อมก็สามารถศึกษากรอบข้อตกลงนี้ และใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของตนทั้งในแง่การส่งบุคลากรออกไปและการรับมือกับบุคลากรจากอาเซียนที่จะเข้ามาทำงานในไทย สำหรับการประกอบวิชาชีพบัญชีของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กฎระเบียบภายในของ

และคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (NAB) และ/หรือสภาวิชาชีพบัญชี (PRA) หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่นของประเทศนั้นๆ ในการกำหนดหรือกำกับดูแลกฎระเบียบภายในที่สำคัญคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (NAB) และ/หรือสภาวิชาชีพบัญชี (PRA) ของประเทศสมาชิก (ประเทศไทย คือ สภาวิชาชีพบัญชี) มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

5.1) ให้การยอมรับนักบัญชีอาชีพ (PPA) ที่สมัครเพื่อประกอบวิชาชีพโดยอิสระ หรือร่วมกับนักบัญชีอาชีพ (PPA) ของประเทศผู้รับทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎระเบียบภายในของประเทศ

5.2) ติดตามตรวจสอบการประกอบวิชาชีพของนักบัญชีอาชีพ (PPA) ที่ได้รับการยอมรับให้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศผู้รับ

5.3) กำหนดและ/หรือคงไว้ ซึ่งมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพบัญชีและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ

5.4) แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบภายในแนวปฏิบัติและการพัฒนาต่างๆ ด้านบริการบัญชีระหว่างประเทศประเทศสมาชิกอาเซียน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานภูมิภาคและ/หรือสากลที่มีอยู่

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดอุดรธานี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

2. ระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานีทั้งสิ้น 42 แห่ง โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ให้ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ขอบเขตของการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

2.1 สถานที่ทำการวิจัย

สถานที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ วิทยาลัยสันตพล และสำนักงานบัญชี ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 42 แห่ง

2.2 ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

การทำงานวิจัยในครั้งนี้มีระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2558

2.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์

2. แบบสอบถาม

ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแบบสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กำหนดขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2) ดำเนินการแจกแบบสอบถาม และต้องออกสัมภาษณ์ โดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถามเอง และมีการว่าจ้างให้นักศึกษา สาขาวิชาการบัญชีเป็นผู้ช่วยในการแจกแบบสอบถาม โดยเริ่มดำเนินการเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามจำนวน 166 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 17 ฉบับ

3) ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแบบสอบถาม และสำรวจความครบถ้วนของเนื้อหาของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับทั้ง 183 ฉบับ พบว่า แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 163 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ 14 ฉบับ

4) นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ และมีความสมบูรณ์ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

“ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี”

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ได้มีการนำค่าสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความถี่ (Frequencies) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี เป็นค่าสถิติ

5.2 การทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 การคำนวณปัจจัยจากข้อมูล ส่วนตัวที่มีผลต่อความพร้อม ใช้ t-test (สำหรับตัวแปร 1 ตัวแปร ที่มี 2 ระดับที่เป็นอิสระต่อกัน) และ F-test (สำหรับตัวแปร 1 ตัวแปร ที่มีมากกว่า 2 ระดับ) ได้แก่ การทดสอบปัจจัยด้านเพศที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ Independent -Sample t-test ปัจจัยด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา และด้านประสิทธิภาพการทำงานทางบัญชีที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ One Way ANOVA

5.2.2 การเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธี Least-Significant Different (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสิ่งทดลองทีละคู่ ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายในการคำนวณและมีความถูกต้องในการทดสอบมาก ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้แยกเป็นรายคู่ หากพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ค่า Sig.)

5.2.3 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หากค่า r-value ที่ได้น้อยกว่า 0.05 แสดงว่ามีความสัมพันธ์และพิจารณาเครื่องหมายหน้าค่า r เพื่ออธิบาย ประกอบว่าเป็นไปในทิศทางใด หากค่าที่ได้มีเครื่องหมายติดลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม หากค่าที่ได้มีเครื่องหมายบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และหากค่าที่ได้ r ยิ่งมาก แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย มีประเด็นใน

การสัมภาษณ์ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 สอบถามเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ ความรู้เรื่องมาตรฐานรายงานทางการเงิน ความรู้เรื่องภาษาอาเซียน ความรู้เรื่องกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เรื่องสังคมและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน และผลกระทบของอาเซียนที่มีต่อวิชาชีพบัญชี การแปลผลและอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามชุดนี้ จากการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า นั้น สามารถนำมาอภิปรายผลโดยระดับอันตรภาคชั้น (จารุกัญญ์ ทองชมภู, 2553)

ส่วนที่ 3 สอบถามความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 4 ด้าน คือ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบคำถามปลายเปิด

สรุปผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี สรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. การนำเข้า – ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกอย่างเสรี	4.11	0.75	มาก
2. การยกเลิกภาษีศุลกากรระหว่างประเทศกลุ่มสมาชิก	3.85	0.77	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความรู้ ความ เข้าใจ
3. ข้อตกลงร่วมกันเมื่อเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนในเรื่องการจำกัด การผลิตสินค้าแต่ละกลุ่ม ประเภทสินค้าของแต่ละ ประเทศ เพื่อลดการแข่งขัน ระหว่างประเทศ สมาชิก	3.72	0.86	มาก
4. การยกเลิกหรือขจัด มาตรการที่มีใช้อย่าง เต็มรูปแบบ	3.79	0.90	มาก
5. วิชาชีพที่สามารถเคลื่อน ย้ายบริการระหว่าง ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ อย่างเสรี	3.79	0.92	มาก
6. การเปิดเสรีทางการลงทุน (Free Flow of Investment) เมื่อเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน	3.92	0.87	มาก
7. การส่งเสริมการลงทุน ระหว่างประเทศสมาชิก ในกลุ่มอาเซียน	3.71	0.84	มาก
8. การจัดทำข้อตกลงยอมรับ ร่วมใน 8 สาขาวิชาชีพนำ ร่อง ได้แก่ แพทย์พยาบาล ทันตแพทย์ นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก นักสำรวจและมัคคุเทศก์	3.72	0.93	มาก
9. ทักษะด้านการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ต่าง ๆ เพื่อก้าวให้ทันการ เปลี่ยนแปลง	4.03	0.91	มาก
10. ความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการของ	3.75	0.88	มาก

องค์การการค้าระหว่าง
ประเทศ (GATT)

โดยรวม	3.84	0.86	มาก
--------	------	------	-----

สรุปผลตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด คือ การนำเข้า – ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิกอย่างเสรี รองลงมาคือ ทักษะด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง และการเปิดเสรีทางการลงทุน (Free Flow of Investment) เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความพร้อมของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความรู้ ความ เข้าใจ
1. ด้านวิชาชีพบัญชี	3.81	0.84	มาก
2. ด้านภาษา	3.74	0.88	มาก
3. ด้านกฎหมาย	3.64	0.90	มาก
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.70	0.89	มาก
โดยรวม	3.72	0.88	มาก

สรุปผลตารางที่ 2 พบว่าจากผลการศึกษาระดับความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านวิชาชีพบัญชี รองลงมาคือ ด้านภาษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ที่ประกอบอาชีพผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) และผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาชีพบัญชี ได้แก่ มีการเตรียมการในเรื่องของการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของประเทศสมาชิกอาเซียน และกฎหมายที่

**“ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน :
กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี”**

เกี่ยวข้องกับแต่ละประเทศ โดยการเข้ารับการอบรมสัมมนาจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เพื่อศึกษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมในองค์กร และวิธีการปฏิบัติงานของนักบัญชีในแต่ละประเทศ

2. ด้านภาษา ได้แก่ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ และภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล โดยการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หรือการเข้าเรียนพิเศษในโรงเรียนสอนพิเศษเกี่ยวกับภาษาอาเซียน นอกจากนี้ยังมีการฝึกปฏิบัติในเรื่องของการจัดทำรายงานทางการเงินด้วยภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และภาษาอังกฤษ

3. ด้านกฎหมาย ได้แก่ มีการศึกษาข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) ระหว่างประเทศ รวมถึงศึกษามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานรายงานทางการเงิน มาตรฐานการภาษีอากร รวมถึงศึกษากฎหมายแพ่ง และอาญาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีของประเทศสมาชิกอาเซียน

4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปของแต่ละประเทศในอาเซียน และทำการศึกษาประสิทธิภาพในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเครือข่ายของประเทศสมาชิกอาเซียน

อภิปรายผล

เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี อภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ วิรุทธ สุขมาก และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธุ์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ

การเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านความรู้ความสามารถในภาษีอากร ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และด้านความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษาระดับความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านวิชาชีพบัญชี รองลงมาคือ ด้านภาษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ นงลักษณ์ ศิริพิศ สุขยามา นวกุล และ ปฐมาภรณ์ คำชื่อ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยกับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (AEC) กรณีศึกษาสำนักงานบัญชีที่ผ่านการรับรองคุณภาพจากสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอย่างยิ่งเรื่องของการเตรียมความพร้อมในความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ทางด้านภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ควรมีการรวมกลุ่มสมาชิกเครือข่ายในการพัฒนาศักยภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ในกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน พร้อมทั้งทำการแลกเปลี่ยนเชิงสัมมนาความรู้ความเข้าใจทางบัญชี เพื่อให้มีความพร้อมในด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากยิ่งขึ้น

2. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ควรมีการอบรมความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง

10 ประเทศ และภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการเปิดประชาคม

3. จากผลการศึกษาที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ทำให้ทราบว่า ยังมีผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ยังไม่ทราบความเคลื่อนไหวและผลกระทบต่องานวิชาชีพบัญชี ดังนั้น ควรมีการเพิ่มเติมความรู้ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีความรู้มากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) ระหว่างประเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรจัดทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) ระหว่างประเทศของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานด้วยระบบเครือข่าย Social network อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรจัดทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบเครือข่าย Social network ระหว่างประเทศ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี ที่มีผลต่อความพร้อมในการรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2557). ข้อมูลสำนักงานบัญชี จังหวัดอุดรธานี. สืบค้นวันที่ 21 กันยายน 2557, จาก http://www.dbd.go.th/udon/ewt_dl_link.php.
- กานดาวรรณ แก้วผาบ. (2554). การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สืบค้นวันที่ 24 กันยายน 2557, <http://proceedings.bu.ac.th/?download>.

ณัฐพล จันทรเขียว. (2555). การเตรียมความพร้อมของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเข้าเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นางลักษณ์ ศิริพิศ สุขญา มานวกุล และปฐมภรณ์ คำชื่น. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยกับการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (AEC) กรณีศึกษาสำนักงานบัญชีที่ผ่านการรับรองคุณภาพจากสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร.

สืบค้นวันที่ 24 กันยายน 2557, จาก <http://www.hu.ac.th/Symposium2014/document>.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

วีรยุทธ สุขมาก และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์. (2556). ความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC). สืบค้นวันที่ 24 กันยายน 2557, จาก <http://www.spu.ac.th/account/files/2014/01>.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). สรุปสาระสำคัญพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547. สืบค้นวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.fap.or.th/index.php>.

การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1¹

THE DEVELOPMENT OF SCIENCE INSTRUCTION PACKAGES ON THE DIVISION OF PLANT LIFE FOR MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS

ระพีพรรณ ลิทธิยางกูร²

RAPEEPUN SITTAYANGKOOL

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และมีดัชนีประสิทธิผลตามเกณฑ์ 0.50 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช จำนวน 4 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.25 – 0.63 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 – 0.63 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.71 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.67/86.44 และมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สูงวก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรม, ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์, ค่าดัชนีประสิทธิผล, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์, ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรม

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

² นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

E-mail : somo_1404@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of the research were to develop science instructional packages on the division of plant life for Matthayomsuksa 1 students to meet efficiency criteria of 80/80 and the effectiveness index of 0.50, to compare the achievement before and after learning and to study students' satisfaction toward the teaching of science using instructional package on the division of plant life. The sample were 30 Matthayomsuksa 1 students at Suksasongkhro Suratthani School. The instruments used for data collection were 4 sets of science instructional package on the division of plant life, an achievement test with difficulty index range from 0.25 to 0.63, discrimination index ranged from 0.25 to 0.63, and reliability index of 0.71, and a satisfaction survey questionnaire with reliability index of 0.84. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. t-test (Dependence) was used for hypothesis testing.

The results revealed that the efficiency values of the science instructional package on the division of plant life were 85.67/88.67 and the effectiveness index of 0.67, the academic achievement of the students after learning was significantly higher than before learning at the 0.05 levels, and the satisfaction of the students was at high level.

Keywords : Learning Packages, Efficiency, Effectiveness index, Scientific Achievement, Satisfaction with the activities set

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในมาตรา 23 เน้นการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ในส่วนของการเรียนรู้ในด้านวิทยาศาสตร์นั้น ต้องให้เกิด ทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านวิทยาศาสตร์ รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ทั้งนี้ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเฉพาะการจัดสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ในโครงสร้างของหลักสูตรที่มีความสำคัญในการวางรากฐาน การเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ในทุกช่วงชั้น โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ และมีทักษะทางวิทยาศาสตร์ สามารถ

ค้นคว้าหาความรู้ รู้จักคิดและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล สามารถทำงานเป็นกลุ่ม และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะเป็นศักยภาพพื้นฐานที่นักเรียนนำไปใช้ ในการอธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติ และการแก้ปัญหา ต่างๆ ที่เกิดในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนวิทยาศาสตร์ได้อย่างดี ซึ่งชุดกิจกรรมเป็นการ พัฒนาจากวิธีการเรียนการสอนหลายๆ ระบบเข้ามา ประสมประสานให้กลมกลืนกัน นับตั้งแต่การเรียนรู้ด้วย ตนเอง การร่วมกิจกรรมกลุ่ม การใช้สื่อในรูปแบบต่างๆ การเรียนการสอนวิธีนี้เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนสำคัญที่สุด (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2543 : 107) ในส่วนของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ คือ การประยุกต์ชุด การเรียนการสอนเข้ากับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือ ระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ขึ้น เพื่อใช้เป็นนวัตกรรม การสอนทางวิทยาศาสตร์ศึกษา จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้หรือ สร้างองค์ความรู้ได้อย่างมีระบบ ส่งผลให้เกิดทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยาศาสตร์ และสามารถ พัฒนาทักษะปฏิบัติทางวิทยาศาสตร์ได้มากขึ้น และใน การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่ผ่านมาส่วนใหญ่วิธี รูปแบบการเรียนการสอนเป็นแนวนามธรรมมากกว่ารูปธรรม คือ สอนแบบบรรยาย อธิบายความรู้ ขาดสื่อเพื่อเพิ่มความ ชัดเจนและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เน้นเนื้อหามากกว่า การลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ที่ไม่ยั่งยืน รู้แล้ว

ลิ้ม ผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 34) กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันการจัดกระบวนการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ในทุกระดับการศึกษายังใช้วิธีสอนแบบเดิม คือ เน้นการอธิบายหรือสาธิตเป็นหลัก เพื่อให้ นักเรียนอ่าน จด และท่องจำ โดยไม่มีการฝึกปฏิบัติ วิธีการสอนเน้นเนื้อหา ซึ่งดูเหมือนว่านักเรียนได้รับความรู้มาก แต่เมื่อพิจารณา ความสามารถของนักเรียนในการใช้งานความรู้ด้าน วิทยาศาสตร์ที่ได้เรียนไป พบว่านักเรียนไม่สามารถ สังเคราะห์และบูรณาการความรู้ต่างๆ ในการทำความเข้าใจ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้

การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลการ เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ และมีเจตคติต่อการเรียนรู้สูงขึ้น เพราะชุด กิจกรรมจะช่วยทำให้ผู้เรียนมีอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยใช้ความสามารถตามความ ต้องการของตน ได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมความรับผิดชอบ ทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติจริง เกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีเจตคติต่อ การเรียนวิทยาศาสตร์ในทางที่ดีขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช นักเรียนจะได้เรียนรู้ตามเนื้อหาที่ครู บอก อธิบายให้ฟัง หรือจากในหนังสือเรียน ไม่มีกิจกรรม การเรียนรู้ที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม และไม่ได้รับการฝึก ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ขาดสื่อการเรียน การสอน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่อยากเรียน เบื่อ และ ไม่ตั้งใจเรียน การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่เป็นเนื้อหาและส่วนที่เป็นกิจกรรมให้ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจะช่วยให้ นักเรียนได้รับความรู้ พร้อมกับการฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็น การกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้มีผลการเรียนรู้สูงขึ้น ด้วย (สกว. แสงอ่อน, 2546 : 73)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุด กิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยพัฒนาชุดกิจกรรมให้มี เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้

พื้นฐานวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมุ่งหวังให้ ผู้เรียน มีการพัฒนาด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ด้านเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ และสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และค่าดัชนีประสิทธิผลเพิ่ม ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุด กิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ เนื้อหาในกลุ่มสาระการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช ประกอบด้วย เรื่องย่อย 4 เรื่อง ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐานของเซลล์พืช 2) กระบวนการสังเคราะห์ ด้วยแสง 3) การลำเลียงสารในพืช 4) ระบบสืบพันธุ์ในพืช
2. ขอบเขตด้านประชากร คือ นักเรียนที่เรียนกลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 90 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่
 - (1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
 - (2) ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของ ชีวิตพืช
 - (3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรม วิทยาศาสตร์

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื่องมาจากเอกสารและสื่อกระบวนการสอนมีน้อย ถ้ามีสื่อ

การสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดี อาจส่งผล ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้สอนจึงคิดสร้าง ชุดกิจกรรมเพื่อจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้อย่างกว้าง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิต พืชสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด

1. โครงสร้างพื้นฐานของเซลล์พืช
2. กระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง
3. การลำเลียงสารในพืช
4. ระบบสืบพันธุ์ในพืช

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรม วิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุด กิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช

สมมติฐานของการวิจัย

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสอนด้วยชุด กิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืชสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนา ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ห้องเรียน คือ

ห้อง ม.1/3 รวม 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับการใช้ชุด กิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน โดยใช้เวลาทั้งหมด 16 ชั่วโมง

2. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิต พืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คู่มือครูประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับ ครู แผนการจัดการเรียนรู้ คำเฉลยใบกิจกรรม และเฉลย แบบทดสอบ

ส่วนที่ 2 คู่มือนักเรียนประกอบด้วย คำชี้แจง สำหรับนักเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบกิจกรรม และ แบบทดสอบ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.25 – 0.63 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.25 – 0.63

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ (E_1/E_2) และหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สูตร t – test แบบ Dependent Samples
3. หลังจากเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ใช้สูตรจาก ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2540 : 248 - 249) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- 1.2 การหาค่าความยากง่ายของข้อสอบเป็นรายข้อ ใช้สูตรจาก ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2540 : 210) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

- 1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรจากพิสนุ พงศ์รี (2552 : 143 - 144) ดังนี้

$$r = \frac{R_u - R_l}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
 R_u แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้น

ในกลุ่มเก่ง

R_l แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้น

ในกลุ่มอ่อน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งหมด

- 1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (อ้วนใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 215) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pd}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นในการคำนวณสูตร

n แทน จำนวนข้อ

p แทน สัดส่วนของที่ทำถูกในแต่ละข้อ

d แทน สัดส่วนของคนที่ทำผิดในแต่ละข้อ

แต่ละข้อ = 1 - p

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

- 1.5 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใช้สูตรจากพิสนุ พงศ์รี (2549 : 185) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนจากการทำใบกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำใบกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็ม ของใบกิจกรรมระหว่างเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

$\sum Y$ แทน คะแนนที่ได้รวบรวมของผู้เรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

N แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.6 การวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ Effectiveness Index (E.I.) คือ ค่าตัวเลขแสดงอัตราการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า ซึ่งคำนวณได้ตามวิธีของ Hovland และคณะ (Hovland, Fletchers and Schneider, 1980 ; อ้างจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 158)

ดัชนีประสิทธิผล =

$$\frac{\text{คะแนนสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนของทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน}}$$

เมื่อ E.I. คือ ค่าดัชนีประสิทธิผล ซึ่งจะได้ค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะยอมรับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนจากแบบทดสอบ โดยใช้สูตรจาก พิสนุ พงศ์ศรี (2552 : 157) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรจาก พิสนุ พงศ์ศรี (2552 : 156 - 157) ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของ

คะแนน

$(\sum X)^2$ แทน กำลังสองของผลรวมของ

คะแนน

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t - test แบบ Dependent Samples (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2540 : 86) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ D แทน ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
 $\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่าง

ระหว่างข้อมูลแต่ละคู่

$\sum D^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่าง

แต่ละคู่กำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปผลได้ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.67/86.44 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 0.5

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 โดยมีความพึงพอใจในระดับมาก

อภิปรายผล

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรม วิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล ได้ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิต พืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นจนมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 85.67/86.44 สูงกว่า 80/80 ที่กำหนด ไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้นมี การพัฒนาหลายขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยศึกษาทั้ง ในส่วนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สารการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จิตวิทยาการศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนการ สอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาผลการสอนวิทยาศาสตร์ด้วย ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์จากนักการศึกษาและนักวิจัยท่าน อื่นๆ ที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมไปใช้ในการ จัดกระบวนการเรียนการสอน จนสามารถพัฒนาการ เรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ และที่สำคัญชุดกิจกรรม วิทยาศาสตร์ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขหลายขั้นตอน ตั้งแต่ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ของ ผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อนำไปทดลองใช้ผู้วิจัยยังได้สอบถาม สัมภาษณ์นักเรียนเพื่อหาข้อบกพร่องต่างๆ จากเหตุผล ดังกล่าว จึงอาจเป็นไปได้ที่ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช จึงสามารถพัฒนาคุณภาพเป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนดได้ ทั้งนี้ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้ดำเนินการจัดทำอย่าง เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงพร ม่วงแดง (2550 : 56 - 57) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ชุดการสอน จำนวน 6 ชุด ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 และประสิทธิผลของชุด การสอนทุกชุดได้ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ มีค่าสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลัง เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง

สรุปได้ว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนส่งผลให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิต พืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.67 ซึ่งสูงกว่า 0.5 แสดงว่า เมื่อนักเรียนเรียนด้วย ชุดกิจกรรมแล้ว นักเรียนทำคะแนนสอบหลังเรียนได้สูงกว่า คะแนนสอบก่อนเรียน จึงถือว่าชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพมากกว่าดัชนีประสิทธิผลที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ประภาพร ชูแก้ว (2551 : ข) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนา ชุดการสอนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านเกาะขวัญ ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.94/80.70 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน มีค่าเป็น 0.59 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ที่เรียนด้วยชุด การสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นผล เนื่องจากชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้นมีขั้นตอนการ เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถกระตุ้นนักเรียนให้เกิดความ สงสัยและมีความสนใจ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความท้าทายที่ จะเรียนรู้ในขั้นตอนต่อไปเรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีของ เพียเจต์ ที่สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546 : 217) กล่าวถึงไว้ว่า การนำทฤษฎีของเพียเจต์ มาใช้ กับการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์จะทำให้เด็กมีพัฒนา ด้าน ต่างๆ ทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ และความรู้ความสามารถ ต่างๆ เมื่อเด็กเหล่านั้นมาสู่ระบบโรงเรียน จึงนำความรู้ ความสามารถส่วนหนึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ตามระบบ ของโรงเรียนต่อไป นอกจากนี้ในแบบทดสอบก่อนเรียน เมื่อ นักเรียนทำเสร็จสามารถตรวจคำตอบได้ทันที ส่งผลให้เกิด ความท้าทายที่จะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการทดสอบหลังเรียน สูงกว่าเดิม สอดคล้องกับ สมศักดิ์ พาหะมาก. (2550 : 87 - 95) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพรรณวดี พบว่า ชุดกิจกรรมที่ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.30/82.50 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 มีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมใน การทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก และด้วยความตระหนักต่อ

การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พบว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 โดยมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้คำนึงถึง การนำเสนอความรู้ เนื้อหา ให้สั้นกระชับ เข้าใจง่าย ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์มี กระบวนการทดลองควบคู่ที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน ตรง กับจุดประสงค์การเรียนรู้และชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้น มีภาพสีที่ชัดเจน น่าสนใจ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ชุด กิจกรรมวิทยาศาสตร์ได้อย่างเพลิดเพลินจึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี หิบบแก้ว (2554 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอิง ประสบการณ์สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ มีคะแนน ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 86.36 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ สอนแบบอิงประสบการณ์สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ระดับมาก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้ชุดกิจกรรม วิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนควรเตรียมความพร้อมล่วงหน้า โดยการศึกษาคู่มือการใช้ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ใช้จริงควบคู่กับการดูภาพในชุดกิจกรรม และใช้การทบทวนสรุปอีกครั้ง เมื่อนักเรียนศึกษาชุดกิจกรรม จบ
2. ในการนำชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนในการใช้ให้เข้าใจ มีการวางแผน ทำการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เริ่มต้นจากการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน และความจำเป็นในการนำชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์มาใช้ในการเรียนการสอน โดยการขอความร่วมมือและสนับสนุนจาก บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การเสริมแรงหรือการให้กำลังใจนักเรียน เพื่อให้เกิดความมั่นใจและกล้าแสดงความคิดเห็นเป็นหน้าที่ของ ครูผู้สอนโดยตรง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนเมื่อเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง หน่วยของชีวิตพืช
2. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยจัดทำจากเนื้อหาสาระอื่นที่เป็น ปัญหาต่อการเรียนการสอน
3. ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างการสอน โดยใช้ ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ กับวิธีการสอนอื่นในเนื้อหาสาระเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิสนุ พองศรี. (2549). วิจัยชั้นเรียน : หลักการเทคนิคการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : พิมพ์งาม.
- _____. (2552). วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สกว. แสงอ่อน. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง สัมประสิทธิ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. (2546). การจัดการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.

_____. (2551). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการ
เรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู¹

SATISFACTION OF PEOPLE ON SERVICE OF STORETHE TAX OF BANKHAM SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION AMPHOE MEUANG NONGBUALAMPHU

วรศรา สารตราคร²

Warissara Sartsakron

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 360 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่ศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 เพศหญิง จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 ส่วนใหญ่อายุ 20 – 39 ปี จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 50.10 แต่ก็มีประชาชนถึงร้อยละ 16.30 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทและเอก และมีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.50

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) มีเพียงข้อที่ 14 เจ้าหน้าที่มีหน้าตาขี้มึนแหม้ม อหิวาต์ที่ดี ในขณะที่ท่านมาใช้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$)

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจของประชาชน, ภาษี, การบริการ, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

² นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Email : warissaradior@mail.com

“ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู”

ABSTRACT

This objective is to examine the level of the citizen's satisfaction with the tax collection service at Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham Subdistrict, MuangNong Bua Lampoo District, Nong Bua Lampoo Province. The data are collected from the public section at Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham Subdistrict, MuangNong Bua Lampoo District, Nong Bua Lampoo Province. 360 subjects are selected with Stratified Random Sampling. The instrument used to collect the data in this study is a survey. The data are analyzed with Descriptive statistics and Inferential Statistics.

The results show that the subjects at random are made up of 160 of male subjects or 41.60%, and 225 female subjects or 58.40%. Most subjects are at the age range between 20 and 39 years with the total number of 262 individuals or 68.10%. The majority of the subjects have a bachelor's degree with the total number of 196 individuals or 50.10%. 16.30% of the subjects have a master's degree or a doctorate degree. The monthly income among the subjects or 47.50 percent% is between 5,001 and 10,000 baht.

The satisfaction of the public towards the service at Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham Subdistrict, MuangNong Bua Lampoo District, Nong Bua Lampoo Province, is at a high level. Only the topic 14 indicating the staff's service attitudes has the medium level of satisfaction. The public's satisfaction towards the service at Ban Kham Subdistrict Administrative Organization, Ban Kham Subdistrict, MuangNong Bua Lampoo District, Nong Bua Lampoo Province, can be classified by gender, age, education, occupation and income. The results found that there is no difference in the level of satisfaction among the subjects with different genders and incomes. However, the level of satisfaction is different among the subjects with different ages, education and occupations. The satisfaction of the service at Ban Kham Subdistrict Administrative Organization has statistical significance at 0.05.

Keywords : Satisfaction of people, Tax, Service, Bamkham Subdistrict Administrative

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ มีอำนาจในการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลได้แก่ ระบบสาธารณสุข โภค การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตทรัพย์สิน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ ๆ 2 อย่างที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือ การทหาร และการต่างประเทศ ขอบเขตของการดูแลกิจการในท้องถิ่นแต่ละประเทศต่างกันไปในรายละเอียดตามลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ แต่ส่วนที่เหมือนกันและมีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ รัฐบาลกลางมิได้รวมศูนย์อำนาจการดูแลกิจการแทบทุกอย่างไว้ที่ตัวเอง แต่ปล่อยให้ท้องถิ่นมี

บทบาทและอำนาจในการกำหนดลักษณะต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน ในแง่การจัดการบริหารประเทศดังกล่าวก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีเหตุผล ทั้งนี้ เพราะประเทศหนึ่ง ๆ มีชุมชนมากมายรวมกัน มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ มีประชากรจำนวนมาก และแต่ละชุมชนก็มีปัญหาต่าง ๆ มากมายแตกต่างกัน ยากนักที่คนในท้องถิ่นอื่นจะเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถจัดเวลาไปดูแลและแก้ไขกิจการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาระดับท้องถิ่นจึงมีคุณประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ด้านคือ

1. แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
2. ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ

3. ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน

4. เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาในระดับชาติ

5. เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2535 : 60 - 61)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบหนึ่งขององค์กรปกครองท้องถิ่น และเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนในระดับรากฐานมากที่สุด ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และได้รับเงินจัดสรรจากส่วนราชการอื่น เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล และแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงิน ในการบริหารงานและดำเนินงานตามหน้าที่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ฐานะทางด้านการเงินการคลังเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารงาน ตลอดระยะที่ผ่านมา รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความพึงพอใจของผู้มีหน้าที่ชำระภาษี ความด้อยประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมการจัดสรรรายได้จากส่วนกลางไม่เหมาะสม และข้อจำกัดของแหล่งรายได้ จึงมีความพยายามทุกวิถีทาง ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและเพิ่มรายได้ประเภทต่าง ๆ ให้แก่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะพัฒนาขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการสาธารณะและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2552: 45)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม ตั้งอยู่ที่ 124 หมู่ที่ 3 บ้านโนนคูณ ตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีเนื้อที่ประมาณ 58 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 34,989 ไร่ ประกอบด้วย 14 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 9,733 คน (กรมการปกครอง, 2556) มีผู้ที่ต้องชำระภาษีจำนวน 3,098 คน จากทั้งหมด 14 หมู่บ้าน จากสถิติการเสียภาษีปีที่ผ่านมาพบว่า ปี 2555 จำนวนผู้เข้าข่ายเสียภาษีจำนวน 3,539 คน แต่จำนวนรายได้ชำระภาษีจริง 3,524 คน

ปี 2556 จำนวนผู้เข้าข่ายเสียภาษีจำนวน 3,098 คน แต่จำนวนรายได้ชำระภาษีจริง 2,504 คน จากสถิติจำนวนคนที่เสียภาษีจริง มีจำนวนน้อยกว่าผู้ที่เข้าข่ายเสียภาษี ซึ่งทำให้รายได้จากการชำระภาษีมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินที่เข้าข่ายชำระภาษีตามข้อบัญญัติ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามขาดรายได้เพื่อมาพัฒนา ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามมีการปรับปรุงการให้บริการในการจัดเก็บภาษีเพื่อให้ผู้ชำระภาษีมีความพึงพอใจในการชำระภาษี เช่น การปรับปรุงสถานที่ การติดป้ายประชาสัมพันธ์ และการให้บริการเก็บภาษีตามหมู่บ้าน เป็นต้น ในการดำเนินงานดังกล่าวยังไม่มีการศึกษาว่า ผู้ชำระภาษีมีความพึงพอใจในการให้บริการอยู่ในระดับใด และมีอะไรบ้างที่ควรปรับปรุง หรือมีข้อเสนอแนะใดบ้างที่ผู้ชำระภาษีต้องการให้มีการพัฒนา เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการจัดเก็บภาษีมากขึ้น

ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนมีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อที่จะนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการด้านการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามและความพึงพอใจของประชาชนมีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนมีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนมีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วน

**“ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู”**

ตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัด
หนองบัวลำภู

2. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจะใช้เป็นแนวทาง
ในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของประเทศบาลตำบลบ้านขาม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ให้ประชาชน
ผู้ชำระภาษีเกิดความพึงพอใจสูงสุด และอาจเป็นแนวทางใน
การจัดเก็บภาษีของประเทศบาล หรือหน่วยงานอื่น ๆ ให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ
การให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้
ศึกษาได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภา
ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และในการศึกษาครั้งนี้
หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง
หนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

ภาษี หมายถึง ภาษีที่เทศบาลตำบลบ้านขาม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ให้บริการ
จัดเก็บตามที่กฎหมายบัญญัติที่ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือน
และที่ดิน ภาษีป้ายและภาษีบำรุงท้องที่

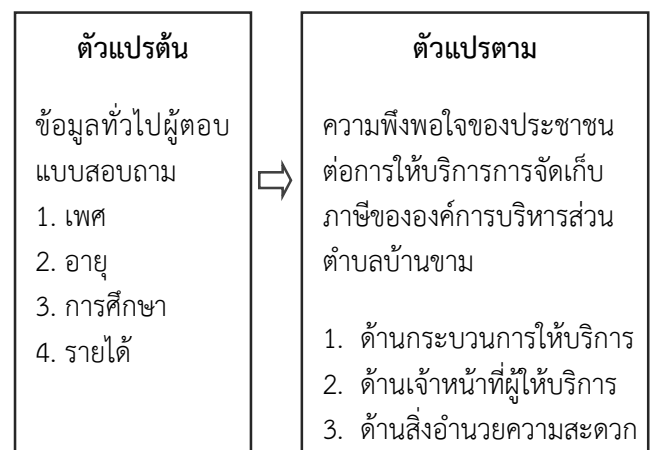
**ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ
การจัดเก็บภาษี** หมายถึง การที่ประชาชนที่ต้องชำระภาษี
แก่เทศบาลตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัด
หนองบัวลำภู มีความรู้สึกที่ดี ประทับใจในด้านกระบวนการ
ให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ซึ่งแต่ละฝ่ายมีความหมาย ดังนี้

1. **ด้านกระบวนการให้บริการ** หมายถึง
การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการให้บริการไม่ยุ่งยาก
ซับซ้อน มีความคล่องตัว ความรวดเร็วในการให้บริการ
ความชัดเจนในการอธิบายชี้แจง แนะนำขั้นตอนใน
การให้บริการ ความเป็นธรรมของขั้นตอน วิธีการให้บริการ
ความสะดวกที่รับจากการบริการแต่ละขั้นตอน ระยะเวลา
การให้บริการมีความเหมาะสมตรงต่อความต้องการของ
ผู้รับบริการ แบบฟอร์มง่ายต่อการกรอก ไม่มีความยุ่งยาก
ซับซ้อน งานที่มาใช้บริการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การบริการ
ในการจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างทั่วถึง การจัดเก็บภาษีมีความ
เป็นธรรม การจัดเก็บภาษีมีความโปร่งใส และความเพียงพอ
ของจำนวนพนักงานที่ให้บริการ

2. **ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ** หมายถึง
การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกจาก
เจ้าหน้าที่ในการมาใช้บริการ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าตาอึดอัดมี
อัธยาศัยดี เจ้าหน้าที่พูดจาไพเราะอ่อนหวาน เจ้าหน้าที่ให้
คำแนะนำในการกรอกแบบฟอร์ม เจ้าหน้าที่ที่มีความ
กระตือรือร้นในการทำงาน เจ้าหน้าที่แต่งกายเหมาะสม
มีความสุภาพ เรียบร้อย เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถใน
การบริการ เช่น ตอบข้อซักถาม ชี้แจงข้อสงสัย ให้คำแนะนำ
ช่วยแก้ปัญหาได้ เจ้าหน้าที่ให้บริการต่อผู้รับบริการ
เหมือนกันทุกราย โดยไม่เลือกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่มีความซื่อ
สัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน เช่น ไม่รับสินบน ไม่หา
ผลประโยชน์ในทางมิชอบ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความ
รวดเร็ว ถูกต้อง ทันสมัยของระบบการให้บริการ และ
ความรู้สึกพึงพอใจเมื่อมาใช้บริการในแผนกนี้

3. **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก** หมายถึง
การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานมีความ
สะดวกต่อการเดินทางมาติดต่อ ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก
เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ที่นั่งรอคอย ความ
สะอาดของสถานที่ให้บริการ โดยรวมคุณภาพ ความทันสมัย
ของอุปกรณ์/เครื่องมือ การจัดสถานที่ อุปกรณ์ ความเป็น
ระเบียบ ความชัดเจนเข้าใจง่าย ความพึงพอใจต่อสื่อ
ประชาสัมพันธ์/คู่มือและเอกสารให้ความรู้ ความชัดเจนของ
ป้ายประกาศ ป้ายแนะนำบริการภายในและภายนอกอาคาร
ที่ทำการ สถานที่ให้บริการมีแสงสว่างเพียงพอ สถานที่
ให้บริการมีการถ่ายเทอากาศดี ไม่ร้อนอบอ้าว มีหนังสืออ่าน
เล่นให้อ่าน ขณะรอรับบริการ มีการสำรวจความคิดเห็นของ
ผู้ให้บริการเพื่อนำไปปรับปรุงการบริการ และการนำ
คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำหรับการให้บริการ

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้
อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง
หนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 9,733 คน
(กรมการปกครอง, 2556)

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้
อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอ
เมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู สุ่มตัวอย่างโดยใช้
วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random
Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เทศบาลบ้านขาม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ประกอบด้วย
14 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านขาม
- หมู่ที่ 2 บ้านธาตุหาญเทวี
- หมู่ที่ 3 บ้านโนนคูณ
- หมู่ที่ 4 บ้านหิน
- หมู่ที่ 5 บ้านซ้องไ้
- หมู่ที่ 6 บ้านค้อ
- หมู่ที่ 7 บ้านดอนนาดี
- หมู่ที่ 8 บ้านโคกสูง
- หมู่ที่ 9 บ้านโนนหวาน
- หมู่ที่ 10 บ้านศรีมงคล
- หมู่ที่ 11 บ้านซ้องไ้
- หมู่ที่ 12 บ้านโคกสูงใต้
- หมู่ที่ 13 บ้านธาตุใหม่พัฒนา
- หมู่ที่ 14 บ้านขามใหม่

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความพึงพอใจ
ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัด
หนองบัวลำภู ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 3.1 ด้านกระบวนการให้บริการ
- 3.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- 3.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา
รายได้ต่อเดือน

4.2 ตัวแปรตาม ระดับความพึงพอใจของ
ประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การ
บริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู ทั้ง
3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้
ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความพึงพอใจ
ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งมี 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู
จังหวัดหนองบัวลำภู กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มาก
ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดการ
ตอบและการให้น้ำหนัก ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ
ความพึงพอใจมากที่สุด ค่าคะแนนเท่ากับ 5

มาก หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ
ความพึงพอใจมาก ค่าคะแนนเท่ากับ 4

ปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ
ความพึงพอใจปานกลาง ค่าคะแนนเท่ากับ 3

น้อย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ
ความพึงพอใจน้อย ค่าคะแนนเท่ากับ 2

น้อยที่สุด หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับ
ความพึงพอใจน้อยที่สุด ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัด
หนองบัวลำภู

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ผู้ศึกษาดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ จาก
หนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ
ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ และการจัดเก็บภาษีอากร
เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

“ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู”

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ซึ่งประเมินด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective congruence) แต่ละข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ที่เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วมาทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบัค (Cronbach'alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.921

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยจึงลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ เริ่มตั้งแต่ การแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นจริงที่สุด

3. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามครบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อเตรียมการประมวลผลข้อมูลลงในระบบคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test (Independent Sample t-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Level of significance) ที่ 0.05

4. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตาม อายุ การศึกษา เพศ อาชีพ และรายได้ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One – way Anova) ถ้าพบว่าแตกต่างกันทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 385 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้สถิติ

พรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ผลการศึกษา พบว่า

ประชาชนที่สุ่มมาเป็นเพศชาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 เพศหญิง จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 ประชาชนส่วนใหญ่อายุ 20 – 39 ปี จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 50.10 แต่ก็มีประชาชนถึงร้อยละ 16.30 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทและเอก และมีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.50

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) มีเพียงข้อที่ 14 เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าตาอึดอัดมีอึดอัดที่ยืนในขณะที่มาใช้บริการ ที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$)

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามไม่แตกต่างกัน มีเพียงประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน ที่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจ ต่อการให้บริการ การจัดเก็บภาษี	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการค้นห าปัญหา	3.66	0.42	3.62	0.54	0.81	0.42
2. ด้านเจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการ	3.62	0.42	3.57	0.46	1.19	0.235
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.68	0.49	3.59	0.53	1.82	0.07
ภาพรวม	3.65	0.53	3.59	0.41	1.420	0.157

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.86	4	0.71	4.95	0.001*
ภายในกลุ่ม	54.67	380	0.14		
รวม	57.53	384			

จากตารางที่ 2 พบว่าแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

อายุ	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี	50 – 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
20 – 29 ปี	-	0.06	0.16*	0.12*	0.15
30 – 39 ปี	0.06	-	0.23*	0.06	0.22*
40 – 49 ปี	0.16*	0.23*	-	0.29*	0.01
50 – 59 ปี	0.12	0.06	0.29	-	0.28
60 ปีขึ้นไป	0.15	0.22*	0.01	0.28*	-

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.18	3	0.39	2.66	0.048*
ภายในกลุ่ม	56.35	380	0.15		
รวม	57.53	383			

จากตารางที่ 4 พบว่าแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	0.08	0.18*	0.14
ปริญญาตรี	0.08	-	0.10	0.06
ปริญญาโท	0.18	0.10	-	0.04
ปริญญาเอก	0.14	0.06	0.04	-

**“ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู”**

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.66	4	0.42	2.82	0.025*
ภายในกลุ่ม	55.86	379	0.15		
รวม	57.53	383			

จากตารางที่ 6 พบว่าแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานเอกชน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
เกษตรกร	-	0.07	0.08	0.13*	0.14*
รับจ้าง	0.12	-	0.07	0.07	0.11
ธุรกิจส่วนตัว	0.08	0.02	-	0.05	0.09
พนักงานเอกชน	0.13*	0.07	0.05	-	0.04
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.17*	0.11	0.09	0.04	-

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน จำแนกตามรายได้

ความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษี	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.03	3	0.34	2.32	0.75
ภายในกลุ่ม	56.49	381	0.15		
รวม	57.53	384			

จากตารางพบว่าประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้ศึกษานำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการอย่างคล่องตัว มีการพัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนทั้งในด้านกระบวนการให้บริการด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่น ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย จึงทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภูอยู่ในระดับมาก มีเพียงข้อที่ 14 เจ้าหน้าที่มีหน้าตาอึดอัด มีอัธยาศัยที่ดีในขณะที่ท่านมาใช้บริการ ที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าจำนวนประชาชนที่มาใช้บริการมีจำนวนมาก อาจทำให้เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความเหนื่อยล้า อาจทำให้ใบหน้าไม่ยิ้มแย้มเท่าที่ควร

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ จรรยา จันทรเตี้ย (2553 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ชำระภาษีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการชำระภาษีในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ จรรยา จันทรเตี้ย (2553 : บทคัดย่อ) มีเพียงประชาชนที่มีอายุการศึกษา และอาชีพต่างกัน ที่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขามแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เกศยา ปลายไม้ (2553: บทคัดย่อ)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้

1. ควรลดขั้นตอนในการให้บริการต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็นออกไป เพื่อให้การบริการมีความรวดเร็วมากขึ้น

2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการควรมีหน้าตาอึมเข้มแจ่มใส มีความสุภาพต่อผู้รับบริการเหมือนกันทุกราย โดยไม่เลือกปฏิบัติ

3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการเสียภาษีและให้ความรู้ให้เพียงพอและหลากหลาย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า

ควรศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อจะได้ทราบภาพรวมทั้งหมดของอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง, กรม. คู่มือแนวทางการปฏิบัติการจัดการเรียนการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง, 2547.
- เกศยา ปลายไม้. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลชีสระบัวอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2546.
- กรมการปกครอง. สำนักบริหารการทะเบียน, 2556.
- จรรยา จันทร์ดี. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2539.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น : อีกหนึ่งมิติของอารยธรรมโลก. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, 2550.
- นารี นันตติกุล. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการเก็บภาษีโดยศึกษาเฉพาะมิติด้านความพึงพอใจของ

ประชาชนต่อระบบการให้บริการด้านภาษีของเทศบาล: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม.

- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ซีพีฟิล์มและไซเท็กซ์, 2541.
- ศุภรัตน์ วัฒนกุล. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2547.
- ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล. คำอธิบายกฎหมายการคลังและภาษีอากร. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2542.
- อนันต์ โคตรมันคง. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการของผู้เสียภาษีที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย หิรัญโต. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- Herzberg, Frederick and others. (1959). *The Motivation to Work*. New York : John Willey and Son.
- Maslow, Abraham H. (1960). *Human Relation in Management*. Cincinnati : South Western Publishing Company.
- Porter, Lyman W. and Lawler, Edward. (1967). "The Effect of Performance on Job Satisfaction." *Industrial Relation*. Vol. 7.
- Robson, William A. *Local Government, in encyclopaedia of Social Science* Vol. Z. New York : Macmillan, 1953.
- Vroom, V.H. *Work and Motivation*. New York : Van Nostrand. Bangkok : Kurusaphaladphrao Press, 1967.

THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND: AN EMPIRICAL STUDY FROM A DOCUMENTARY RESEARCH

PONGSIRI KAMKANKAEW¹

ABSTRACT

The study investigates to analysis of brand equity conception in Thailand by using a documentary research. The 113 full reports of master thesis and doctoral, which announced between 1998 - 2013 from the electronic data base Thai Digital Collection (ThaiLis) and Digital Research Information Centre (NRCT), were inspecting of this study. The research characteristics recording form was construct as the research instrument. The data utilized analysis by frequency and percentage for composing and abridging the significant.

The finding of the study extended that mostly researches were explored in 2010 – 2013 (49.6%), mostly examined from independent study of master degree (IS) (53.1%). For 73.5% of business administration studies were mostly department program, using the quantitative method (94.7%) with questionnaire as the research instrument (97.3%). Multi-Stage Random Sampling of 56.7% was essentially adopted and considered from the personal goods and health care (28.30%). Predominantly statistics were determined by correlation coefficient, One-way ANOVA, t-test, regression analysis, Chi-square, exploratory factor analysis, confirmatory factor analysis, structural equation modelling, mean, standard deviation and MANOVA.

Most of them concentrated merely on the brand equity conception of Aaker (1991, 1996) and Keller (1993). The top five dimensions were comprised brand awareness (98.20%), brand association (84.10%), brand perceived quality (73.50%), brand loyalty (70.80%) and brand image (30.10%). The research discovery entailed that the brand equity philosophy of Thailand defined to approach and theory anticipates the western context. The researches and academics should be inspired to manipulate advance exploration in the issues of white investigations. The forthcoming research demand to discover that what the brand equity dimensions are appropriate for the Thai social – culture and Thai consumer by qualitative research method which static not developed theses notion in Thailand.

Keywords : Brand Equity, Brand Analysis and Research of Analysis

¹ Doctoral Candidate of Business Administration, Faculty of Business Administration,
North – Chiang Mai University.
Email: Kongsiri85@gmail.com, Tel 090 052 8784

INTRODUCTION

As branding conception is growingly an apparatus in marketing management. Brand is the one of the majority precious invisible benefit that the many firms have (Keller and Lehmann, 2006). The commerce's competition assigned as more opposed. Brand assists to moderate the risk by announcing the value of company (Berry, 2000). Brand is not just the logo or symbols, but it is linked with more items in the product (Kotler, 2003) and it can be defined a particulars of organization as taking a differential advantage (Doyle, 2001). Thus, brand constructs the overall of tangible and intangible that impart to customers and firm about benefits and value of the product (Bailey and Ball, 2006).

Brand equity is the one issue of the most important marketing notion for academic and practice (Baalbaki, 2012). Aaker (1991, 1996) defines brand equity, it as a group of brand assets and liabilities that either add or subtract value to a brand. According to Keller (1993) defines it as the differential effect that brand knowledge has on consumer response to the marketing of a brand. Thus, Brand Equity is an important source of strategic intelligence for marketers (Lee and Leh, 2011). Moreover, brand equity is known to effect on brand trust, repurchasing, increasing the effectiveness of marketing program, developing the marketing strategies, increasing a marketing share and including the potential of the brand extension (Farquhar, 1989). Therefore, brand equity has obtained appreciable concentration from marketers and academic researchers (Baalbaki, 2012).

Since the impression of the first reported study of brand equity by Dhiti Bulratana in 2000, there have been grow rapidly numbers of research investigation as a relatively new regulation in Thailand. Regardless of being

incomer to the branch of academic, Thai communication arts academics altogether have created wide amount of research: there are at this time more than communication arts scholars. One extends academics among these: marketing, business management and education administration. The scholars in Thailand, from 1998 to date, have evolved a numbers of research papers in the endeavor to investigate and testing only the brand equity conducted other variables. Although the numbers of disparate brand equity dimension have examined by standpoint on consequence issues multi-component (Anantachart, 1998). Currently, no research on brand equity literature in Thailand has surveyed the state of the art of brand equity conception and most researches have not indicted the distinctions of brand equity. It is not known that how does the art of brand equity conception in Thailand? Hence, there is need to survey the characteristics of brand equity conception in Thailand and to position onwards suggestion. Accordingly, the result of the research can be beneficial to the contemporary circumstances of brand equity conception in Thailand.

RESEARCH QBJRCTIVE

The research claims its significance on surveying the analyzing of brand equity conception in Thailand.

RESEARCH SCOPE

This research has been settled the scope for characteristics of on brand equity with 113 full reports of master thesis and doctoral dissertations which were from the electronic data base Thai Digital Collection (ThaiLis) and Digital Research Information Centre (NRCT).

**“THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND
: AN EMPIRICAL STUDY FROM A DOCUMENTARY RESEARCH”**

**OVERVIEW OF BRAND EQUITY:
LITTERATURE REVUIW**

Brand equity is the added value with which a given brand endows a product (Farquhar, 1989). Aaker (1991, 1996) noted that brand equity as a group of brand assets and liabilities that either add or subtract value to a brand. Keller (1993) share his view point that brand as the differential effect that brand knowledge has on consumer response to the marketing of a brand. Form the literature, brand equity is a group of brand asset and the added value of the brand as the brand knowledge has liked to consumer response.

Although brand equity can be point the three perspectives. The first perspective focuses on the customer-based brand equity perspective (CBBE) that can be seen the reaction of consumers' ripostes to marketing commotions, impacted by consumer brand cooperative (Anderson, 2007). The second perspective is financial-based brand equity perspective (FBBE) that defines brand equity while a financial evaluate of a company's market value without its tangible asset value (Simon and Sullivan, 1993).

For the third perspective, employee-based brand equity perspective (EBBE) brings to the distinguishing result that brand understanding has on an employee's response to their effort situation (King and Grace, 2009). Moreover, Rajasekar and Nalina (2008) state that on the customer-based brand equity perspective (CBBE) is often operated point out brand equity in commonly.

RESEARCH METHODOLOGY

A. Data Collection

The data of the research is included based upon previous research that supervised considered the full reports within 113 reports of

master thesis and doctoral dissertations by collecting data from Thai Digital Collection (Thailis) and Digital Research Information Centre (NRCT). Initial key words used in the search of the studies reviewed consisted of “Brand equity (in Thai คุณค่าตราสินค้า)” and “Brand value (in Thai มูลค่าตราสินค้า)”. Although the word “Brand equity” and “Brand value” have been seen as expanded from the different definition, but brand value can be organized as using refer to brand equity in general of Thailand (see for Chaokasem, 2007; Pongcharoenkul, 2010; Taweepiradeeviroj, 2010; Rodsuwan, 2011 and Punyaprabhasara, 2012). This is because the present research on brand equity in Thailand is being used differently and more than word using interpreting this meaning.

B. Research Instrument

The survey questionnaire were used as research instrument that consisted of 10 items as follows: year of study, department program of study, type of research, research method, sampling design, research instrument, data analysis, base conceptualization, dimension focus and industry classification.

C. Statistical treatment of data

The descriptive method of research using the frequency and the percentage method have recourse to present the characteristics of the data as well as the general direction of their perception under each item in the survey questionnaire.

RESULT

The finding of this research are presented in ten parts: 1) year of study, 2) department program of study, 3) type of research, 4) research method, 5) sampling design, 6) research instrument, 7) data analysis, 8) industry classification, 9) base conceptualization and 10) dimension focus.

A. The year of study

In the analysis, 84.1% of study established up to 2006. The oldest study in this research began inspecting in 1998 and 3.5% have been investigated before 2001. 12.4% of this study established between 2002 and 2005. (Table 1)

Table 1: The characteristics of year's study

Year of study	Frequency	Percentage
1998 - 2001	4	3.5
2002 - 2005	14	12.4
2006 - 2009	39	34.5
2010 - 2014	56	49.6
Total	113	100

B. The department program of study

The results indicated that 73.5 % of all studies in this research considered by business administration program. Nearly, 20 % of studies explored by communication arts program and technology administration program stated at 4.4 % of studies. Almost 2 % of studies were examined by English business program. Only 0.9 % of all studies connoted as educational administration. (Table 2)

Table 2: The characteristics of the department program's study

Department program of study	Frequency	Percentage
Business administration	83	73.5
Communication arts	22	19.5
Technology administration	5	4.4
English business	2	1.8
Educational administration	1	0.9
Total	113	100

C. The source of study

Over 90% of all studies were the study of master degree, followed by independent study (IS) with 53.1% and master thesis with nearly 40%. Only 7.1% were announced by doctoral dissertation. (Table 3)

Table 3: The characteristics of the type's study

Type of research	Frequency	Percentage
Doctoral dissertation	8	7.1
Master thesis	45	39.8
Independent study (IS)	60	53.1
Total	113	100

D. The research method

The quantitative method has the highest percentage of 94.7% out of the 113 total studies. The mixed method was second with 3.5% followed by the qualitative method with only 1.8%. (Table 4)

Table 4: The characteristics of the research method

Research method	Frequency	Percentage
Quantitative method	107	94.7
Qualitative method	2	1.8
Mixed method	4	3.5
Total	113	100

E. The sampling design

In term of the sampling design, most of the studies had at least a simple random sample. The majority holds a multi-stage random sample with 56.7% while that purposive random sample was a close second with 34.5%. Together these two sampling designs reported for 91.2% of all studies. The stratified sample technique has 5.3%. As for the rest, 2.7% had procured a systematic sample and 0.9% held a simple random sample. (Table 5)

**“THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND
: AN EMPIRICAL STUDY FROM A DOCUMENTARY RESEARCH”**

Table 5: The characteristics of the sampling design

Sampling design	Frequency	Percentage
Purposive random sample	39	34.5
Simple random sample	1	0.9
Stratified random sample	6	5.3
Multi-stage random sample	64	56.7
Systematic random sample	3	2.7
Total	113	100

F. The research instrument

Evidently, analysis studies were questionnaire 110 with 97.3% and interview guides 3 with 2.7%. This equivalent statement of questionnaire deals with the research method that introduced to the quantitative method has the highest rate of all explorations. (Table 6)

Table 6: The characteristics of the research instrument

Research instrument	Frequency	Percentage
Questionnaire	110	97.3
Interview guide	3	2.7
Total	113	100

G. The data analysis

The inferential statistics were utilized testing the significant differences for the respondent's perception, confirmation of the construct and evaluation on the assessment of relationship, replaced by 51.3% owned correlation coefficient, 47.8% owned One-way ANOVA, 45.1% owned T-test, 22.1% owned regression analysis, 18.6% owned Chi-square, 8.8% owned exploratory factor analysis (EFA), 8% owned confirmatory factor analysis (CFA), 8% structural

equation modeling (SEM) and 0.9% owned multivariate analysis of variance (MANOVA). In addition, the descriptive statistics were used to assign mean and standard deviation of variables as well balance 7.1%. (Table 7)

Table 7: The characteristics of the data analysis

Data analysis	Frequency	Percentage
Mean	8	7.1
Standard deviation	8	7.1
T-test	51	45.1
Chi-square	21	18.6
One-way ANOVA	54	47.8
Correlation coefficient	58	51.3
Regression analysis	25	22.1
Exploratory factor analysis (EFA)	10	8.8
Confirmatory factor analysis (CFA)	9	8
Structural equation modeling (SEM)	9	8
Multivariate analysis of variance (MANOVA)	1	0.9

(Some study used the statistics more than one.)

H. The industry classification

In this analysis focused that their most industry classifications were consumer goods sector almost 68.1% as follow: personal goods and health care (28.3%), food and beverages (22.1%), automobiles (10.6%), consumer electronics (4.4%) and construction materials (2.7%). In other hand, consumer services sector stand on 31.9% that lend to telecommunication and IT digital product have 18.6%, retailers and finance service were well balance at 5.3%, and for education pointed to 2.7%. The consumer goods sector appoints a higher percentage of the

whole because they are procured for ingestion by regular consumer. (Table 8)

Table 8: The characteristics of the industry classification

Industry classification	Frequency	Percentage
Consumer goods sector		
Personal goods and health care	32	28.3
Food and beverages	25	22.1
Automobiles	12	10.6
Consumer electronics	5	4.4
Construction materials	3	2.7
Consumer services sector		
Telecommunication and IT digital product	21	18.6
Retailers	6	5.3
Finance service	6	5.3
Education	3	2.7
Total	113	100

I. The base conceptualization

Most of researches quoted in the references of the study before 2000 as follow Aaker (1991, 1996) of 90.3% and Keller (1993) of 78.8%. Moreover, 39.8% cited in Cobb-Walgren et al. (1995), 16.8% referred to Pappu et al. (2005), 14.2% made reference to Srinivasan (1979) and 3.5% gave recognition to Park et al. (1994). In the other words, a few study made reference after 2000 as 5.3% advanced Auken (2002) and 0.9% quoted in Grant (2006). The following professionals have in the concrete quoted the Aaker (1991, 1996) and Keller (1993) that they are most accepted for their academic field of brand equity. (Table 9)

Table 9: The characteristics of the base conceptualization

Base conceptualization	Frequency	Percentage
Srinivasan (1979)	16	14.2
Aaker (1991, 1996)	102	90.3
Keller (1993)	89	78.8
Park et al.(1994)	4	3.5
Cobb-Walgren et al. (1995)	45	39.8
Pappu et al. (2005)	19	16.8
Auken (2002)	6	5.3
Grant (2006)	1	0.9

(Some study cited in the references more than one.)

J. The dimension focus

Obviously, the most studies applied brand awareness (98.2%), brand association (84.1%), brand perceived quality (73.5%) and brand loyalty (70.8%) away the high-point of top-4 dimensions more than the others. Of the alternative, of 30.1% of the study examined brand image. For other proprietary brand assets was 8.8%, for brand preference and brand value were as well balances 7.1%, for brand differentiation and brand connection were as well balances 4.4%, for brand accessibility was 3.5%, for brand usage was 2.7%. As the rest, brand innovation and brand identity pointed as balance at 0.9%. The result showed brand awareness, brand association, brand perceived quality and brand loyalty that there were the highest point of all dimension focus. Similarly, the base conceptualization of the Aaker (1991, 1996) and Keller (1993) have been cited in academic field of brand equity in this research. (Table 10)

**“THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND
: AN EMPIRICAL STUDY FROM A DOCUMENTARY RESEARCH”**

Table 10: The characteristics of the dimension focus

Dimension focus	Frequency	Percentage
Brand awarenesss	111	98.2
Brand perceived quality	83	73.5
Other proprietary brand assets	10	8.8
Brand preference	8	7.1
Brand accessibility	4	3.5
Brand differentiation	5	4.4
Brand innovation	1	0.9
Brand association	95	84.1
Brand loyalty	80	70.8
Brand image	34	30.1
Brand usage	3	2.7
Brand value	8	7.1
Brand connection	5	4.4
Brand identity	1	0.9

(Some study considered the dimension focus more than one.)

SOME OBSERVATIONS AND DISCUSSION

The finding of this research evidences some observations for the state of the art of brand equity in Thailand as follow:

1) The numbers of studies were a steady overall increase during the sixteen-year period, with form reses in 1998 - 2013. The appearance of brand equity in Thailand ought to contextualize. Brand equity in Thailand adapted in the global notion of marketing context undergoes a change in the ways of new marketing creation process. This point views upon the quotation of the assignments which all of the studies cited the reference from western country as Aaker (1991, 1996), Keller (1993), Park et al. (1994), Cobb - Walgren et al. (1995), Auken (2002), Pappu et al. (2005) and Grant (2006). Result from analysis of brand equity dimension

focus approved of 14 constructs. There are brand awareness, brand perceived quality, other proprietary brand assets, brand preference, brand accessibility, brand differentiation, brand innovation, brand association, brand loyalty, brand image, brand usage, brand value, brand connection and brand identity that there explained as the components of brand equity for investigation in Thailand. The academic findings were brand awareness, brand association, brand perceived quality and brand loyalty which there were the top of all dimension focus. Although Aaker (1991, 1996) and Keller (1993) are the most quoted for their model of brand equity, but they utilized not ever suggestion an evolution for the scale (Baalbaki, 2012). Almost all authors as citation in use now endure on brand equity in western theory and the western theory is designed to explain or solve the western problems. Moreover, the scholars consume their concept without suspiciously the rationality that how much more their concept correlates with the Thai consumption and Thai social-culture context? Thus, the building of relevant brand equity is the requirement for epistemology and paradigm of brand management in Thailand for the reason that the brand equity conceptual building is the one operation by which consistent explanation and characterizations of distinguished are produced, confirmed and clarified for business in Thailand (Lynham cited in Swanson and Holton III, 2001).

2) The specific characteristics of department program's study presented to brand equity in Thailand are that it is incorporation. It takes in business administration, English business, technology administration, communication arts and educational administration. Result of this part seems to agree with pointing that the current trend of the diverse variety of validity and understanding in brand management. According, marketing and business in globally are becoming

greater competitive. The organizations are looking to the integrated process to problem solution. This point can be showing the flexibility and the adaptability of the knowledge to draw own program of study. The diversity of department program's study has much larger effects on the concept of brand equity.

3) Generally, the results of this research were inconsistent with finding of the source of study. A numbers of obtaining have detailed that independent study (IS) reported severer finding than master thesis and doctoral dissertation. The results can description for the distinction in the obtaining from independent study, master thesis and doctoral dissertation. Which the finding of independent study, master thesis and doctoral dissertation should be agreed to receive as the more validity? From this point, these perceptions are based instead on the best quality of literature review and the best sustainability of research method. Although some of the study is master thesis and doctoral dissertation and persist in the high data analysis techniques such as factor analysis, regression analysis, MANOVA and structural equation modeling (SEM) and thus are of selected the high data analysis techniques also report constructive growth of the quality description for the higher research degree. Then master thesis and doctoral dissertation would dispense the suitable reasoning for implementation of brand management and consideration of brand equity.

4) The research method analysis indicated that the quantitative methods were leading the research methodology of the numbers studies, but these studies procured the number smaller the qualitative method in the part of research methodology. In most cases, the quantitative method is the most popular research method as these concentrates the post positivist assumptions, the experimental designs and measuring the data from of statistical analysis (Creswell, 2003 and

Malhotra, 2010). While the qualitative method seeks in the natural standing, making an effort of interpret phenomena that there refer to the meaning people take to them (Denzin and Lincoln, 1994 cited in Creswell, 2003). Moreover, Malhotra (2010) addressed the explanation to apply the qualitative method for marketing research as the first reason that the respondents are unqualified to reaction convinced questions and are unable to take trustworthy answer to examinations. The second the respondents are unqualified to assign correct explanation to arguments that touch subconscious, emotion and the other ego protections (Malhotra, 2010). As explanations in the clarification to apply the qualitative method are likewise well applicable for determining which perceptible sensations are significant to customers (Hesse-Biber, 2010).

5) The analysis of industry classifications confirms some object that has been a suspicion about the numbers of studies. It launched that the consumer goods sector were holed more than the consumer service sector. In addition, it curtains the personal goods and health care which sector is the strongest sector. Of the whole because they are procured for ingestion by regular consumer and they envelops mass product. This point leads to comfortable approach of the data. However, the service business creates current the new economy and develops the industrial of nation (Lovelock and Wright, 2005). Most of studied focus brand equity on the consumer goods sector. There were several points as the brand equity on service need to reconsider the body of knowledge in all phase of business sectors. The brand equity of consumer goods sector is created under the environment factors of the consumer goods context. The brand equity of consumer goods sector is different from the brand equity of consumer service sector. The brand equity of consumer goods has been adapted on the brand

“THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND : AN EMPIRICAL STUDY FROM A DOCUMENTARY RESEARCH”

equity studies and how the scholars can ensure that brand equity of consumer goods sector is applicable to consumer service? It is indigenous to believe that concept to apply unconsciously in different the environment factors (Kreitner, 1998).

CONCLUSION

In conclusion, based on the findings from a documentary research. Mostly research reports also were investigated in 2010 – 2013 (49.6%), mostly examined from independent study of master degree (IS) (53.1%). For 73.5% of business administration studies were mostly department program, using the quantitative method (94.7%) with questionnaire as the research instrument (97.3%). Moreover, multi-Stage Random Sampling of 56.7% was essentially adopted and considered from the personal goods and health care (28.30%). Predominantly statistics may were determined by correlation coefficient, One-way ANOVA, T-test, regression analysis, Chi-square, exploratory factor analysis, confirmatory factor analysis, structural equation modeling, mean, standard deviation and MANOVA. Most of them concentrated merely on the brand equity conception of Aaker (1991, 1996) and Keller (1993). The top five dimensions however were comprised brand awareness (98.20%), brand association (84.10%), brand perceived quality (73.50%), brand loyalty (70.80%) and brand image (30.10%).

DIRECTION FOR FUTURE STUDY

On the basis of the finding, the following directions are put forward:

1). As with the result, the most study focuses on the brand equity in western theory. Additionally the scholars who interested in brand equity could be develop the brand equity structure by the Thai social – culture and Thai

consumption which it is uncertain whether the brand equity in western theory are applicable for describing the brand equity in Thailand context. Thus, the scholars are stimulated to develop the conceptual model of brand equity from Thai social – culture and Thai consumption such the scale of brand equity. This way may also help the scholars to great comprehending the role of social-culture different and business environment.

2) Inclusion, the result shows the quantitative method that it stands a highest point of research method. For actually, the qualitative method should be operate the conceptual model of brand equity and discovers the real dimension form the ground context because these can be apply for determining which perceptible sensations are significant to customers. And then the scholars can be using the more data analysis techniques such as factor analysis and structural equation modeling (SEM) to confirm the model.

3) Finally, despite the fact that this study endeavor to the full reports by incorporating the business sectors which the brand equity. The results presents that the consumer goods sector were holed more than the consumer service sector. In now, the consumer service sector plays the role in getting moving for the growing economy but the volume of consumer service sector of the study is insignificant. Hence, two considerable substances endure to be acknowledgement: How do the scholars who interested in brand equity can be employ the dimension of the consumer goods sector for evaluating the dimension of the consumer service sector?; and which documentations of the brand equity in western theory do requested the scholars to be most definitive for adoption in consumer service sector?

REFERENCES

- Aaker, D.A. (1991). **Managing Brand Equity: Capitalization the Value of a Brand Name**. New York: Free Press.
- Aaker, D.A. (1996). **Building Strong Brand**. New York: the free Press.
- Anantachart, S. (1998). **A Theoretical Study of Brand Equity: Reconceptualizing and Measuring the Construct From an Individual Consumer Perspective**. Dissertation. University of Florida.
- Anderson, J. (2007). **Brand Equity: The Perpetuity Perspective**. Proceedings of the American Marketing Association.
- Auken, B. V. (2002). **The Brand Checklist**. London: Kogan Page.
- Bailey, R. and Ball, S. (2006). **An exploration of the meanings of hotel brand equity**. The Service Industries Journal, Vol. 26 No. 1, pp. 15-38.
- Baalbaki, S., S. (2012). **Consumer Perception of Brand Equity Measurement; a New scale**. Dissertation. University North Texas.
- Berry, L. (2000). **Cultivating Service Brand Equity**. Journal of the Academy of Marketing Science, 28(1), 128-37.
- Bulratana, D. (1998). **The Measurement of Brand Equity in Beer Category**. Thesis. Chulalongkorn University.
- Chaokasem, K. (2007). **Brand Equity Measurement in Whitening Cosmetic Product in Chiang Mai Province**. Independent Study. Chiang Mai University.
- Cobb-Walgren, C, J., Ruble., and Donthu., N. (1995). **Brand Equity, Brand Preference, and Purchase Intent**. Journal of Advertising, 24(3), 25-40.
- Creswell, J, W. (2003). **Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches**. Thousand Oaks, Sage.
- Doyle, P. (2001). **Shareholder-Value-Based Brand Strategies**. Journal of Brand Management, 9 (1), 20-30.
- Farquhar, Peter H. (1989). **Managing Brand Equity**. Marketing Research, 1 (September), 24-33.
- Grant, J. (2006). **The Brand Innovation Manifesto**. England: John Wiley and Sons Ltd.
- Hesse - Boeber, S. N. (2010). **Mixed Methods Research: Merging Theory with Practice**. New York, the Guilford Press.
- Lovelock, C. and Wirtz, J. (2005). **Services Marketing in Asia: A Casebook**. Singapore: Pearson Education.
- Keller, K. L. (1993). **Conceptualizing, Measuring, and Managing Customer- Based Brand Equity**. Journal of Marketing, 57(1), 1-22.
- Keller, K. L. and Lehmann, D. R. (2006). **Brands and Branding: Research Findings and Future Priority**. Marketing Science, 25 (6), 740-59.
- King, C. and Grace, D. (2009). **Employee Based Brand Equity: A Third Perspective**. Services Marketing Quarterly, 30, 122-147.
- Kotler, P.(2003). **Marketing Management**. The Millennium Edition, Upper Saddle River, Prentice Hall.
- Kreitner, R. (1998). **Management**. Boston, MA, Houghton Mifflin.
- Lee., G. C., Leh., F. C. Yew. (2011). **Dimensions of Customer- Based Brand Equity: A Study on Malaysian Brands**. Journal of Marketing Research and Case Studies.
- Malhotra, N.K. (2010). **Marketing Research: An Applied Orientation**. (Sixth Edition). Pearson Education. Inc., Upper Saddle River.
- Park, C.S. and Srinivasan, V. (1994). **A survey-based method for measuring and**

**“THE ANALYZING OF BRAND EQUITY CONCEPTION IN THAILAND
: AN EMPIRICAL STUDY FROM A DOCUMENTARY RESEARCH”**

understanding brand equity and its extendibility. *Journal of Marketing Research*, Vol. 31, May, pp. 271-88.

- Pappu, R.; Quester, P.G. and Cooksey, R.W. (2005). **Consumer-based brand equity: Improving the measurement – empirical evidence.** *Journal of Product and Brand Management*. 14(3). 143 - 154.
- Punyaprabhasara, C. (2012). **Refining Consumer-Based Brand Equity Measurement Scale: Measurement Effects on Brand Preference and Purchase Intention.** Dissertation. Burapha University.
- Pongcharoenkul, C. (2010). **Measuring Consumer-based Brand Equity of NACHA Coffee in Chiang Mai Province.** Independent Study. Chiang Mai University.
- Rajasekar, N. and K.G. N. (2008). **Measuring Customer-Based Brand Equity in Durable Goods Industry.** *Journal of Marketing and Communication*, 4(1), 48-58.
- Rodsuwan, W. (2011). **Brand Equity Comparison Between Starbucks and Wawee Coffee in Mueang Chiang Mai District.** Independent Study. Chiang Mai University.
- Swanson, R. A. and Holton III, E. F. (2001). **Foundation of Human Recourse Development.** San Francisco, Berrett-Koehler.
- Simon, C. J. and Sullivan, M. W. (1993), **The Measurements and Determinants of Brand Equity: A Financial Approach.** *Marketing Science*, 12(1), 28-52.
- Taweapiradeeviroj, T. (2011). **Measuring Consumer-based Brand Equity of NACHA Coffee in Phuket Province.** Independent Study. Chiang Mai University.

ภาคผนวก

การเตรียมบทความและการส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

กองบรรณาธิการ วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ประสงค์รับพิจารณาบทความวิจัยและบทความวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาในกลุ่มสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้จำกัดเฉพาะจากบัณฑิตศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการ ภายในวิทยาลัยสันตพลเท่านั้น แต่ยังคงเปิดกว้างสำหรับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันระดับอุดมศึกษาอื่นๆ ทุกสังกัด ซึ่งบทความที่จะได้รับการพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล จะต้องผ่านกระบวนการกลั่นกรองโดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 2 ท่านในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องก่อน และจะต้องเป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางด้านวิชาการและมีสาระประโยชน์

ประเภทของบทความที่รับพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

1. **บทความวิจัย (Research article)** หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ วัตถุประสงค์ของการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง

2. **บทความวิชาการ (Academic article)** หมายถึง บทความที่เขียนขึ้นในลักษณะวิเคราะห์ วิจัย มีการใช้แนวคิดทฤษฎี หรือเสนอแนวคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานวิชาการที่ได้เรียบเรียงมาจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่น หรือเป็นบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้น เพื่อเป็นความรู้สำหรับผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ เนื้อหา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บทสรุป และเอกสารอ้างอิง

3. **บทความปริทัศน์ (Review article)** หมายถึง งานวิชาการที่มีการประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการเฉพาะทางที่มีการศึกษา ค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อวิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาพัฒนาต่อไป

ทั้งนี้ในส่วนของหน้าแรกที่เป็นชื่อเรื่องบทความ ควรระบุข้อมูลเชิงบรรณานุกรม (ดูคำอธิบายที่หัวข้อ การเตรียมบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ข้อที่ 7)

ผู้พิมพ์ควรตรวจสอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทความที่นำเสนออย่างละเอียด ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องไม่เฉพาะเจาะจงผู้อ่านที่อยู่ในสาขาของบทความเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ผู้อ่านในสาขาอื่นๆ หรือนิสิตนักศึกษาในระดับสูงสามารถเข้าใจได้

การเตรียมบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

1. ตั้งค่าน้ำกระดาษ : กำหนดให้เว้นระยะขอบบน 2.5 ซม. ขอบล่าง ขอบซ้าย - ขวา เว้น 1.5 ซม. และเว้นระยะเย็บเก็บกระดาษ 1 ซม.
2. การแบ่งคอลัมน์ : เนื้อหาในหน้าบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ค่าตั้งเป็นแบบหนึ่งคอลัมน์ ส่วนเนื้อหาหน้าอื่นๆ ให้ตั้งค่าเป็นแบบสองคอลัมน์ (ส่วนเนื้อหาที่เป็นตารางหรือรูปภาพประกอบ ให้ผู้พิมพ์ปรับเป็นแบบหนึ่งหรือสองคอลัมน์ก็ได้ตามความเหมาะสม)
3. เนื้อหาทั้งหมดของบทความ (รวมบทคัดย่อ) จำนวนไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4 ตัวหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ด้วยฟอนต์ TH SarabunPSK
4. ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษพิมพ์ตัวหนาขีดขอบซ้ายของหน้ากระดาษขนาด 18 พอยต์

5. ชื่อหัวข้อหลัก ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา จัดตำแหน่งอยู่กึ่งกลาง ส่วนเนื้อหาของบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ตัวธรรมดา ขนาด 15 พอยต์ จัดการกระจายแบบไทย (thai distribution)
6. ระบุชื่อผู้พิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของทุกคน และหน่วยงานที่สังกัดชิตขอบขวาของหน้ากระดาษ ขนาด 15 พอยต์ ตัวเอียง
7. ใช้อักษรขนาด 14 พอยต์ สำหรับคำอธิบายเชิงบรรณหน้าแรก มี 2 อ้างอิง 1) อ้างอิงชื่อบทความ : ระบุว่าบทความเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย / วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ ของหลักสูตร สาขา มหาวิทยาลัย ได้รับบสนับสนุนจากหน่วยงานใด ปีการศึกษาใด 2) อ้างอิงชื่อผู้พิมพ์ : ระบุตำแหน่งงาน สาขาวิชา คณะ สถาบันต้นสังกัด (ถ้ามี) พร้อมอีเมลล์และเบอร์โทรศัพท์ของผู้พิมพ์ไว้ต่อท้ายคำอธิบายเชิงบรรณ เพื่อกองบรรณาธิการและผู้ที่สนใจสามารถติดต่อได้ (กรณีต้องการใส่ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สามารถระบุต่อจากชื่อผู้พิมพ์บทความและอ้างอิงคำอธิบายเชิงบรรณได้)
8. บทคัดย่อทั้งไทยและภาษาอังกฤษ ควรระบุคำสำคัญ (Keyword) ที่อยู่ในบทความอย่างน้อย 3 - 5 คำ
9. ตารางและภาพประกอบ พิมพ์ชิดขอบซ้ายหน้ากระดาษ เช่น
ตารางที่ 10 ความพึงพอใจของนักเรียน...(ในกรณีเป็นการอ้างอิงตาราง ต้องระบุแหล่งที่มาไว้ได้ตาราง) /
ภาพประกอบที่ 2 การตัดใบต้นข้าวในแปลง... (ในกรณีเป็นการอ้างอิงรูปภาพ ต้องระบุแหล่งที่มาไว้ได้คำอธิบาย)
10. การอ้างอิงข้อมูลวิทยุณี แทรกในบทความ ใช้การอ้างอิงแบบนาม - ปี (Author-date) และการเขียนบรรณานุกรมตามแบบ APA Style 5 เช่น สมเกียรติ พงษ์ศิริ (2550, น. 35) หรือ (สมเกียรติ พงษ์ศิริ, 2550, น. 35 หรือ Michel Will (2012, p. 29) หรือ (Michel Will, 2012, p. 29)

การส่งต้นฉบับบทความ (Full Paper)

สามารถดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://scaj.stu.ac.th/download>

1. สามารถส่งได้ 2 ช่องทาง คือ

ช่องทางที่ 1 1.1) พิมพ์บทความต้นฉบับ Hard Copy ด้วย Laser Printer ซึ่งประกอบด้วย
ส่วนที่ 1 บทความต้นฉบับพร้อมระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 1 ชุด
ส่วนที่ 2 บทความต้นฉบับไม่ระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 2 ชุด
ส่วนที่ 3 บันทึกไฟล์ข้อมูลส่วนที่ 1 และ 2 ลงแผ่น CD-R หรือ CD-RW ในรูปแบบ doc file และ pdf file จำนวน 1 แผ่น (เพื่อป้องกันความคาดเคลื่อนของต้นฉบับจากการส่งพิมพ์ปลายทาง ผู้ส่งต้องตรวจสอบ pdf file กับต้นฉบับบทความก่อนส่งด้วย)

โดยส่งบทความเพื่อขอตีพิมพ์มาทางไปรษณีย์ ส่งมาที่วิทยาลัยสันตพล เลขที่ 299/1ถนนอุตร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000 ***วงเล็บมุมซอง (ส่งบทความวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล)***

ช่องทางที่ 2 1.2) ส่ง file ข้อมูลบทความตามข้อ 1.1) ผ่านทางอีเมลล์ slamtum@stu.ac.th เมื่อได้รับบทความแล้ว กองบรรณาธิการจะแจ้งกลับไปยังผู้เขียนบทความให้ทราบทางอีเมลล์ของท่าน ตามกำหนดการ

2. ผู้ประสงค์จะส่งบทความสามารถส่งมายังกองบรรณาธิการได้ทุกปีพุทธศักราช โดยวารสารจะมีกำหนดการตีพิมพ์เป็นประจำทุกปี ๆ ละ 2 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – มิถุนายน และฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ผู้นิพนธ์บทความ ชื่อ-สกุล

ผู้นิพนธ์บทความ Name-Surname.....

ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

ตำแหน่ง () อาจารย์วิทยาลัยสันตพล () อาจารย์/บุคคลทั่วไป () นักศึกษาระดับ.....

สถาบัน/หน่วยงาน.....

สถานที่ติดต่อผู้นิพนธ์บทความ.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....โทรสาร.....

E-mail Address.....

มีความประสงค์ขอส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ)

ประเภทของบทความ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความอื่นๆ (ระบุ).....

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ ☐ งานวิจัย ☐ วิทยานิพนธ์ ☐ สารนิพนธ์

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน.....

ของงบประมาณประจำปีพุทธศักราช หรือประจำปีการศึกษา

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารบทความ ดังรายการทั้ง 3 ส่วนต่อไปนี้ครบถ้วนแล้ว ได้แก่

- ☐ ส่วนที่ 1 บทความต้นฉบับพร้อมระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 1 ชุด
- ☐ ส่วนที่ 2 บทความต้นฉบับไม่ระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 2 ชุด
- ☐ ส่วนที่ 3 บันทึกไฟล์ข้อมูลส่วนที่ 1 และ 2 ลงแผ่น CD-R หรือ CD-RW ในรูปแบบ doc file และ pdf file จำนวน 1 แผ่น
 - ส่งทางไปรษณีย์
 - ส่งทาง Email : slamtum@stu.ac.th

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้เป็นผลงานตามที่ได้ระบุชื่อในบทความจริงและไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อนหรืออยู่ในระหว่างพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

อ.ภาณุมาศ พุ่มแก้ว เบอร์มือถือ 088 561 4561 อีเมลล์ : slamtum@stu.ac.th

สำนักวิจัย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี 41000 โทร. 042-323-464 ต่อ 211 โทรสาร. 042-204-263

สามารถดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://scaj.stu.ac.th/download>

สำหรับเจ้าหน้าที่
หมายเลขสมาชิก.....

ใบสมัครสมาชิการสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ชื่อ – นามสกุล (นาย / นาง / นางสาว)

Name – Surname (Mr./ Mrs. / Miss / Ms.)

เลขที่สมาชิก.....(กรณีขอต่ออายุสมาชิก)

สถานที่ให้จัดส่งวารสาร

☐ ที่ทำงาน / ที่บ้าน ที่อยู่.....

โทรศัพท์เบอร์มือถือ.....

☐ อื่น ๆ ที่อยู่.....

โทรศัพท์เบอร์มือถือ.....

ประเภทของสมาชิก

(ค่าสมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท)

☐ อาจารย์ ☐ นักศึกษาระดับ..... หรือ ☐ บุคคลทั่วไป

☐ สถาบัน / หน่วยงาน

ข้าพเจ้าขอสมัครสมาชิก

☐ 1 ปี 2 เล่ม เป็นจำนวนเงิน 300 บาท (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม)

ชำระเงินโดย

☐ เงินสดจำนวน..... บาท

☐ โอนเงินผ่านธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบักชี อุดรธานี ชื่อบัญชี “กองทุนวิจัย โดย วิทยาลัยสันตพล” เลขที่บัญชี 829-2-04024-6 ประเภทบัญชี ออมทรัพย์

จำนวนเงินที่โอน.....บาท (ว/ด/ป) ที่โอน.....เวลาที่โอน.....ช่องทางที่โอน.....

(เมื่อโอนเงินค่าสมัครสมาชิกแล้ว จะต้องเก็บสำเนาหลักฐานการโอนเงินไว้ หากปลายทางตรวจสอบยอดไม่พบจะขอเรียกดูหลักฐานการโอน)

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่...../...../.....

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

อ.ภานุมาศ พุ่มแก้ว เบอร์มือถือ 088 561 4561 อีเมลล์ : slamtum@stu.ac.th

สำนักวิจัย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี 41000 โทร. 042-323-464 ต่อ 211 โทรสาร. 042-204-263

สามารถดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://scaj.stu.ac.th/download>